

Årsbudsjett 2019 Økonomiplan 2019-2022

Politisk utgåve
Vedteke av kommunestyret 11. desember 2018

Vinstra, 5.11.18

BUDSJETT 2019 – ØKONOMIPLAN 2019-2022

1. INNLEIING	5
2. ØKONOMISKE NØKKELTAL	7
2.0 Innleiing.....	7
2.1 Lønns- og prisføresetnader for driftsbudsjettet	7
2.2 Frie inntekter - skatteinntekt og rammetilskott.....	8
2.3 Eigedomsskatt.....	9
2.4 Inntekter frå kraftsektoren	10
2.5 Driftsrammer	10
2.6 Økonomiske nøkkeltal.....	10
2.7 Investeringsbudsjettet	12
2.8 Driftsbudsjettet fordelt på artsgrupper.....	13
3. KOMMENTARAR TIL INVESTERINGSBUDSJETTET	15
3.0 Innleiing.....	15
3.1 IKT-investeringar	19
3.2 Investeringsar - Teknisk drift (TD).....	20
3.3 Kulturbygg.....	30
3.4 Andre investeringsutgifter	30
4. KOMMENTARAR TIL DRIFTSBUDSJETTET	31
4.0 Innleiing.....	31
4.1 Politisk verksemd	37
4.2 Rådmannsleiing	40
4.3 Stab.....	43
4.4 Teknisk drift (TD)	45
4.5 Areal og næring (AN).....	49
4.6 Skolar	51
4.7 Barnehagar.....	54
4.8 Kultur	55
4.9 Forebyggende helsetenester	58
4.10 NAV Midt-Gudbrandsdal	61
4.11 Avdeling for heimetenester.....	62
4.12 Avdeling for institusjonsomsorg.....	63
4.13 Tenester for funksjonshemma (TFF).....	65
5. UTDRAG FRÅ KOMMUNEPLANEN SIN SAMFUNNSDEL (VEDTEKE I KS-SAK 45/17)	67
6. KOSTRA – TAL	77
7. ØKONOMISKE OVERSIKTER.....	83
7.1 Budsjettskjema 1A: Driftsbudsjettet	84
7.2 Budsjettskjema 1B: Driftsbudsjettet	86
7.3 Budsjettskjema 2A og 2B: Investeringsbudsjettet.....	88
7.5 Økonomisk oversikt investering.....	90
8. DIVERSE ØKONOMISKE RAPPORTAR - VEDLEGG.....	91
8.1 Lånegjeldsutvikling 2017 – 2022.....	92
8.2 Fondsutvikling 2017 – 2022.....	93
8.3 Investeringsar brutto pr. prosjekt 2019 – 2022.....	94
9. KOMMUNESTYRE SITT VEDTAK BUDSJETT 2019 OG ØKONOMIPLAN 2019-2022 (KS-SAK 118/18, 11.12.2018).	97

1. INNLEIING

Kommunestyret (KS) vedtok i møte 11.12.2018, sak 118/18, budsjett for 2019 og økonomiplan 2019 - 2022. Behandlinga i KS tok utgangspunkt i forslag frå administrasjonssjefen av 5.11.18 og innstilling frå formannskapet gjennom forslag av 21.11.18.

Netto driftsresultat i økonomiplanen gir slike tal: **2019:** 0,6 %, **2020:** -1,0 %, **2021:** 0,1 % og **2022:** x0,0 %.

Budsjett / øko.plan legg til grunn at det skal skje ei relativ stor omstilling i Nord-Fron kommune kommande 4 års periode. Omstillinga skal resultere i nedtak av stillingar fleire stader i organisasjonen. Kr. nedtak omrekna til årsverk kan bety inntil 20 færre årsverk i slutten av planperioden. På nokre tenesteområde er reduksjonen konkretisert / talfesta, medan det for andre områder; les m.a. adm. og leiing, er det sett tal for kor stor reduksjonen skal vere. Kommunestyret har vedtatt å fløtte ungdomstrinnet ved Skåbu oppvekst til Vinstra ungdomsskole frå skoleåret 2019/20.

Det er starta eit organisatorisk arbeid som utover 2019 vil gje fleire svar på kva for endringar i organisasjonen som må til få for å tilfredsstille budsjettkravet. I dette arbeidet skal ein balansere kravet til forsvarlege tenester med omsynet til rasjonell leiarstruktur og økonomiske innsparing. Fram til no har m.a. stillingar knytt til direkte pleie vore unntatt frå nedtak. Men også innafor desse fagområda må ein vurdere på kva for måte vi kan nytte ressursane best mogleg framover. Samtidig fortsett *omstillinga innafor spesialisthelsetenesta*, som m.a. resulterer i nedtak innafor sjukehusa. Konkret skal Sykehuset Innlandet redusere aktiviteten framover. Det må ikkje kome som ei overrasking at trykket på kommunale helsetenester blir forsterka grunna endringane i sjukehussystemet. Om kommunane herunder vår eigen kommune i dag er førebudd på det som kjem er eg usikker på. Dette er forhold som vi må ha fokus på ved komande rullering av økonomiplanen.

Endringsarbeidet skal m.a. forankrast i *Omstillingsutvalet*, der tilsette sine organisasjonar er representert saman med hovudverneombod og rep. frå adm. leiing. Tilsettingsstoppen som vart sett i verk frå des. 2017 blir vidareført i 2019. Det skal *rapporterast* gjennom året på kor vi er i høve til målalet for endringar fom. 2019.

Budsjettet forutsett at både eksisterande og nye *interkommunale samarbeidstiltak* skal vere del av omstillingsarbeidet. Pr. des. 2018 har ikkje adm.sj. kjennskap til at vi for 2019 klarer å innfri målsettinga om reduserte kostnader for interkommunale ordningar. Det er representantskap for ordningane som vedtar budsjett, og vedtak frå rep.skap blir som hovudregel lagt inn uendra i kvar av kommunane sine budsjett.

Kommunestyret har gjort eit eige *tekstvedtak* knytt til IKT. Her er det starta eit utgreiingsarbeid for å sjå på om IKT tenesta kan skje på anna måte enn i dag. Det blir sett på alternativ som interkommunalt samarbeid mellom MGD kommunane og / eller deltaking i fellesordningar med andre kommunar utanom regionen, eller om det er andre måtar å sikre utvikling av tenesta, herunder fokus på sikker drift / redusere sårbarheit.

Kombinert med endring av organisasjonen skal vi fortsette å arbeide med *nyskaping*. Det er søkt om skjønnsmidlar i 2019 til vidare arbeid med digitalisering og entreprenørskap. Men ved at organisasjonen skal ned på ressursar til adm. og leiing vil det ha konsekvensar for utviklingsarbeid. Færre leiarar skal ha ansvar for *dagleg drift inkl. økonomi og personalleiing* som blir avgjerande for god tenesteleveranse framover.

Kommunestyret vedtok 19.juni 2018, sak 57/18, *arealdel* til ny kommuneplan. Kommunen har lagt til rette for utvikling av areal til bestemt arealbruk. Det er sett frist til 31.12.2024 for igangsetting av detaljplanlegging for areal til ulike utbyggingsformål. Arealplanen er eit godt verktøy som har fokus på ei *balansert utvikling* mellom vekst og vern av areal, ikkje minst gjennom bruk av areal i fjellområda til utbyggingsformål.

For sentrumsområda skal det lagast *kommunedelplanar*. Vi skal starte med detaljplanlegging av nye Vinstra sentrum. Det blir ei krevjande men spennande oppgåve, som i hovudsak skal skje ved bruk av eigne resursar kombinert med noko ekstern bistand, primært ved kjøp / bruk av arkitektfagleg kompetanse. Kommunen treng eit kommunesenter i utvikling, og det vil ta fleire år før vi ser konturane av korleis eit nytt sentrum vil bli sjåande ut. Vekst på Vinstra skal også gje effekt på våre andre tettstader og grender i kommunen, t.d. gjennom buområder for innbyggjarar som ikkje vel å busette seg i sentrum. Arbeid med å etablere / legge til rette for nye buformer skal halde fram. Vi har ikkje kome langt i arbeidet med å stimulere til konsentrert bustadbygging ved utgangen av 2018.

Fokus på *næringsutvikling* må halde fram. Kommunen treng vekst i *folketalet* skal ikkje inntektsgrunnlaget svekkast framover. Da treng vi eit variert næringsliv som evner å satse på utvikling, både innafor eksisterande bedrifter og gjennom nyetableringar.

Hyttepolitikk med moderat vekst i antal *fritidsbustader* i Skåbu, Feforområdet, Sødorpfjellet og Kvamsfjellet gir aktivitet og god sysselsetting innan bygg og anlegg. Det bør gje grunnlag også for vekst innafor servicenæringane. Utvikling av områder for fritidsbustader / hyttepolitikk er også eit satsingsområde i *strategiplan* som Regionrådet for MGD har vedtatt hausten 2018. Det er i tillegg ei regional satsing på *utbygging av breiband*, sjå også retningslinjer for breiband arbeid som kommunestyret har vedtatt. Dette er avgjørande for busetting og utvikling av nye næringer i vårt område som elles i landet.

Kommunestyret har vedtatt ein *tekstdel / verbale vedtak* med færre punkt enn vi har hatt i seinare år. Det gjør at vi har større tru på at forventningane kan svarast ut i form av tilbakemelding til kommunestyret. Dei ulike tekstvedtaka går fram av møteboka frå K.sak 118/18 som er kopiert inn i budsjettboka, og dei er også sitert på aktuell stad i kommentaren.

Pr. 20.12.18 er det uvisse korleis det *økonomiske resultatet* for 2018 blir. Skatteinngangen pr. november mnd. ser ut till å bli om lag som budsjettert for 2018. Resultata for dei ulike tenesteområda vil bli avgjørande for rekneskapsresultatet. Det er kjent at nokre område har utfordringar med å halde gitte budsjetttrammer. Slik den økonomiske situasjonen utvikler seg kan ikkje kommunen lenger tilleggslyve midlar til område som ikkje held budsjetta. Krav til økonomistyring må aukast og skal ha fokus ved komande endringsarbeid.

For 2019 står vi ovafor eit krevjande arbeidsår. Mitt håp er at vi som tidlegare år kan gje både eigne innbyggjarar, hytteinnbyggjarar og andre som brukar kommunale tenester i Nord-Fron *gode* tenester. Siktemålet med omstilling / reduserte driftsrammer er at vi skal kunne levere tenester framover som ikkje blir opplevd som særleg dårlegare enn kva som har vore vanleg gjennom mange år med god ressurstilgang.

Vinstra, 20.desember 2018

Arne Sandbu
Administrasjonssjef

2. ØKONOMISKE NØKKELTAL

2.0 Innleiing

Det er fleire tekniske endringar som gjer at driftsbudsjettet for verksemdsområda ikkje er direkte samanliknbare frå 2018 til 2019. Realitetsendringar innafor tenestenivået (pluss/minus tiltak) blir kommentert i kap. 4.

2.1 Lønns- og prisføresetnader for driftsbudsjettet

Budsjettarbeidet hausten 2018 tok utgangspunkt i gjeldande økonomiplan med framskriving av dei rammene som låg der, samt vedtak i 2018 som har verknad for økonomiplanen. Økonomiplanen blir utarbeidd i faste 2019-prisar, og 1.året i planperioden blir etter kommunestyret sitt vedtak overført som budsjett for 2019.

Følgjande **lønns- og prisføresetnader** er lagt til grunn i 2019-budsjettet:

- **Lønn i faste stillingar:**

Lønsoppgjøret for 2019 er eit mellomoppgjør. I forslag til statsbudsjett er det lagt til grunn ei årslønnsvekst på 3,25 %. Nord-Fron har i snitt (dvs. uavhengig av kapitteltilhørighet i flg. hovudavtala) budsjettert med ei årslønnsvekst på 3,2 %, og dette er det same som SSB bruker i sine prognoser. Det inneber eit påslag på lønn på om lag 3,6 % pr 1. mai 2019.

- **Pensjonspremie:**

Kommunal landspensjonskasse (KLP): I budsjettet er pensjonspremien 17,5 %* på løn i faste stillingar og for tillegga som er pensjonsgjevande. Prognosa frå KLP legg til grunn ein pensjonspremie på 18,9 %.

Det har vore store positive avvik mellom budsjettprognosa frå KLP samanlikna med faktisk premie dei siste åra. Ein stor del av dette har vore knytt til at overføring frå premiefond har vorte lagt høgare enn det KLP anslo i prognosa. Bruk av premiefond/tilbakeført overskott reduserer premien.

Med bakgrunn i erfaringane frå dei siste åra er det lagt til grunn høgare overføring frå premiefond og dermed lågare premie enn det KLP har som prognose. Pensjonspremien og bruk av premiefond er lagt likt alle åra i planperioden.

**På verksemdsområda er det budsjettert med 19,5 %, fordi den delen av premien som gjeld overføring frå premiefond i KLP er ført på eige ansvar (ansvar 807).*

Statens pensjonskasse (STP – pensjonskasse for lærarar): 10,66 % på lærarløn.

Utvikling pensjonspremie (budsjett-tal):

	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
KLP	17,5%	17,5%	19,0%	18,3%	18,0%	20,0%	16,4%	17,0%
SPK	10,66%	10,82%	10,25%	11,15%	11,55%	12,25%	11,31%	11,24%

- **Arbeidsgivaravgift:** 10,6 % av alle lønnsutgifter inkl. pensjonspremie.
- **Andre driftsutgifter:** Det er i utgangspunktet lagt til grunn 1,5 % auke på utgifter i budsjettframlegget. I forslag til statsbudsjett for 2019 er det lagt til grunn ein kommunal deflator på 2,8 %. Lønsvest teller knapt 2/3 av deflator og er anslått til 3,25 %, dermed blir anslått prisvekst i forslag til Statsbudsjett ca. 2 %.
SSB legg pr. juni 2018 til grunn ein prisvekst neste år på 1,5 %.

Det er lagt til grunn innsparingar som både omhandlar løn og andre driftsutgifter i budsjettframlegget. Innsparingane er nærmare kommentert i kap. 4.

- **Rente- og avdragsutgifter:** Det er lagt til grunn ein rentesats på 2,5 %, og ei avdragstid på 30 år for nye generelle investeringslån.

Sals- og leigeinntekter:

- Satsen for eigenbetaling i barnehagane blir auka i tråd med maks-sats i forslag til Statsbudsjett. Denne er frå 1.1.19 kr. 2.990 og frå 1.8.19 kr.3.040 (kr. 2.910 i 2018).
- Satsen for vass-avgifter er auka med 1,5 % frå 2018, jf. KS-sak 117/18.
- Satsen for avgifter på avløp er uendra frå 2018, jf. KS-sak 117/18.
- Satsen for feieavgifter er uendra for 1.pipe på bustader frå 2018, jf. vedtak i representantskapet for interkommunale ordningar 24.10.18 og KS-sak 117/18.
- Satsen for renovasjonsavgifter er uendra frå 2018, jf. jf. vedtak i representantskapet for interkommunale ordningar 24.10.18 og KS-sak 117/18.
- Satsen for septik-tømming er redusert med 15 % frå 2018, , jf. KS-sak 117/18.
- Satsen for leige av kommunale kulturbygg og gebyr etter plan- og bygningslova aukast med 1,5 %, jf. KS-sak 114/18.

For andre satsar som blir lokalt vedtatt er det i hovudsak lagt opp til 1,5 % auke, men det kan være at særskilte betalingsordningar får anna påslag.

Når det gjeld satsen for husleige er denne frå 2018 regulert i tråd med konsumprisindeksen og det blir difor ikkje lagt fram sak som regulerer desse, jf. KS-sak 117/17.

På kommunestyremøte 11.12.178 vart det lagt fram eigne saker som omhandla dei ulike satsane.

2.2 Frie inntekter - skatteinntekt og rammetilskott

Tabellen viser samla nivå på budsjetterte frie inntekter med bakgrunn i forslag til statsbudsjett for 2019. Følgjande tal er brukt i budsjettet:

tal i 1000	Bud. 2018	Prognose 2018	Bud. 2019	Endr. prog.18 –B19	%- vis auke prog. 18 – B19
Skatt	162.992	159.632	162.130	2.499	1,6 %
Rammetilskott	170.062	172.737	185.183	12.445	7,2 %
Herav netto innt.utjamning	3.514	6.033	6.325	291	4,8 %
Sum frie inntekter	333.100	332.400	347.300	14.900	4,5 %

Alle tala i tabellen er basert på forslag til statsbudsjett og modell frå KS. Frie inntekter viser ei auke på 4,5 % frå prognose R-18 til budsjett 2019, men tala er ikkje direkte samanliknbare. Det er ein liten differanse mellom oppgåvekorrigererte frie inntekter og oppgitt prognose for frie inntekter for Nord-Fron basert på statsbudsjettet, men denne viser også ei auke på 4,4 % mellom prognose R18 og budsjett 2019.

Statsbudsjettet legg til grunn ei løns- og prisauke (kommunal deflator) på 2,8 % i 2019.

I 2019 får kommunen 0,9 mill. kr. i skjønnsmidlar (kr. 0 i 2012 og 2013, kr. 550.000 i 2014, kr. 700.000 i 2015, kr. 0 i 2016, 1,3 mill. kr i 2017 og 1,0 mill. kr. i 2018).

KS har også utarbeidd ein alternativ modell basert på det relative skattenivået for årene 2015-2017 og *prognose* for folketal pr. 1.1.19 (basert på SSB sin MMMM befolkningsprognose). Denne modellen viser reduerte frie inntekter på ca. 0,2 mill. kr. for Nord-Fron kommune i 2019 samanlikna med det som er lagt inn i budsjettet / kjem fram i statsbudsjettet. Dei ulike modellane viser m.a. at utvikling av folketallet i kommunane har stor innverknad på sum frie inntekter. Det er viktig å vere merksam på at det er utviklinga i den enkelte kommune samanlikna med landsgjennomsnittet som leggst til grunn. I budsjettet er dei frie inntektene, korrigert for skjønnsstilskott, lagt likt for alle åra i planperioden.

2.3 Eigedomsskatt

Det er budsjettert med slike inntekter frå eigedomsskatt i 2018 (tal i 1000):

	B19	B18	R17	R16
Type	Beløp	Beløp	Beløp	Beløp
Verk og bruk	1.714	1.936	1.891	1.936
Næring	2.407	2.189	2.197	2.064
Kraftverk	21.000	22.141	27.668	35.026
Landbruk	959	957	877	818
Bustader	5.156	5.104	5.122	5.014
Fritidsbustader	5.595	5.496	5.396	5.359
Sum eigedomsskatt	36.831	37.823	43.420	50.218

Skatteetaten har lagt om fagsystem for informasjon om samla oversikt over **eigedomsskatt frå krafverk**. Budsjettet er basert på ei prognose basert på eit uttrekk frå Skatteetaten, som viser eigdomsskattegrunnlag frå dei kraftverka Nord-Fron har mest eigedomsskatt frå. Det ser ikkje ut til at dei reelle tala avvik vesentleg frå prognosa. Det er lagt til grunn ein nedgang på om lag 1,1 mill. kr. frå 2018 til 2019. Frå 2017 til 2018 var det ein nedgang på om lag 4,9 mill. kr, og frå 2016 til 2017 var det ein nedgang på 7,4 mill. kr. Det er lagt til grunn lik eigedomsskatt (21 mill. kr.) alle åra i planperioden.

Når det gjeld eigedomsskatt frå verker og bruk er det lagt inn ein nedgang i tråd med vedteke Statsbudsjett for 2018. Dette inneber ei nedtrapping av delar av skatten frå 2019 og utover. Nedgangen er på om lag kr. 370.000 frå 2018 til 2022.

Frå 2011 har kommunen hatt eigedomsskatt i **heile** kommunen.

Promillesatsen og botnfrådrag for bustader og fritidsbustader er uendra frå 2018 (3 promille og botnfrådrag på kr. 150.000).

Promillesats og botnfrådrag er budsjettert likt for heile 4-års perioden.

2.4 Inntekter frå kraftsektoren

Nord-Fron kommune har eigardelar i Gudbrandsdal Energi AS og Eidsiva Energi AS. Tabellen viser årlege uttak frå kraftverka og inntekter knytt til konsesjonskraft (tal i 1000):

	R-2016	R-2017	B-2018	B-2019
GE AS – utbytte	4.830	5.418	5.418	5.418
Netto inntekt for konsesjons- og avtalekraft	7.010	7.897	6.627	8.359
Sum GE AS / kons.kraft	11.840	13.315	12.045	13.777
Eidsiva Energi AS – utbytte	1.910	1.630	1.410	2.141
Renter ansvarleg lån Eidsiva as	1.000	1.000	1.000	
Sum Eidsiva AS	2.910	2.630	2.410	2.141
Sum inntekter	14.750	15.945	14.455	15.918

Samla utbytte frå GE AS og Eidsiva AS er budsjettert med 7,6 mill. kr. i 2019. Det ligg inne ein auke på samla kr. 624.000 frå Eidsiva frå 2019 til 2022. Dette er i tråd med konvertering av ansvarleg lån jf. KS-sak 71/18.

Utbytte frå GE AS er lagt inn i tråd med ny eierskapsmelding.

Betaling for konsesjons- og avtalekrafta er i 2019 budsjettert med netto inntekt på om lag 8,4 mill. kr. Budsjettet for 2018 var på 6,6 mill. kr. Inntekta ligg om lag uendra i planperioden (auker med kr. 100 000 fram mot 2022).

2.5 Driftsrammer

Netto driftsrammer til verksemdsområda, politisk verksemd og rådmannsleiing kjem fram i **budsjettskjema 1b**. Kommunestyret **vedtar** driftsbudsjettet på dette nivået og rekneskapen for 2019 leggst fram på same nivå.

Det er lagt inn innsparing på fleire områder. Desse er kommentert nærmare i kapittel 4 – drift.

2.6 Økonomiske nøkkeltal

Tabellen viser utviklinga av netto driftsresultat:

Tal i 1000	R-16	R-17	B-18	B-19	B-20	B-21	B-22
Netto driftsresultat*	20.642	9.632	-10.984	3.283	-5.153	568	-84
Nto. driftsres. i høve til sum driftsinntekter	3,8 %	1,7 %	-2,1 %	0,6 %	-1,0 %	0,1 %	0,0 %

*Resultatet blir påverka av tilknytingsavgifter (inntekter) og rente/avdragskostnader for vann- og avløpsprosjekt Furusjøen. Dette gir spesielt stort utslag i B-19, men påverkar også dei andre åra i planperioden.

Netto driftsresultat viser differansen mellom brutto driftsutgifter og inntekter korrigert for netto utgifter til renter og avdrag. Netto driftsresultat viser kva kommunen har disponibelt til avsetningar til fond og bruk av egne midlar i investeringsbudsjettet.

Netto driftsresultat i høve til brutto driftsinntekter

Fylkesmannen har i dag ei anbefaling på 1,75 %. Det vil bli lagt fram eigen sak som omhandlar måltal for Nord-Fron kommune i løpet av første halvår 2019.

Utvikling av lånegjeld og utgifter til renter og avdrag:

Tabellen nedanfor viser opptak av lån til investeringar og startlån. Den viser vidare lånegjeldsutvikling og totale utgifter til renter og avdrag i planperioden.

Tala er basert på dei låneopptaka som er i investeringsbudsjettet (tal i 1.000):

År	Lån til inv.	Enøk lån	Start lån	Sum låneop.	Lånegj. Pr. 31.12	i % *	Sum avdrag	Sum renter	Sum rent. og avdr.
2017	0	0	1.050	1.050	490.354	88,1 %	25.895	9.853	35.747
2018	41.691	0	3.000	44.691	508.910	98,2 %	26.135	9.482	35.617
2019	55.198	0	3.000	58.198	539.636	96,6 %	27.472	10.969	38.441
2020	34.750	0	3.000	37.750	548.431	102,3 %	28.955	11.862	40.816
2021	30.660	0	3.000	33.660	551.894	103,4 %	30.197	12.253	42.450
2022	31.586	0	3.000	34.586	555.137	104,3 %	31.343	12.564	43.907

Tal i 2017 er reknepkapstal og i 2018 er opprinneleg budsjett.

* i % av brutto driftsinntekter.

Lånegjelda aukar med om lag 64,8 mill. kr. frå utgangen av 2017 til slutten av planperioden. Rente- og avdragskostnadene aukar i perioden hovudsaklig som følgje av høgare lånegjeld. Det vil bli lagt fram eigen sak som omhandlar måltal for Nord-Fron kommune i løpet av første halvår 2019.

For nærare informasjon om investeringsprosjekta blir det vist til kap.3.

Når det gjeld startlån er det lagt opp til å vidareføre eit låneopptaket på 3 mill. kr. årleg.

Fondsutvikling:

Tabellen viser budsjettert utvikling av dei ulike fondstypene ved utgangen av kvart år i planperioden (tal i 1000):

	R-17	Prog R-18	B-2019	B-2020	B-2021	B-2022
Ubunde investeringsfond	75.360	12.063	13.134	13.835	14.543	15.259
Bunde investeringsfond	2.329	2.352	2.367	2.400	2.424	2.448
Disposisjonsfond	56.142	50.650	55.391	50.050	49.478	48.247
Bunde driftsfond*	36.750	29.377	14.828	13.356	13.192	13.026
Sum fond	170.581	94.443	85.728	79.641	79.636	78.980
Disposisjonsfond i % av sum driftsinntekter	10,1 %	9,8 %	9,9 %	9,3 %	9,2 %	9,0 %

Kolonna «Prog R-18» er ajourført i tråd med vedtak i kommunestyret gjennom året t.o.m. 31.7.18.

*Tal eks. prosjektmidlar til Regionrådet.

Disposisjonsfond er dei midlane kommunen ”fritt” kan nytte til drifts- og investeringsformål. **Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter** er det nøkkeltalet som saman med netto driftsresultat seier kor stor handlefridom kommunen har til å takle utførutsette hendingar og til å eigenfinansiere investeringar. Det vil bli lagt fram eigen sak som omhandlar måltal for Nord-Fron kommune i løpet av første halvår 2019.

Ved evt. gode rekneskapsresultat bør det som tidlegare prioriterast å styrke fonda gjennom avsetningar, og ikkje til å påføre kommunen varige auka driftsutgifter.

2.7 Investeringsbudsjettet

Det er lagt opp til slike *brutto* investeringar i planperioden:

Tal i 1000 kr.

Investeringar	2018*	2019	2020	2021	2022	Sum planper.
1. IKT- investeringar	1.000	1.100	800	800	800	3.500
2. Inv. teknisk drift	45.188	69.400	39.150	33.450	39.750	181.750
3. Kulturbygg	0	0	0	1.150	1.000	2.150
Brutto investeringar	46.188	70.500	39.950	35.400	41.550	187.400

*=opprinneleg budsjett.

Kommunestyret **vedtar** investeringsbudsjettet på dette nivået, jfr. **budsjettskjema 2b**, og rekneskapen for 2019 leggst fram på same nivå. Alle investeringar er kommentert under kap. 3 «Kommentarar til investeringsbudsjettet». Liste over samtlege investeringsprosjekt er vedlagt budsjettet.

Totale investeringar for dei ulike åra og finansiering av investeringane går fram av tabellen:

Tal i 1000 kr.

	2018*	2019	2020	2021	2022	Sum planp.
Brutto inv.	46.188	70.500	39.950	35.400	41.550	187.400
Finansiering:						
Bruk av lån	41.691	55.198	34.750	30.660	31.586	152.194
Tilsk./sal./refusj.	649	5.342		500	5.280	11.122
Momskomp.inv	3.848	9.960	5.200	4.240	4.684	24.084
Bruk av fond **	0	0	0	0	0	0
Bidrag frå dr. **	0	0	0	0	0	0
Sum finans.	46.188	70.500	39.950	35.400	41.550	187.400
Lånefin.grad	90,3 %	78,3 %	87,0 %	86,6 %	76,0 %	81,2 %
Eigen.k.grad	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

*=opprinneleg budsjett **inngår i eigenkap.graden

Som det går fram av tabellen er storparten av investeringane i planperioden lånefinansiert.

Samla investeringsbudsjett (inkl. avsetningar og startlån) for planperioden er 210 mill. kr.

2.8 Driftsbudsjettet fordelt på artsgrupper

Tabellen viser utviklinga av dei ulike kostnadsartane innafor verksemdsområda frå opprinneleg budsjett 2018 til 2019.

Tal i 1000	Budsjett 2018	Budsjett 2019	%-vis endr. B18-B19
Lønsutgifter (art 10)	344.328	356.138	3,4 %
Varer / tenester innan komm. produksjon (art 11 og 12)	78.892	78.123	-1,0 %
Varer / tenester som erstattar komm. produksjon (art 13)	55.295	64.455	16,6 %
Overføringer (art 14)	27.646	33.016	19,4 %
Finansieringsutgifter / transaksjonar (art 15)	50	12.396	
Sum utgifter	506.211	544.128	7,5 %
Salsinntekter (art 16)	73.758	90.746	23,0 %
Refusjonar (art 17)	25.900	43.262	67,0 %
Overføringer (art 18)	17.130	17.741	3,6 %
Finansinntekter / transaksjonar (art 19)	9.437	4.497	
Sum inntekter	126.225	156.246	23,8 %
Nettoutgift planområda	379.986	387.882	2,1 %

Kommentar til nokre endringar:

Lønsutgifter (art 10)*. Lønnsutgifter inkl. sosiale utgifter *aukar* med 3,4 %. Dette er mellom anna knytt til generell lønsauke, auka stillingsressursar (innan Institusjon og Tenester for funksjonshemma), endring i fast og variabel løn, pensjon og arbeidsgivaravgift.

Varer/tenester innan komm. produksjon (art 11* og 12) viser ein nedgang på 1,0 %. Dette er knytt til mindre reduksjonar på fleire ulike postar innan enkeltområder. Desse er nærmare kommentert i kap. 4. drift.

Varer / tenester som erstattar komm. produksjon (art 13) viser ein auke på 16,6 % og er hovudsakleg knytt til auka utgifter på ulike legetenester (sjå drift ansvar 330) samt auke i tilskott til private barnehager. Auken er hovudsakleg knytt til at tilskot til interkommunale ordningar blir ført her, og der er det nye selskap frå 2019 (barnevern, flyktningeteneste, NAV).

Overføringer (art 14) auker med 19,4% **og Refusjonar (art 17)** auker med 67,0 % og dette er m.a. knytt til nye NAV Midt-Gudbrandsdal og samordning av overføring til Staten og at kvalifiseringsstønad / øk.sosialhjelp for alle tre kommunane blir ført her. Artana sjåast opp i samanheng.

Salsinntekter (art 16) auker med 23 % og dette er hovudsakleg knytt til store inntekter gjennom tilknytningsavgifter for VA Furusjøen i 2019. Inntektene blir avstemt mot kapitalkostnader og avsett til eige driftsfond.

*Merk at art 1136 effektivisering er knytt til artsgruppe 11. På denne arten er det budsjettert med innsparingar på ein rekke områder, og ein stor del av dette vil også omhandle lønskostnader. Totalt er det lagt inn slike «minustal» på arten i planperioden:

2019: 3,084 mill. kr.

2020: 8,014 mill. kr.

2021 og 2022: 11,014 mill. kr.

I opprinneleg budsjett 2018 låg det inne 1,7 mill. kr. (minustal) på arten.

Det er oppretta eit eige ansvar, *120 Omstilling*, der alle reduksjonar som ikkje er definert til eit konkret verksemdsområde er plassert inntil vidare. Ansvaret ligg under Rådmannsleiing. Det er også ein eigen funksjon (*1207 Effektivisering organisasjon*) som er brukt til plassering av reduksjonar som ikkje er definert til ein konkret funksjon enda. Denne er brukt både for ansvar 120 og for andre områder/ansvar. Alle vesentlege endringar innanfor driftsbudsjettet er kommentert under kap. 4.

3. KOMMENTARAR TIL INVESTERINGSBUDSJETTET

3.0 Innleiing

Det er budsjettert med investeringar for 187,4 mill. kr. i planperioden, av dette er det budsjettert med 70,5 mill. kr. i 2019. Samla finansieringsbehov i investeringsbudsjettet er på 210,3 mill. kr.

Korrigert for momskompensasjon er finansieringsbehovet 186,2 mill. kr.
Dette er finansiert med tilskott, fond og låneopptak.

Investeringsbudsjettet er delt inn i ulike **rammeområde**:

- IKT- investeringar
- Investeringar – Teknisk drift (TD)
- Kulturbygg med tilhøyrande utstyr

Større investeringsprosjekt på over 1 mill. kr. (brutto):

- IKT: Det er sett av 1,1 mill. kr. i 2019. Vidare i planperioden er det avsett til saman 2,4 mill. kr. I tillegg kjem oppregulering av ubrukte midlar frå 2018 (0,4 mill. kr.)*.
- Utskiifting av bilar: Det er sett av til saman 1,4 mill. kr. i planperioden til utskifting av bilar.
- Generelt vedlikehald kommunale vegar: Til fast dekke er det avsett 1,5 mill. kr. årleg i planperioden.
- Gatelys/utskifting: Det er sett av 1 mill. kr. i 2019 til større utskifting av gatelys. Vidare i planperioden er det sett av 0,1 mill. kr. årleg.
- Rekkverk/reparasjon: Det er sett av 0,3 mill. kr. årleg i planperioden.
- Vann/avløpsanlegg Furusjøen: Det er sett av til saman 16 mill. kr. i 2019 og 7 mill. kr. i 2020. I tillegg kjem oppregulering av ubrukte midlar frå 2018 (44 mill. kr.)*. Tilknytingsavgifta for vatn/avløp Furusjøen er ført opp i driftsbudsjettet.
- Gang/sykkelveg Byrevn.-Brakjevn.: Det er sett av 1 mill. kr. i 2020.
- Flomsikring av Givra: Det er sett av til saman 12,5 mill. kr. til gjennomføring av tiltaket i åra 2019 - 2020. I tillegg kjem oppregulering av ubrukte midlar frå 2018 (2,8 mill. kr.)*.
- Rassikring: Det er ført opp 6,6 mill. kr i 2019 og 2022 til rassikringstiltak. Tiltaket er delfinansiert med tilskott frå staten (5,28 mill. kr. i 2019 og 2022). I tillegg er det ført opp 1 mill. kr. til konsulentbistand/kartlegging i 2021.
- Mindre nyanlegg kloakk: De er ført opp 1 mill. kr. i 2020. I tillegg kjem oppregulering av ubrukte midlar frå 2018 (0,2 mill. kr.)*.
- Brattliflata vassverk og bygging av ledningsnett frå Vinstra: Det er sett av til saman 11,5 mill. kr. i planperioden. I tillegg kjem oppregulering av ubrukte midlar frå 2018 (0,5 mill. kr.)*.
- Sødorp kloakkpumpestasjon: Det er sett av 1 mill. kr. i 2022 til bytting/flytting.
- Ny hovudvassledning over Lågen: Til planlegging av tiltaket er det sett av 1 mill. kr. i 2022.

- Frya renseanlegg: Det er sett av 1,75 mill. kr. i 2019 til utviding/utbetring som følge av vedtak om vidare samarbeid om Frya RA i representantskapet for interkommunale ordningar, jf. KS-sak 130/15. I tillegg er det ført opp 1,25 mill. kr. i 2019 knytt til overføringsanlegget til Frya.
- Innlekking: For å redusere innlekking på kloakkledningsnettet er det avsett til saman 18 mill. kr. i planperioden. Prosjektet må sjåast i samanheng med vedtak i representantskapet for interkommunale ordningar, og jf. KS-sak 130/15, der alt avløp skal overføres til Frya RA og Vinstra Renseanlegg blir nedlagt. I tillegg kjem oppregulering av ubrukte midlar frå 2018 (4,5 mill. kr.)*.
Det er også sett av midlar til innlekkingsprosjektet i driftsbudsjettet. Dette finansiert med bruk av sjølvkostfond.
- Oppgradering av vassleidningar: Det er avsett 1 mill. kr. i 2019 og 0,5 mill. kr. årleg vidare i planperioden.
- Byre høgdebasseng: Det er sett av 1 mill. kr. i 2022 til nytt høgdebasseng.
- Kvikne kyrkje: Det er ført opp 2 mill. kr. i 2021 for å gjennomføre utbetringar ved kyrkja.
- Sødorp kyrkje: For utbetring av m.a. taket er det ført opp 2 mill. kr. i 2019. I tillegg kjem oppregulering av ubrukte midlar frå 2018 (0,3 mill. kr.)*.
- Grunnkjøp / grunnerstatning: Det er sett av 0,5 mill. kr. årleg i planperioden.
- Ombygging kommunehuset: For ombygging av lokaler til NAV Midt-Gudbrandsdal er det ført opp 15 mill. kr. i 2019. I tillegg er det sett av 2,5 mill. kr. i 2021 til anna ombygging, og tilpasning av kontor ved kommunehuset.
- Støttemur/utbetring øvre parkering ved kommunehuset: Det er sett av 1 mill. kr. årleg i 2019 og 2020.
- Fiberutbygging: For tilrettelegging (m.a. trekkerør) for fiber ved ulike kommunale bygg er det ført opp til saman 2,3 mill.kr. i planperioden.
- Universell utforming ved Vinstra ungdomsskole: Det er sett av 1 mill. kr. i 2019 for tilpasning for universell utforming ved skolen.
- Byutvikling Vinstra: I planperioden er det sett av til saman 34 mill. kr. for gjennomføring av tiltaket, fordelt på fleire prosjekt. I tillegg kjem oppregulering av ubrukte midlar frå 2018 (8,28 mill. kr.) og midlar overført knytt til nybygg Vinstra helsesenter (0,4 mill. kr.)*.
- Trygdebustader: Det er ført opp 0,5 mill.kr. årleg i 2020, 2021 og 2022 for større vedlikehald/rehabilitering av bustadene.
- Påkostning TFF: For oppgradering av bygget er det er ført opp 2 mill. kr. i 2019. I tillegg kjem oppregulering av ubrukte midlar frå 2018 (0,3 mill. kr.)*.
- Omsorgsbustader TFF: Det er ført opp 1 mill. kr. i 2022 for å starte med bygging av ny bustad for TFF.
- Tak Vinstrahallen: Til skifting/utbetring av taket er det ført opp 1 mill kr. i 2022.

**I kommunestyret 11.12.2018, KS-sak 103/18, vart investeringsbudsjettet regulert ned for prosjekt som går over fleire år. I 2019 skal investeringsbudsjettet regulerast opp att, saman med andre pågåande prosjekt vidareført frå 2018. For dei prosjekta som var nedregulert i KS-sak 103/18 kan det bli mindre justeringar i oppreguleringa, og det heng saman med kor mykje som står att på prosjektet frå 2018 (ubrukte midlar). Dette kan også gjelde overføring av restmidlar for nokre fleire, mindre prosjekt. Finansieringa går ikkje ut over vedteke budsjett. Ved oppreguleringa i 2019 kan det bli aktuelt om å omdisponere rest-midlar på nokre mindre prosjekt til andre tiltak. Kommunestyret vil bli gjort kjent med dette ved behandlinga.*

I tillegg til prosjekta som er lista opp på førre side vart følgjande prosjekt nedregulert i KS-sak 103/18 (og desse blir tilsvarande oppregulert/rebudsjettert i 2019):

- Bustadområde Toksefeltet, jf. også flomsikring overvann.
- Enøk-tiltak.
- Kostnader ny E6.
- Tiltak Skåbu sentrum.
- Vollen kloakkpumpestasjon.
- Veg i Rustmoen.
- Tettstedutvikling.
- Fortau Sundheimsvegen.
- Busskur.
- G/S gamle Rustvegen.
- Målepunkt gatelys.
- Fortau Skåbu.
- Gyntestien.
- Ny veg Sundheim.
- Tilbygg Sundheim.

Generelt om inv.budsjett:

Meirverdiavgift:

Kostnader blir som hovedregel ført brutto, dvs. inkl. mva. på det enkelte prosjekt i investeringsbudsjettet. Meirverdiavgift (momskompensasjon) blir inntektsført på egen funksjon.

Det er unntak for vatn/avløp. For disse prosjekta gjeld ikkje momskompensasjon, men ordinær meirverdiavgift. Kostnaden blir da ført netto, dvs. eks. mva, på det enkelte prosjekt. Meirverdiavgifta blir rekneskapsført i balanse.

Låneopptak:

Kommunale låneopptak var ute på anbud i 2015 og som følge av det er det inngått rammeavtale med KLP Kommunekreditt AS og Kommunalbanken AS.

3.1 IKT-investeringar

Ansvar 125 Stab/Fellesutgifter

Det er samla sett av 3,5 mill. kr. til IKT-investeringar i planperioden.

Prosjekt 6078 Legekontor.

Det er ikkje ført opp nye midlar til prosjektet i planperioden, men ubrukte midlar frå 2018 (0,4 mill. kr.) vil bli oppregulert/rebudsjettert i 2019 jf. KS-sak 103/18 .

Prosjekt 8001 IKT Fellesutgifter datasenter.

Til ulike IKT-investeringar er det satt av kr. 1,1 mill. kr. i 2019.

Vidare i planperioden er det sett av 0,8 mill. kr. årleg til IKT-investeringar.

Det vart i KS-sak 118/18 gjort slikt tekstvedtak knytt til IKT:

IKT og digitalisering blir en stadig viktigere del av kommunens drift. Det stiller også store krav til kommunens IT løsninger. Innen 1.6.2019 skal det legges fram en sak som skissere hvordan kommunen på best mulig kan sikre en framtidsretta og mest mulig kostnadseffektiv IKT løsning.

3.2 Investeringar - Teknisk drift (TD)

F.o.m. 2016 er ei 100 % ingeniørstilling ved Teknisk drift kostnadsført i investering knytt til ulike prosjekt.

Det blir arbeidd med ny hovudplan for vatn og avløp. Når denne er klar vil den bli lagt fram for politisk behandling og prioriteringane vil påverke framtidige investeringar innan området.

Teknisk drift vart i 2018 splitta opp i fleire delansvarsområder. Dette vart gjort for å få ei innretning som gjer det enklere å følgje opp driftsbudsjettet gjennom året.

Inndelinga er frå 2019 også brukt i investeringsbudsjettet.

Inndelinga er slik:

Delansvar 144 – Vatn, avløp, oppmåling

Delansvar 145 – Interkommunale selskap

Delansvar 148 – Utleigebygg

Delansvar 149 – Kommunale bygg og eigedommar

Delansvar 140 – Teknisk drift/øvrige områder.

Delansvar 140 Teknisk drift

Bustadbygging

Kommunen har ein del tilrettelagde tomter i alle delar av kommunen, og det er budsjettert med sal av bustadtomter i Toksefeltet, Huskero og Midtmoen. I tillegg er det budsjettert med sal av tomter i Kvam sentrum. Dette er tomter kommunen har overteke etter flommen.

Inntekter ved sal av bustadtomter blir avsett til ubunde investeringsfond.

Det er ført opp 0,5 mill. kr. i 2022 til konsulenttenester på Gunnersvingen.

I tillegg kjem oppregulering av ubrukte midlar frå 2018 knytt til Toksefeltet og Gunnersvingen.

Det er ikkje sett av midlar til opparbeiding av tomter i Midtmoen, Knutsmorka og Huskero i planperioden. Dette er relatert til at det er opparbeidd fleire tomter i nærliggande områder, både frå kommunen si side (Midtmoen) og frå private aktørar.

Satsane for tomtekjøp og refusjon vart lagt fram som eiga sak for kommunestyret i møte 11.12.18, KS-sak 117/18. Satsane for refusjon for tomter (utanom Skåbu) vart auka frå kr. 150.000 i 2016 til kr. 180.000 i 2017, og var uendra i 2018 og er uendra for 2019. Prisen inkluderar refusjon for kabelanlegg/gatelys.

Det vart i KS-sak 118/18 gjort slik tekstvedtak knytt til bustadbygging:

Kommunestyret ønsker å stimulere til økt boligbygging.

Administrasjonen legger fram en sak for kommunestyret med forslag om et prissystem på tomter som ikke virker konkurransevidende overfor private aktører.

Tabell over *byggjeklare tomter* i dei ulike bustadområda i Kvam, Vinstra, Skåbu:

	Område	Ledige
Vinstra	Toksefeltet, eldre tomter	2
	Toksefeltet, nytt felt	0
Sorperoa	Midtmoen	4
	Knutsmorka	0
Ruste	Huskero	3
	Brandstad	2
Kvam	Per Smed-lykkja	1
	Skreddarstuggu	0
	Bergum	2
	Sentrum (flomtomter)	6
Skåbu	Austli	6

Prosjekt 2007 Knutsmorka bustadområde.

Det er ikkje sett av midlar til opparbeiding av nye tomter i planperioden. Dette er relatert til at det er og blir opparbeidd fleire tomter i nærliggande områder i perioden, både frå kommunen si side (Midtmoen) og frå private aktørar.

Prosjekt 2008 Huskero bustadområde.

Det er ikkje sett av midlar til opparbeiding av nye tomter i planperioden. Det er budsjettert med sal av to tomter i planperioden.

Prosjekt 2009 Toksefeltet bustadområde.

Det er ikkje ført opp nye midlar til prosjektet i planperioden, men ubrukte midlar frå 2018 (2,5 mill. kr.) vil bli oppregulert/rebudsjettert i 2019 jf. KS-sak 103/18 .

Det er lagt opp til sal av tre tomter i Toksefeltet i planperioden.

Vidare opparbeiding sjåast også i samanheng med vidare *flomsikring/overvann Vinstra (sjå prosjekt 3188)*.

Prosjekt 2015 Kvam sentrum – bustadområde.

Det er budsjettert med sal av totalt fire tomter i planperioden. Dette er tomter som kommunen har overteke etter flommen i 2013, og som blir lagt ut for sal etter at bygge/deleforbodet er oppheva. Det inkluderer også ei tomt på Per Smed-lykkja.

Prosjekt 2022 Midtmoen bustadområde.

Det er ikkje sett av midlar til opparbeiding av nye tomter i planperioden. Det er fire tomter ledige pr. i dag og det er i tillegg private aktørar som opparbeider tomter i nærliggande områder. Det er budsjettert med sal av tre tomter i planperioden.

Prosjekt 2094 Gunnersvingen bustadområde.

Det er ført opp 0,5 mill. kr. i 2022 til konsulenttenester. I tillegg kjem oppregulering av ubrukte midlar frå 2018, som vart nedregulert i kommunestyret 11.12.2018, KS-sak 103/17 (1,65 mill. kr.).

Prosjekt 2004 Grunnkjøp.

For å kunne kjøpe areal er det ført opp 0,5 mill. kr. årleg i planperioden. Dette kan gjelde både ordinært kjøp av areal, og gjennom kjøp der pris blir fastsett ved skjønn.

Prosjekt 2019 Lomoen industriområde.

Det ligg inne kr. 300.000 til grunnkjøp i 2019, samt inntekt gjennom sal av tomt.

Prosjekt 2050 Kjøp av bil.

Det er ført opp kr. 350.000 årleg til utskifting av bilar ved Teknisk Drift.

Prosjekt 2070 Kjøp av maskiner.

Til utskifting av maskiner/utstyr (plenklipparar o.a.) er det ført opp kr. 100.000 årleg i planperioden.

Prosjekt 2087 Kostnader ny E6.

Det er ikkje ført opp nye midlar til prosjektet i planperioden, men ubrukte midlar frå 2018 (0,9 mill. kr.) vil bli oppregulert/rebudsjettert i 2019 jf. KS-sak 103/18 .

Prosjekt 2091 Torg i Kvam

Med tanke på noko opparbeiding av areal til torg / park i Kvam er det ført opp 0,3 mill. kr. i 2019.

Prosjekt 3013 Kommunale vegar, fast dekke.

Det er ført opp 1,5 mill. kr. årleg i perioden for legging av faste dekker på kommunale vegar.

Prosjekt 3015 Gatelys og 3198 Målepunkt gatelys .

For å følge opp krav til utskifting av gatelys/armatur er det ført opp 1 mill. kr. i 2019. Vidare i planperioden er det ført opp kr. 100.000 årleg.

I tillegg kjem oppregulering av ubrukte midlar frå 2018, som vart nedregulert i kommunestyret 11.12.2018, KS-sak 103/17 (1,2 mill. kr.).

Det er ikkje ført opp nye midlar til målepunkt gatelys, men også her vil ubrukte midlar frå 2018 (1,5 mill. kr.) vil bli oppregulert/rebudsjettert i 2019 jf. KS-sak 103/18 .

Prosjekt 3025 Rekkverk.

Det er ført opp kr. 300.000 årleg til rekkverk/autovern. Dette gjeld både større utbetring/repasjjon og nyanlegg.

Prosjekt 3040 Tiltak Skåbu sentrum.

Det er ikkje ført opp nye midlar til prosjektet i planperioden, men ubrukte midlar frå 2018 (0,2 mill. kr.) vil bli oppregulert/rebudsjettert i 2019 jf. KS-sak 103/18 .

Prosjekt 3050 Furusjøen V/A.

Det er ført opp til saman 23 mill. kr. i 2019 og 2020 til gjennomføring av prosjektet i tråd med KS-sak 93/14 og KS-sak 59/17 I tillegg kjem oppregulering av ubrukte midlar frå 2018, som vart nedregulert i kommunestyret 11.12.2018, KS-sak 103/17 (44 mill. kr.).

I driftsbudsjettet er det lagt inn inntekt gjennom tilknytingsavgift i 2019, 2020 og 2021. Inntekta blir sett opp mot avdrag/renter på lån, og avstemt mot eige fond i drift.

I driftsbudsjettet er det også budsjettet med i kommunale avgifter som følge av prosjektet frå 2019.

Prosjekt 3063 G/S-veg Byrevegen/Brakjevegen.

Det er ført opp 1 mill. kr. i 2020 til prosjektet. Det er så langt ikkje lagt inn refusjon frå Staten på gjennom trafikksikringsmidlar.

Prosjekt 3105 Veg i Rustmoen.

Det er ikkje ført opp nye midlar til prosjektet i planperioden, men ubrukte midlar frå 2018 (1,25 mill. kr.) vil bli oppregulert/rebudsjettet i 2019 jf. KS-sak 103/18 .

Prosjekt 3139 Vegomlegging Pallane.

Det er sett av 0,5 mill. kr. i 2021 til prosjektet.

Prjekt 3165 Tettstedutvikling.

Det er ikkje ført opp nye midlar til prosjektet i planperioden, men ubrukte midlar frå 2018 (1,5 mill. kr.) vil bli oppregulert/rebudsjettet i 2019 jf. KS-sak 103/18 .

Prosjekt 3184 Fortau Sundheimsvegen.

Det er ikkje ført opp nye midlar til prosjektet i planperioden, men ubrukte midlar frå 2018 (0,86 mill. kr.) vil bli oppregulert/rebudsjettet i 2019 jf. KS-sak 103/18 .

Prosjekt 3188 Flomsikring/overvann Vinstra.

Det er ikkje ført opp nye midlar til prosjektet i planperioden, men ubrukte midlar frå 2018 (2,8 mill. kr.) vil bli oppregulert/rebudsjettet i 2019 jf. KS-sak 103/18 .

Prosjektet sjåast i samanheng med *prosjekt 2009 Toksefeltet bustadområde* og vidare opparbeiding av tomter der.

Prosjekt 3186 Busskur.

Det er ikkje ført opp nye midlar til prosjektet i planperioden, men ubrukte midlar frå 2018 (0,5 mill. kr.) vil bli oppregulert/rebudsjettet i 2019 jf. KS-sak 103/18 .

Prosjekt 3196 Flomsikring Givra.

Det er ført opp til saman 12,5 mill. kr. fordelt på 2019 og 2020 til flomsikring av Givra.

I tillegg kjem oppregulering av ubrukte midlar frå 2018, som vart nedregulert i kommunestyret 11.12.2018, KS-sak 103/17 (6,96 mill. kr.).

Det er førebels ikkje teke høgde for tilskott/refusjonar frå andre, som t.d. fylkeskommunen.

Prosjekt 3197 G/S Gamle Rustvegen.

Det er ikkje ført opp nye midlar til prosjektet i planperioden, men ubrukte midlar frå 2018 (0,2 mill. kr.) vil bli oppregulert/rebudsjettet i 2019 jf. KS-sak 103/18 .

Prosjekt 3208 Rassikring.

For å gjennomføre rassikring knytt til to områder i kommunen er det lagt inn 6,6 mill. kr. i 2019 og 2022. Det er lagt inn forventa refusjon på 5,28 mill. kr. for baa år (80 %) frå Norges Vassdrags- og energidirektorat (NVE). I tillegg er det lagt inn midlar til konsulentutgifter i 2021 med 1 mill. kr.

Prosjekt 3209 Vegløsning Nordre Byre.

For å få på plass ny vegløsning ved Nordre Byre er det ført opp kr. 500.000 i 2020. Dette gjeld innkjøring til lege/tannlegesenter m.m.

Prosjekt 3212 Fortau Skåbu.

Det er ikkje ført opp nye midlar til prosjektet i planperioden, men ubrukte midlar frå 2018 (0,5 mill. kr.) vil bli oppregulert/rebudsjettert i 2019 jf. KS-sak 103/18 .

Prosjekt 5064 Gyntestien.

Det er ikkje ført opp nye midlar til prosjektet i planperioden, men ubrukte midlar frå 2018 (0,67 mill. kr.) vil bli oppregulert/rebudsjettert i 2019 jf. KS-sak 103/18 .

Prosjekt 6016 Ny veg Sundheim

Det er ikkje ført opp nye midlar til prosjektet i planperioden, men ubrukte midlar frå 2018 (0,3 mill. kr.) vil bli oppregulert/rebudsjettert i 2019 jf. KS-sak 103/18 .

Delansvar 144 Vatn, avløp, oppmåling (sjølvkostområder)

Prosjekt 3007 Kloakk, mindre nyanlegg.

I samband med arbeidet med å føre fram vassleidning til Brattliflata vassverk er det hensiktsmessig at det blir tilrettelagt for tilknytning til kloakkanlegg samtidig. Det er ført opp 1 mill. kr. i 2020 til dette. Sjå også *prosjekt 3029 Brattliflata vassverk*.

I tillegg kjem oppregulering av ubrukte midlar frå 2018, som vart nedregulert i kommunestyret 11.12.2018, KS-sak 103/17 (0,2 mill. kr.).

Prosjekt 3021 Kvam renseanlegg.

I samband med utbygging av vann/avløp Furusjøen må det gjerast tilpasningar og auke kapasiteten ved renseanlegget. Det er usikkert når dette blir aktuelt. Det er ført opp 1 mill. kr. til oppstart av arbeidet i 2022.

Prosjekt 3022 Vinstra renseanlegg.

Det er ført opp 1,5 mill. kr. i 2019 for tilpassingar og nedlegging av anlegget. Dette omhandlar m.a. ombygging til pumpestasjon og andre ombyggingskostnader. I tillegg kjem oppregulering av ubrukte midlar frå 2018, som vart nedregulert i kommunestyret 11.12.2018, KS-sak 103/17 (0,3 mill. kr.).

Sjå også *prosjekt 3124 Utviding Frya Renseanlegg*.

Prosjekt 3029 Brattliflata vassverk.

For utbetring av høgdebassenget og bygging av ny leidning frå Vinstra til Brattliflata er det ført opp til saman 11,5 mill. kr. fordelt på 2020, 2021 og 2022.

I tillegg kjem oppregulering av ubrukte midlar frå 2018, som vart nedregulert i kommunestyret 11.12.2018, KS-sak 103/17 (0,5 mill. kr.).

Sjå også *prosjekt 3007 Kloakk, mindre nyanlegg*.

Prosjekt 3030 Sonevassmåling.

For installering av vassmål på høgdebassenga i Tokse og Byrstugu, samt mellombassenget i Tokse, er det ført opp kr. 200.000 i 2019.

Prosjekt 3059 Vinstra vassverk, pumpekapasitet.

Det er ført opp 0,5 mill. kr. i 2021 for å betre pumpekapasiteten ved Vinstra vassverk, slik at kapasitet på vassforsyning til Kvam og Vinstra blir sikra.

Prosjekt 3074 Sødorp kloakkpumpestasjon.

Til bytting og flytting av pumpestasjonen ved Sandbakken er det ført opp 1. mill. kr. i 2021.

Prosjekt 3091 Hovudvassledning over Lågen.

For tilrettelegging av ny hovudvass- og avløpsledning over Lågen er det ført opp 1. mill. kr. i 2022. Her vil det også komme videre kostnader utanom planperioden.

Prosjekt 3098 Vollen kloakkpumpestasjon.

Det er ikkje ført opp nye midlar til prosjektet i planperioden, men ubrukte midlar frå 2018 (0,39 mill. kr.) vil bli oppregulert/rebudsjettet i 2019 jf. KS-sak 103/18 .

Prosjekt 3124 Utviding Frya Renseanlegg.

Vidare samarbeid om Frya Renseanlegg vart behandla i ekstraordinært møte i representantskapet for interkommunale ordningar 9.10.15, og vedteke i kommunestyret 23.11.2015, KS-sak 130/15. Som ein del av vedtaket der og semje om vidare drift er det ført opp 1,75 mill. kr. i 2019 til investeringar ved anlegget. Det blir også vist til *prosjekt 3192 Kloakkledningar innlekking, prosjekt 3022 Vinstra renseanlegg og prosjekt 3163 Overføringsanlegg til Frya.*

Prosjekt 3135 VA-Anlegg Frostadjordet

Det er ført opp kr. 600.000 i 2020 til bygg over trykkaukar på vassforsyning til området.

Prosjekt 3163 Overføringsanlegg til Frya.

Til utbetring og oppgradering av pumpestasjoner gjennom Sør-Fron er det avsett 1,25 mill. kr. i 2019. Tiltaket heng saman med utbygginga ved Frya Renseanlegg, sjå også *prosjekt 3124 Frya Renseanlegg, 3022 Vinstra renseanlegg og 3192 Kloakkledningar innlekking.*

Prosjekt 3192 Kloakkledningar innlekking.

I samband med vedtak om vidare drift ved Frya Renseanlegg har Nord-Fron forplikta seg til å redusere innlekking på kloakkledningsnettet. Det er ført opp til saman 18 mill. kr. til arbeidet i planperioden. I tillegg kjem oppregulering av ubrukte midlar frå 2018, som vart nedregulert i kommunestyret 11.12.2018, KS-sak 103/17 (4,5 mill. kr.).

Det er også ført opp midlar til arbeidet (vedlikehald) i driftsbudsjettet. Dette er finansiert med sjølvkostfond.

Sjå også *prosjekt 3124 Utviding Frya Renseanlegg.*

Prosjekt 3203 Vassleidning – oppgradering.

Det er ført opp 1 mill. kr. i 2019 og 0,5 mill. kr. årleg i 2020, 2021 og 2022 til oppgradering av vassleidningar på Vinstra, i Kvam og i Skåbu. Tiltaket vil inngå i ny hovudplan for vatn som skal til politisk behandling.

Prosjekt 3205 Byre høgdebasseng.

Til nytt høgdebasseng er det ført opp 1 mill. kr. i 2022. Her vil det også komme kostnader utanom planperioden.

Delansvar 145 Interkommunale selskap

Prosjekt 3148 Geodata/kart (GIS).

Det er ført opp kr. 120.000 brutto i 2019 til nye modular relatert til kartsystemet. Utgifta er fordelt på dei tre deltakarkommunane. Investeringa er ført opp i tråd med vedtak i representantskapsmøte for interkommunale ordningar 24.10.2018.

Delansvar 148 Utleigebygg

Prosjekt 2005 Utbetring kommunale eigedommar.

Det er ført opp 0,3 mill. kr. årleg i 2020, 2021 og 2022 til utbetring og oppgradering av ulike kommunale bustader for utleige.

Prosjekt 2084 Riving Høgtun.

Høgtun blir sanert i 2021, og det er ført opp kr. 300.000 til dette. Det er forslag om nye kontorlokal til Kyrkjeleg Fellesråd gjennom å legge til rette for fleire kontor i Nedregt. 50 og 54. Sjå også *prosjekt 2039 Ombygging kommunehuset.*

Prosjekt 3217 Utbetring Kvikne kyrkje.

For utbedring av setningsskader er det ført opp 2 mill. kr. i 2021.

Prosjekt 5059 Utbetring Sødorp kyrkje.

Det er ført opp 2 mill. kr. i 2019 til å skifte tak/delar av taket på kyrkja I tillegg kjem oppregulering av ubrukte midlar frå 2018, som vart nedregulert i kommunestyret 11.12.2018, KS-sak 103/17 (0,3 mill. kr.).

Delansvar 149 Kommunale bygg og eigedommar

Prosjekt 2005 Utbetring kommunale eigedommar.

Til diverse rehabilitering og bygningsmessige endringer ved skoler og barnehager er det ført opp kr. 380.000 i 2019, kr. 150.000 i 2020 og kr. 200.000 årleg i 2021 og 2022. I tillegg kjem oppregulering av ubrukte midlar frå 2018, som vart nedregulert i kommunestyret 11.12.2018, KS-sak 103/17 (1,3 mill. kr.).

Prosjekt 2039 Ombygging kommunehuset.

Det er ført opp 15 mill. kr. i 2019 til ombygging/tilrettelegging av kontorlokaler for det nye interkommunale NAV Midt-Gudbrandsdal. I tillegg er det sett av 2,5 mill. kr. i 2021 for vidare tilrettelegging av kontorplassar i kommunehuset
Prosjektet må også sjåast saman med *prosjekt 2084 Riving Høgtun.*

Prosjekt 2052 ENØK-tiltak.

Det er ikkje ført opp nye midlar til prosjektet i planperioden, men ubrukte midlar frå 2018 (2 mill. kr.) vil bli oppregulert/rebudsjettet i 2019 jf. KS-sak 103/18 .

Prosjekt 2068 Låsesystem.

For å få eit betre låsesystem på dei viktigaste kommunale bygga er det ført opp kr. 100.000 i årleg i planperioden.

Prosjekt 2070 Kjøp av maskiner.

Til utskifting av ulike maskiner/utstyr knytt til kommunale bygg/eigedommar er det ført opp kr. 100.000 årleg i planperioden.

Prosjekt 2073 Kommunehus, nødlis.

For utviding av nødlis og brannalarmanlegget på kommunehuset er det ført sett av kr. 300.000 i 2020.

Prosjekt 2081 Utbetring etter tilsyn.

Til utbetring etter tilsyn, mellom anna knytt til funn av radon i fleire bygg, er det lagt inn kr. 200.000 årleg i planperioden. I tillegg kjem oppregulering av ubrukte midlar frå 2018, som vart nedregulert i kommunestyret 11.12.2018, KS-sak 103/17 (0,48 mill. kr.).

Prosjekt 2096 Støttemur / parkering kommunehuset.

Det er ført opp 1 mill. kr. årleg i 2019 og 2020 til utbetring av støttemur mellom øvre parkeringsplass på kommunehuset og E6, samt betre tilrettelegging for straum til El-bilar.

Prosjekt 3207 Fiberutbygging.

For tilrettelegging for fiber ved fleire kommunale bygg, m.a. Jobbservice/NOA og Ruste barnehage, er det lagt inn 0,8 mill. kr. i 2019, 0,9 mill. kr. i 2020 og kr. 300.000 årleg i 2021 og 2022.

Prosjekt 3218 Miljøfyrtårn.

I samband med Miljøsertifisering er det lagt inn kr. 250.000 i 2019 for tilrettelegging av avfallsortering/stasjonar på kommunehuset

Prosjekt 4010 Større vedlikehald Sødorp skole.

Det er ført opp kr. 200.000 i 2021 til himling og personaltoalett på SFO-avdelinga samt ny kjøkkeninnreiting ved personalavdelinga.

Prosjekt 4013 Tilbygg Vinstra ungdomsskole.

Til ombygging av kantina for tilrettelegging av matservering er det ført opp kr. 500.000 i 2019.

Prosjekt 4025 Vedlikehald Kvam skole.

Det er ført opp kr. 450.000 i 2022 til nytt kjøkken på SFO-avdelinga samt oppgradering av grupperom og personalrom.

Prosjekt 4031 Riving gml.tannklinikk/Toksevegen 27.

For riving av den gamle tannklinikken ved Vinstra ungdomsskole og tilrettelegging for meir parkering/betre trafikkavvikling er det ført opp kr. 800.000 i 2020. Sjå også *prosjekt 4037 Uteanlegg Sødorp skole.*

Prosjekt 4037 Uteanlegg Sødorp skole.

For tilrettelegging av flere parkeringsplassar rundt Sødorp skole og Vinstra ungdomsskole er det ført opp kr. 100.000 i 2021. Sjå også *prosjekt 4031 Riving gml.tannklinikk/Toksevegen 27*.

Prosjekt 4046 Barhaug skole, ombygging.

Det er ført opp kr. 250.000 i 2019 for ombygging av toalettanlegget ved Barhaug skole.

Prosjekt 4047 Ruste barnehage.

For slutføring av eige rom der barnevogn kan plasserast medan barna søv er det ført opp kr. 250.000 i 2019. Vidare er det ført opp 0,5 mill. kr. i 2021 for å skifte ut varmeveksler samt utbetre gammelt røropplegg.

I tillegg kjem oppregulering av ubrukte midlar frå 2018, som vart nedregulert i kommunestyret 11.12.2018, KS-sak 103/17 (0,25 mill. kr.). Dette er knytt til tilrettelegging for eige rom med god utlufting, slik at barnevogn kan plasserast der medan barna søv.

Prosjekt 4061 Universell utforming, Vinstra Ungdomsskole.

Det er ført opp 1 mill. kr. i 2019 for å tilrettelegge for elevar med særskilde behov. Dette inkluderer m.a. stellerom med takheis, stellebord og skifte av dører.

Prosjekt 4073 Aggregat datarom VUS.

Det er ført opp kr. 200.000 i 2020 til utskifting av aggregat i datarom.

Prosjekt 5055 Byutvikling Vinstra

Prosjekta 5055 Campus Vinstra TIP og prosjekt 5060 Campus Vinstra – Helsestasjon er frå 2019 samla på prosjekt 5055 – med tittel Byutvikling Vinstra.

Det er ført opp til saman 34 mill. kr. fordelt på åra 2020, 2021 og 2022 til prosjektet.

I tillegg kjem oppregulering av ubrukte midlar frå 2018, som vart nedregulert i kommunestyret 11.12.2018, KS-sak 103/17 (8,28 mill. kr.). Nedregulert midlar på prosjekt 6002 Vinstra helsesenter (0,4 mill. kr.) vil også bli regulert opp på dette prosjektet i 2019.

Det vart i KS-sak 118/18 gjort slik tekstvedtak knytt til prosjektet:

Prosjekt 5055 (Campus Vinstra-TIP) og prosjekt 5060 (Campus Vinstra-helsestasjon) slås sammen til nytt prosjekt "Byutvikling Vinstra":

I perioden 2019-2022 settes det av 42 millioner kroner til å følge opp samfunnsdelens prioriteringer på Vinstra og prosjekt Vinstra 2046. Målet er å styrke Vinstra som et attraktivt midtpunkt i Gudbrandsdalen. Midlene skal brukes til å følge opp satsinger som omsorgsleiligheter, møteplasser i sentrum, lekeplass, grøntareal, gang- og sykkelveger, bygging helsestasjon og andre tiltak som kan bidra til å skape et levende og attraktivt sentrum.

Prosjekt 6004 Større vedlikehald Trygdebustader.

Til større vedlikehald av trygdebustader er det ført opp 0,5 mill. kr. årleg i 2020, 2021 og 2022.

Prosjekt 6008 Større vedlikehald Sundheim.

Til vedlikehald av gjenverande bygningsmasse er det ført opp kr. 300.000 årleg i 2019 og 2021 og kr. 150.000 årleg i 2020 og 2022.

Prosjekt 6031 Tilbygg Sundheim.

Det er ikkje ført opp nye midlar til prosjektet i planperioden, men ubrukte midlar frå 2018 (6 mill. kr.) vil bli oppregulert/rebudsjettert i 2019 jf. KS-sak 103/18 .

Prosjekt 6042 Påkostning TFF.

Til mellom anna ombygging av kontor, vindu og isolering ved TFF er det ført opp 2 mill. kr. i 2019. I tillegg kjem oppregulering av ubrukte midlar frå 2018, som vart nedregulert i kommunestyret 11.12.2018, KS-sak 103/17 (0,55 mill. kr.).

Prosjekt 6044 Omsorgsbustader.

For oppstart av bygging av ny bustad for TFF er der ført opp 1 mill. kr. i 2022. Det vil i tillegg komme kostnader utanom planperioden.

3.3 Kulturbygg

Ansvar 272 Kulturbygg

Prosjekt 5066 Tak Vinstrahallen.

Til skifting/utbetring av taket ved Vinstrahallen er det ført opp 1 mill kr. i 2022. Prosjektet kan også sjåast saman med arealutnytting knytt til *Prosjekt 5055 Campus Vinstra TIP* og *prosjekt 5060 Campus Vinstra – Helsestasjon*.

Prosjekt 5067 Universell utforming Vinstrahallen.

For tilpasning til universell utforming ved Vinstrahallen er det sett av kr. 350.000 i 2021.

Prosjekt 5068 Universell utforming Kvam Trivselsbad.

For tilpasning til universell utforming ved Kvam trivselsbad er det sett av kr. 800.000 i 2021.

3.4 Andre investeringsutgifter

Prosjekt 7014 Eigenkapitalinnskott KLP.

Det er budsjettert med 1,55 mill. kr. i eigenkapitalinnskott til KLP for alle åra i planperioden.

4. KOMMENTARAR TIL DRIFTSBUDSJETTET

I dette kapittelet er det trekt ut nokre av dei viktigaste endringane i driftsbudsjettet.

4.0 Innleiing

Netto driftsresultat i % av sum driftsinntekter for budsjett- og økonomiplan 2019-22 viser følgjande tal: **2019:** 0,6 %, **2020:** -1,0 %, **2021:** 0,1 % og **2022:** 0,0 %.

Tilknytingsavgifter (inntekter), renter og avdrag (utgifter) for vann- og avløp Furusjøen og verkar inn på resultatet. Korrigert for dette er driftsresultata slik:

2019: -1,6 %, **2020:** -0,1 %, **2021:** 0,9 % og **2022:** 0,8 %.

- Det er budsjettert med utbytte frå Gudbrandsdal Energi AS og Eidsiva Energi AS på 7,559 mill. kr. i 2019.
- Netto inntekt ved sal av konsesjonskraft er auka med om lag 1,7 mill. kr. frå 2018 (6,6 mill. kr. i 2018 til 8,3 mill. kr. i 2019). Dette er basert på stipulerte priser i marknaden.
- Eigedomsskatten frå kraftverk er redusert med 1,1 mill. kr. frå 2018 til 2019.
- Pensjonspremie KLP er lagt inn med 17,5 % for alle åra i planperioden (17,5 % i 2018).
- Det er lagt inn generell prisauke på inntekter og utgifter på 1,5 %.
- Der er lagt inn fleire omstillings- og effektiviseringskutt. Desse er lista opp i eigen tabell under.
- Tilskot til ulike interkommunale ordningar er lagt inn i tråd med vedtak i representantskapet for ordningane 24.10.2018. Dette gjeld også dei nye samarbeidsordningane innan barnevern, flyktningteneste og NAV.
- Til større vedlikehald på avlaupsnettet er det totalt ført opp 5,4 mill. kr. i 2019. Dette omhandlar m.a. arbeid med å redusere innlekking, og det er finansiert gjennom bruk av sjølvkostfond på kloakk/avløp. Knytt til dette er det også ført opp meirkostnader på ledningsnett for vatn i perioden med tilsvarende bruk av sjølvkostfond.
- I samband med utbygging av vatn/avløp ved Furusjøen er det lagt inn inntekt gjennom tilknytingsavgift i 2019, 2020 og 2021. Avgifta er avstemt mot kapitalkostnader og sett av til fond. Det er ført opp noko inntekt gjennom kommunale avgifter som følgje av prosjektet frå 2019 og vidare i planperioden.
- For avgift knytt til kommunaltekniske tenester er det slike avgiftsendringar frå 2018 til 2019:
 - Uendra fast- og forbruksavgift på kloakk.
 - Auka fast- og forbruksavgift på vatn med 1,5 %.
 - Redusert avgift på septiktømming med 15 %.
 - Uendra avgift på renovasjon.
 - Uendra avgift på feiing.
- Det er ikkje lagt inn auke i eiedomsskatt for bustadar, hytter og næringseigedom.
- Driftskostnader ved Campus Vinstra (jf. også investeringsbudsjettet) er lagt inn med kr. 300.000 frå 2020.

- Tilskot til ikkje-kommunale (private) barnehagar er budsjettert med 11,1 mill. kr. årleg. (10 mill. kr. i budsjett 2018).
- Eigenbetaling for barnehageplass er auka i tråd med makssatsar i Statsbudsjett.
- Vaksenopplæring for flyktningar skal frå 1.1.19 organiserast som del av Vinstra ungdomsskole. I samband med dette er det tilført auka leiingsressurs tilsvarende 20 %.
- Det er lagt opp til å ta i mot inntil 10 flyktningar årleg dei 4 neste åra, dette er i tråd med anmodning frå IMDI (Integrerings- og mangfoldsdirektoratet). Introduksjonsstønad, integreringstilskot og persontilskot er lagt inn i tråd med dette. Det blir lagt fram sak for kommunestyret som omhandlar mottak av flyktningar i 2019.
- Utgifter til legevakt og legevaktvarsling er lagt inn i tråd med anslag frå vertskommunen. Tilskott til KAD/øyeblikkeleg hjelp er redusert noko frå 2020 og tatt ut frå 2021 med tanke på å avslutte avtala.
- Det er lagt inn ei styrking av Institusjonsomsorg knytt til ressurskrevjande teneste/skjerma einig, jf. også AUV-sak 25/18. Styrkinga er på 1 mill. kr. i 2019 og 2020. Frå 2021 er den redusert til kr. 500.000 årleg.
- Tenester for funksjonshemma er styrka med om lag 1,3 mill. kr. årleg knytt til oppfølging av ressurskrevjande teneste, jf. AUV-sak 25/18. Auken er forventa delvis finansiert (kr. 600.000) gjennom statleg tilskott for ressurskrevjande tenester. Refusjonen er budsjettert på ansvar 807.
- Det er lagt inn ei styrking på kr. 385.000 årleg til VTA-plassar (varig tilrettelagt arbeid). Tiltaket er lagt under Tenester for funksjonshemma.
- Det er lagt inn noko kompensasjon for auka tariff-festa tillegg (kveld, helg) innan pleie og omsorg. Samla auke er kr. 500.000 årleg fordelt på Heimetenester, Institusjon og Tenester for funksjonshemma.
- Ved Heimetenester og Institusjon er det lagt inn auka driftskostnader på til saman kr. 160.000 årleg knytt til sjukesignalanlegg.

Reduksjonar i planperioden (tal i tusen):

Område (ansvar i parentes)	2019	2020	2021	2022
Endra organisering og leiarstruktur (120)	-950	-3 300	-5 400	-5 400
Assistentressurs skoler (120)		-250	-500	-500
Ressurs til mottaksklasse (117)	-300	-300	-300	-300
Stillingar innan Stab (121)	-700	-700	-1 300	-1 300
Tildelingskontor (130)**	-560	-560	-560	-560
Teknisk drift – omstrukturering/effektivisering (140)	-500	-1000	-1000	-1000
Areal og næring - omstrukturering/effektivisering (160)	-320	-320	-320	-320
Skoler – kutt i rammetimetal (230-236)	-340	-700	-700	-700
Nedlegging av ungdomstrinn i Skåbu (235 og 236)	-420	-1 100	-1 100	-1 100
Kultur – omstrukturering/effektivisering (270)			-650	-650
Kultur/Stab – samordning bibliotek/servicetorg (120)		-150	-150	-150
Kantine kommunehuset (365)	-250	-500	-500	-500
Reduserte kostnader Kontrollutvalet (111)	-100	-100	-100	-100
Tilskott til Kyrkjeleg fellelsråd (113)	-100	-100	-100	-100
Felles: Kostnader til seniortiltak tatt ut (125)	-100	-100	-100	-100
Kostnader til tiltaksarbeid redusert (160)	-100	-100	-100	-100
Kostnader til undervisningsmaterieil redusert (230-236)	-500	-500	-500	-500
Tatt ut kostnader til skolemat barneskole (230-235)	-630	-630	-630	-630
Redusert kostnader til skolemat (236)	-300	-300	-300	-300
Redusert kosnad til leasing Ipad, elevtaldgang (230-236)				-200
Redusert ulike tilskott til kultur/idrett (270)	-250	-250	-250	-250
Avslutte avtale om KAD/ø.hjelp Lhmr. (330)		-400	-500	-500
Reduserte innkjøpskostnader (alle VO)*	-100	-500	-500	-500
Reduserte porto og annonsekostnader (fleire VO)	-120	-120	-120	-120
Reduserte kostnader interkommunale ordningar (120)		-500	-1000	-1000
SUM	-6 640	-12 480	-16 880	-16 880

*Reduksjonen er fordelt likt på verksemdsområder med kr. 8 000 i 2019 og deretter kr. 38 000 årleg i planperioden.

**Kommunestyret har i KS-sak 118/18 gjort slikt tekstvedtak «Kommunestyret viser til tidligere vedtak om tildelingskontor og ber administrasjonen finne rom for en slik ordning innanfor eksisterende rammer».

Det er oppretta eit eige ansvar, *120 Omstilling*, der alle reduksjonar som ikkje er definert til eit konkret verksemdsområde er plassert inntil vidare. Ansvaret ligg under Rådmannsleing. Det er også ein eigen funksjon (*1207 Effektivisering organisasjon*) som er brukt til plassering av reduksjonar som ikkje er definert til ein konkret funksjon enda. Denne er brukt både for ansvar 120, og for andre områder/ansvar. Alle konkrete tiltak er redusert på ramma til det området det gjeld.

Når det gjeld ansvar *111 Politisk verksemd* ligg innsparingskravet inne som i førre økonomiplan for dei tre siste åra i planperioden, dvs. kr. 900.000 årleg. I 2019 er

ansvarsområdet redusert med kr. 125.000 (var kr. 600.000 i førre økonomiplan). Reduksjonen er fordelt skjønnsmessig på ulike artar under funksjon 1001. Det blir vist til KS-sak 108/18.

Reduksjon i stillingsressursar (ca. tal jf. i oversikta på side 33):

Område	2019	Vidare i planperioden
Organisering og leiarstruktur:	2 årsverk med halvårseffekt i 2019.	Auka til 3,5 i 2020, 5 årsverk frå 2020 og til 6,5 årsverk frå 2021
Assistentressurs:		1 årsverk med halvårseffekt frå 2020
Mottaksklasse.	0,5 årsverk frå 2019.	
Stab:	1 årsverk frå 2019 (står vakant pr. i dag / stillingsbank).	Totalt 2 årsverk frå 2021.
Tildelingskontor*:	1 årsverk frå 2019 (står vakant pr. i dag / stillingsbank).	
Teknisk drift:	1 årsverk frå 2019.	Totalt 2 årsverk frå 2020.
Areal næring	0,4 årsverk frå 2019.	
Skoler:	Tilsvavar om lag 1 årsverk til saman med halvårsvirkning frå 2019.	
Kultur		1 årsverk frå 2021.
Bibliotek/servicetorg		Om lag 0,25 årsverk frå 2020.
Kantine kommunehuset:	1 årsverk med halvårsvirkning frå 2019.	

*Kommunestyret har i KS-sak 118/18 gjort slikt tekstvedtak «Kommunestyret viser til tidligere vedtak om tildelingskontor og ber administrasjonen finne rom for en slik ordning innenfor eksisterende rammer».

I tillegg kjem konsekvensar ved nedlegging av ungdomstrinn i Skåbu frå 1.8.2019 (reduksjon Skåbu, auke VUS).

Auke i stillingsressursar og organisatoriske justeringar endringar:

- Auka bemanning tilsvarande om lag 1,4 årsverk ved Institusjon knytt til ressurskrevjande tenester/skjerma eining, jf. også AUV-sak 25/18.
- Auka bemanning tilsvarande om lag 2 årsverk knytt til ressurskrevjande teneste ved Tenester for funksjonshemma, jf. også AUV-sak 25/18.
- Auka bemanning tilsvarande 0,2 årsverk ved Vinstra ungdomsskole knytt til leiarressurs for oppfølging av vaksenopplæring for flyktningar.

Som følge av at det frå 1.1.19 er tre nye interkommunale selskap er det endringar knytt til områda Kultur og Forebyggande helsetenester. Desse er omtalt under kapittelet for det enkelte område.

Prosjektstillingar som ligg inne i planperioden:

- 100 % prosjektstilling for Vinstra 2046 / breiband ut 2019.
- 100 % prosjektstilling for digitalisering ut 2019.

Prosjektstilling i regi av Regionrådet for Midt-Gudbrandsdal ligg inne i tråd med prosjektavgrønsinga, og gjeld prosjektmedarbeidar innan Gudbrandsdalsvegen.

Politiske vedtak for oppfølging i budsjettarbeidet 2019-2022:

Det er gjennom 2018 gjort politiske vedtak som har konsekvens for budsjett- og økonomiplan 2019 – 2022.

Følgjande er innarbeidd i budsjettet:

- Tilskott til Midt-Gudbrandsdal Næringsforening med kr. 100.000 kr for 2019 (FS 71/18).
- Styrking av Institusjon, ressurskrevjande tenester jf. AUV-sak 25/18.
- Styrking av Tenester for funksjonshemma, ressurskrevjande tenester jf. AUV-sak 25/18.

Tekstvedtak KS-sak 118/18:

Det vart gjort slike tekstvedtak i samband med budsjettet, KS-sak 118/18:

Sjukefravær:

Kommunestyret viser til notat av 19.9.2018 «omstilling sjukefravær» og ber administrasjonen jobbe for å redusere sjukefraværet med minimum 2 % i løpet av 2019.

Boligbygging:

Kommunestyret ønsker å stimulere til økt boligbygging.

Administrasjonen legger fram en sak for kommunestyret med forslag om et prissystem på tomter som ikke virker konkurransevidende overfor private aktører.

Tildelingskontor:

Kommunestyret viser til tidligere vedtak om tildelingskontor og ber administrasjonen finne rom for en slik ordning innenfor eksisterende rammer.

IKT:

IKT og digitalisering blir en stadig viktigere del av kommunens drift. Det stiller også store krav til kommunens IT løsninger. Innen 1.6.2019 skal det legges fram en sak som skisserer hvordan kommunen på best mulig kan sikre en framtidsretta og mest mulig kostnadseffektiv IKT løsning.

Byutvikling Vinstra:

Prosjekt 5055 (Campus Vinstra-TIP) og prosjekt 5060 (Campus Vinstra-helsestasjon) slås sammen til nytt prosjekt "Byutvikling Vinstra":

I perioden 2019-2022 settes det av 42 millioner kroner til å følge opp samfunnsdelens prioriteringer på Vinstra og prosjekt Vinstra 2046. Målet er å styrke Vinstra som et attraktivt midtpunkt i Gudbrandsdalen. Midlene skal brukes til å følge opp satsinger som omsorgsleiligheter, møteplasser i sentrum, lekeplass, grøntareal, gang- og sykkelveger, bygging helsestasjon og andre tiltak som kan bidra til å skape et levende og attraktivt sentrum.

Pensjonspremie:

Pensjonspremie til Kommunal Landspensjonskasse (KLP) har dei siste åra vorte vesentleg lågare enn det budsjettprognosa frå KLP har lagt til grunn. Kommunen har så langt brukt prognosa frå KLP, men med bakgrunn i erfaringane dei siste åra er det i budsjettet lagt inn eit lågare anslag på premien enn det KLP legg til grunn i prognosa.

KLP har estimert ei samla premie-prognose på 18,9 %, medan det i budsjettet er lagt inn 17,5%. Det er hovudsakleg lagt til grunn meir tilbakeføring frå premiefond (reduserer premien).

Ut frå sentrale krav til føring av premien er tilbakeføring frå premiefondet frå KLP ført på eigen funksjon i budsjettet, og denne er ført på eige ansvar (806) i kommunens budsjett.

Dette gjer at pensjonspremien på det enkelte verksemdsområdet (VO) er høgare enn den reelle. Budsjetttert premie på VO er 19,5 %. Tilbakeføring frå premiefondet utgjer i budsjettet om lag 2 %, slik at «reell» premie er 17,5 %.

Pensjonspremie til Statens Pensjonskasse (SPK) er lagt inn i tråd med prognosa frå SPK, og er på 10,66 %.

4.1 Politisk verksemd

Delansvar 111 Politisk verksemd

	2018	2019	Endr. i kr.	Endr. i %
Utgift	10 842	11 527	685	6,4 %
Inntekt	-66	-66	-	0,0 %
Netto	10 776	11 461	685	6,4 %

Politisk verksemd omfatter ansvarsområde 111 og 113.

Funksjon 1001 Politiske organ

Her ligg utgifter til ordførar / varaordførar og politiske organ.

Frå og med 1.1.2018 blir ordføraren si godtgjersle fastsett til 93 % av

Storingsrepresentantanes faste godtgjersle jf. vedtak i kommunestyret 22.2.18 KS-sak 21/18. Godtgjersla blir regulert årleg med verknad frå 1.1, der Storingsrepresentantanes godtgjersle pr. 1.5 året før blir lagt til grunn. Satsen er pr. 1.5.18 kr. 956 463 og lønn pr. 1.1.19 (93 %) er kr. 889.511.

Det er budsjettert med kr. 149.000 årleg til tilleggsløyvingar for formannskapet og kr. 56.000 årleg for kommunestyret. Det er budsjettert med kr. 56.000 til tilleggsløyving, disponibelt for ordføraren.

Det vart i KS-sak 108/18 gjort vedtak om innsparing i planperioden knytt til ansvar 111 Politisk verksemd slik: Kr. 125 000 i 2019 og kr. 900.000 årleg dei tre siste åra i planperioden. Reduksjonen er fordelt skjønnsmessig på ulike artar under funksjon 1001.

Funksjon 1002 Partistøtte

Partistøtta er ført vidare på dagens nivå.

Funksjon 1003 Val

Det er lagt inn utgifter til kommuneval i 2019 og stortingsval i 2021.

Funksjon 1004 Kontrollutval/revisjon

Frå kontrollutval og revisjon var det forslag på til saman 1,130 mill. kr. i 2019.

I budsjettet er det lagt inn eit innsparingskrav på kr. 100.000, slik at det ligg inne 1,030 mill. kr. til kontrollutval/revisjon. Sjå detaljar i tabell. Sak frå kontrollutvalet med budsjettinnspel låg ved budsjettsaka da den var til behandling i kommunestyret.

	2018 Budsjett	2019 Forslag fra KU	2019 Vedtak KS
Kontrollutvalgskostnader/abonnement	2	3	3
Kontrollutvalgskostnader/servering	8	8	8
Kontrollutvalgskostnader/Uforutsett	7	10	10
Effektivisering			-100
Kontrollutvalgskostnader/Kurs	35	26	26
Forvaltningsrevisjon og selskapskontroll*	306	300	300
Revisjon inkl. attestasjon og møter	629	623	623
Sekretariat	160	160	160
SUM	1 147	1 130	1 030

*Selskapskontroll utgjør kr. 200.000.

Funksjon 1005 Råd for funksjonshemma og 1006 Trafikksikkerhetsutvalget
Det er sett av kr. 22.000 årleg for kvart av desse utvala.

Funksjon 1804 Eldrerådet
Det er budsjettert med kr. 26.000 årleg til eldrerådet.

Funksjon 3276 Marknadsføring/arrangement
Det er avsett kr. 314.000 årleg til eigen løyvingsskonto for Formannskapet til ulike arrangement/arrangementstøtte.

Delansvar 113 Kyrkjeleg fellesråd.

Tabellen viser tilskott som NFK løyver til Nord-Fron kyrkjelege fellesråd (KFR) (tal i 1000):

	R-2017	B-2018	B-2019
Søknad frå KFR		6.266	6.420
Tilskott	5.981	6.051	6.121

I vedteke budsjett er det lagt til grunn påslag berekna etter «kommunal deflator» på 2,8% samt eit innsparingskrav på kr. 100.000.

4.2 Rådmannsleiing

	2018*	2019	Endr. i kr.	Endr. i %
Utgift	28 956	30 789	1 833	6,3 %
Inntekt	-7 460	- 7 352	108	-1,4 %
Netto	21 496	23 437	1 941	9,0 %

Rådmannsleiing omfatter ansvarsområde 115, 116, 117, 118, 119 og 120.

*I 2018 vart innsparings/effektiviseringskrav i all hovudsak ført opp under eit av ansvara som er plassert under Rådmannsleiing. I 2019 og vidare i planperioden er innsparingane konkretisert og fordelt på dei relevante områda, bortsett frå det som ligg att på ansvar 120.

Delansvar 115 Rådmannsleiing.

Funksjon 1201 Administrasjon

Administrasjonssjef og kommunalsjefar (4 stk.) med tilhørande utgifter er budsjettert under denne funksjonen. Det er lagt inn kr. 60.000 til tilleggs løyving disponibelt for adm.sjefen.

Funksjon 3252 PG AS

I budsjettet ligg det inne ei vidareføring av tilskott til Peer Gynt-stemnet med kr. 700.000 kvart år i planperioden, jf. KS-sak 104/18.

Funksjon 3271 Visit Lillehammer

Tilskot til Visit Lillehammer er ført opp med kr. 235.000.

Funksjon 3276 Marknadsføring/arrangement

I budsjettet er det sett av kr. 200.000 årleg til gjennomføring av Byfest.

Funksjon 3392 Kommunalt kristeteam

Tillegg til medlemmer i kommunalt kriseteam er lagt inn på denne funksjonen med til saman kr. 113.000 årleg.

Funksjon 3393 Beredskapstilak

Det er lagt inn kr. 35.000 årleg til beredskap/Røde Kors (støtte til lag/organisasjonar).

Delansvar 116 Regionalt samarbeid

Midlar knytt til regionalt samarbeid for Midt-Gudbrandsdalen er ført under dette ansvaret. I budsjettet er det lagt til grunn vidareføring av dagens nivå, og at Oppland fylkeskommune fører vidare partnerskapsavtalen med Regionrådet for Midt-Gudbrandsdalen på line med gjeldande avtale for alle åra i planperioden.

Funksjon 3268 Regionrådet MGD-sekretariat

Regionrådet, som består av dei tre kommunane i Midt-Gudbrandsdalen og Oppland fylkeskommune, kjøper sekretærtjenester tilsvarende 100 % stilling frå NFK.

Funksjon 3270 Regionrådet MGD-prosjekt

Her ligg det partnerskapsmidlar til regionrådet, årleg 3,5 mill. kr. Dette er fordelt med 2,5 mill. kr. frå OFK og kr. 333.000 frå kvar av MGD kommunane. Her ligg løn til prosjektmedarbeidar som vart tilsett i 2016 knytt til prosjekt Gudbrandsdalsvegen. Prosjektstillinga går ut august 2019.

Funksjon 3278 Løn leiar regionrådet i MGD

Det er budsjettert med kr. 60.000 og arbeidsgivaravgift for godtgjøring til leiar av regionrådet. Dette blir dekt av dei 3 kommunane i regionen.

Delansvars 117 Fellesutgifter oppvekst

Under dette ansvaret er det samla fellesutgifter og inntekter for skole og barnehage som det ikkje er naturleg å føre på den enkelte barnehage/skole.

Funksjon 2011 Barnehage

Utgifter til vidareutdanning og kompetanseheving for tilsette i barnehagen ligg her. Til generell kompetanseheving er det lagt inn kr. 100.000 årleg for å følgje opp utviklingsarbeidet i barnehagane. Her ligg også statleg tilskott for å betre språkforståing hos minoritetsspråklege barn i førskolealder.

Funksjon 2012 Private barnehagar

Det er lagt inn 11,1 mill. kr. årleg i planperioden for tilskot til ikkje-kommunale barnehager, jf. KS-sak 110/18. I 2018 var det budsjettert med eit tilskot på 10 mill. kr. På konto 1470 ligg refusjon til ikkje-kommunale barnehagar for søskenmoderasjon.

Funksjon 2021 Grunnskole

Kostnader til vidareutdanning for 3 lærarar, og refusjon frå staten til dette, er ført her. Det er i tillegg lagt inn midlar til frikjøp av Vurdering for læring og Ungdomsskolesatsinga i lesing. Kostnaden blir refundert frå staten. Det er lagt inn tilskott til regionale stilling (YOU-koordinator/karriereveileder) ved Karrieresenteret Opus Midt-Gudbrandsdal. Her ligg også betaling til andre kommunar for fosterheimsplasserte elevar.

Funksjon 2022 Mottaksklasse flykningar

Det er ikkje sett av eigen ressurs til mottaksklasse for flyktingar i planperioden.

Funksjon 2024 Logoped – interkommunalt samarbeid

Nord-Fron og Sør-Fron kommune kjøper logopedtenester frå MGPP i 100 % stilling. Nord-Fron dekker 60% av kostnadene og dette ligg inne med kr. 592.000 i 2019, som er i tråd med vedtak i representantskapsmøte for interkommunale ordningar 24.10.18.

Funksjon 2025 og 2112 MGPP – tilskot til skole og barnehage

Her er utgiftene til PP-tenesta fordelt mellom skole (80 %) og barnehage (20 %). Samla tilskott frå Nord-Fron er 2,5 mill. kr. i 2019, jf. vedtak i representantskapsmøte 24.10.18.

Funksjon 2131 Vaksenopplæring

Funksjonen dekker utgifter til undervisning av vaksne på grunnskolenivå og til opplæring for vaksne med særskilte behov for opplæring/opptrening etter sjukdom/skade.

Til vaksenopplæring til vaksne som har rett på opplæring p.g.a. funksjonshemming er det budsjettet med kr. 88.000 årleg i planperioden.

Funksjon 2151 Skolefritidstilbod

Her ligg kostnader til sommar-SFO i 4 veker av sommarferien. Det er sommar-SFO i Skåbu og Kvam samt samla tilbod for Vinstraområdet. Tilbodet blir gjennomført når det er meldt på meir enn 5 barn. Det er budsjettet med netto utgift på kr. 106.000 kvart år i planperioden.

Funksjon 2221 Skolelokale og skyss

Her ligg utgifter til skyss for grunnskoleelevar som får opplæring i anna kommune (Montesorri Venabygd).

Delansvar 118 Fellesutgifter pleie/omsorg

Under dette ansvaret er det samla fellesutgifter og inntekter innan pleie/omsorg som det ikkje er naturleg å føre på den enkelte verksemdsområdet.

Funksjon 2537 Korttidsopphald/rehabilitering.

Det er ikkje ført opp midlar til betaling for utskrivingsklare pasientar (betaling til sjukehuset). Dette er gjort med bakgrunn i at kommunen fram til no ikkje har hatt slike utgifter.

Funksjon 2566 Velferdsteknologi.

Utgifter til 100 % prosjektstilling knytt til digitalisering ut 2019 er ført på denne funksjonen. Stillinga er delvis finansiert med statleg tilskott, slik at netto kostnad i budsjettet er kr. 358.000.

Delansvar 120 Omstilling

Funksjon 1207 Effektivisering organisasjon

Alle reduksjonar som ikkje er definert til eit konkret verksemdsområde er ført opp her inntil vidare. Konkret gjeld dette innsparingar slik:

	2019	2020	2021	2022
Endra organisering og leiarstruktur	-950	-3 300	-5 400	-5 400
Assistentressurs skoler		-250	-500	-500
Kultur/Stab – samordning bibliotek/servicetorg		-150	-150	-150
Reduserte kostnader interkommunale ordningar		-500	-1000	-1000
SUM	-950	-4 200	-7 050	-7 050

4.3 Stab

	2018	2019	Endr. i kr.	Endr. i %
Utgift	28 806	28 223	-583	-2,0 %
Inntekt	-4 199	-4 018	181	-4,3 %
Netto	24 607	24 205	-402	-1,6 %

Stab omfatter ansvarsområde 121, 125, 126 og 130.

Delansvar 121 Stab.

Funksjon 1201 Administrasjon.

Her er det budsjettert utgifter til stab/støtteiningar og ulike fellesutgifter.

Det ligg inne ein reduksjon i stillingar slik: 1 stilling frå 2019 (denne er vakant/i stillingsbank pr. i dag), og ytterlegare ei stilling frå 2021. I tillegg er det frå 2020 ført over eit årsverk frå kultur. Dette er m.a. gjort med tanke på samordning av møtesekretariatfunksjonen.

Stab sin andel av innsparing knytt til innkjøp, som er likt fordelt på alle verksemdsområda, ligg på eige *Funksjon 1207 Effektivisering organisasjon*.

Det vart i KS-sak 118/18 gjort slikt tekstvedtak knytt til IKT:

IKT og digitalisering blir en stadig viktigere del av kommunens drift. Det stiller også store krav til kommunens IT løsninger. Innen 1.6.2019 skal det legges fram en sak som skisserer hvordan kommunen på best mulig kan sikre en framtidsetta og mest mulig kostnadseffektiv IKT løsning.

Funksjon 1206 Interkommunalt samarbeid - skatt og innfordring.

Nord-Fron kommune deltek i det interkommunale samarbeidet om felles innkreving av skatt og kommunale fordringar saman med Gausdal, Øyer og Lillehammer kommune. Det er budsjettert med 1,221 mill. kr. i årleg tilskott (1,24 mill. kr. i 2018).

Delansvar 125 Fellesutgifter.

Funksjon 1201 Administrasjon.

Felles administrasjonsutgifter og ulike felleskostnader for heile organisasjonen som t.d. porto, telefon, personforsikringar og ulike kontingentar er budsjettert på denne funksjonen.

Til AVEK (aktivitets- og velferdskomite) er det sett av kr. 170.000 årleg og for tilskott til bedriftshelsetenesta er det sett av kr. 349.000 pr. år.

Delar av vederlag for administrative kostnader knytt til interkommunale ordningar som kommunen er vertskommune for er også ført her.

Kontingent til LVK (Landssamanslutning for vassdragskommunar) er ført opp med kr. 115.000, og dette blir dekkja frå kraftfond.

Det er lagt inn ein reduksjon på kr. 120.000 årleg når det gjeld kostnader til annonsering og porto.

Funksjon 1203 Tillitsvalde

Her ligg kostnader til løn for tillitsvalde med rett til frikjøp samt hovudverneombod. Til saman er det lagt inn 1,1 mill. kr. årleg til dette.

Funksjon 1214 Verneombud

Budsjett for frikjøp av hovudverneombud er frå 2019 ført på denne funksjonen (dette låg tidlegare under *funksjon 1203 Tillitsvalde*).

Funksjon 1208 IKT-fellesutgifter

Midlar til lisenskostnader og ulike driftsavtaler til ulike driftsavtaler knytt til IKT-fagsystem som Acos og Visma er ført her.

Funksjon 1809 Seniortiltak

Det ligg ikkje inne midlar til seniortiltak frå 2019 (var budsjettert med kr. 100 000 i 2018).

Funksjon 2026 Fellesutgifter IKT-grunnskole og 2016 Fellesutgifter IKT-barnehage

Her er det budsjettert med utgifter til diverse vedlikehaldsavtaler for programvare innafor skole og barnehage. Eit av årsverka knytt til IKT i kommunen er også budsjettert på denne funksjonen.

Delansvar 126 Lærlingar

Det vil pr. januar 2019 vera 6 lærlingar i kommunen og det er i tråd med vedtak om lærlingeplassar i kommunen.

Kommunen har inngått avtale med opplæringskontor i Nord-Gudbrandsdal innan kokkefag.

Delansvar 130 Stab Sundheim

Funksjon 2538 og 2548 Stab Sundheim, Institusjon og Heimetenester.

Det er lagt opp til ei vidareføring av dagens driftsnivå.

Funksjon 2348 Tildelingskontor.

Det er lagt inn reduksjon tilsvarende 100% stilling knytt til funksjonen frå 2019, og det er difor ikkje ført opp midlar på funksjonen. Stillinga er vakant / i stillingsbank pr. i dag.

Det vart i kommunestyret 11.12.18 gjort slikt tekstvedtak:

«Tildelingskontor

Kommunestyret viser til tidligere vedtak om tildelingskontor og ber administrasjonen finne rom for en slik ordning innenfor eksisterende rammer.»

4.4 Teknisk drift (TD)

	2018	2019	Endr. i kr.	Endr. i %
Utgift	87 386	97 063	9 677	11,1 %
Inntekt	-60 956	-69 922	-8 966	14,7 %
Netto	26 430	27 142	712	2,7 %

Teknisk drift omfatter ansvarsområde 140,144,145,148 og 149.

Teknisk drift vart i 2018 splitta opp området i flere delansvarsområder. Dette vart gjort for å få ei innretning som gjer det enklere å følgje opp driftsbudsjettet gjennom året.

Inndelinga er slik:

Delansvar 144 – Vatn, avløp, oppmåling

Delansvar 145 – Interkommunale selskap

Delansvar 148 – Utleigebygg

Delansvar 149 – Kommunale bygg og eigedommar

Delansvar 140 – Teknisk drift/øvrigt område.

Delansvar 140 Teknikk, næring og eigedom, 148 Utleigebygg og 149 Kommunale bygg og eigedommar

Lønn til reinhaldarar og vaktmesterar er ført under Teknisk drift, med unntak for personell knytt til kulturbygg. Kostnadene blir fordelt ut til dei ulike bygga, saman med andre driftskostnader som straum og vedlikehald. Fordeling av personell ut på bygg er ikkje lagt inn i budsjettet, men desse vil bli fordelt gjennom året. Fordelinga påverkar ikkje det samla budsjettet for Teknisk drift, men berre fordeling mellom delansvara.

Satsen for husleige er frå 2018 regulert i tråd med konsumprisindeksen, jf. KS-sak 117/17.

Funksjon 1207 Effektivisering organisasjon.

Det ligg inne ein reduksjon på 1 årsverk frå 2019, og ytterlegare eit årsverk frå 2020.

Teknisk drift sin andel av innsparing knytt til innkjøp, som er likt fordelt på alle verksemdsområda, ligg også på denne funksjonen.

Funksjon 2428 NAV-lokaler

I samband med etablering av det nye interkommunale selskap NAV Midt-Gudbrandsdal er det lagt til rette for mellombelse lokaler i leigd areal. Kostnader til dette er ført på denne funksjonen, og blir refundert frå dei tre deltakarkommunane og NAV Stat.

Funksjon 3004 Eigedomsskatt.

Det er budsjettert med utgifter til 50 % stilling årleg for å halde registra og systemet ajour.

Funksjon 3103 Eigdomsforvaltning.

Eit årsverk på denne funksjonen blir fordelt til investering og dei enkelte prosjekta der, slik at netto kostnad knytt til årsverket i drift er null.

Funksjon 3111 Husleie etter flom/skred.

For å dekke husleie til private som følgje av skred er det lagt inn kr. 100.000 i 2019 og 2020, jf. FS-sak 93/18.

Funksjon 3331 Kommunale vegar.

Det er sett av 2,9 mill. kr. årleg til vedlikehald av kommunale vegar.

Funksjon 3351 Parkanlegg.

Driftsnivået er vidareført i planperioden.

Funksjon 3353 Flomsikringsanlegg.

Til vedlikehald av flomsikringsanlegg er det ført opp kr. 213.000 årleg.

Funksjon 3455 Furusjøen/ledn.nett vatn og 3535 Furusjøen/ledn.nett kloakk.

Her er det budsjettert med inntekt gjennom tilknytningsgebyr og årsavgift. Bruk/avsetning til eige driftsfond er avstemt mot kapitalkostnader i tråd med investeringane, jf. KS-sak 93/14 og KS-sak 59/17. Størstedelen av tilknytningsgebyr er lagt inn i 2019. Det er budsjettert med noko kommunale avgifter (inntekter) som følgje av prosjektet frå 2019. Det blir også vist til kommentar under kap. 3 investeringar.

Delansvar 144 Vatn, avløp og oppmåling (sjølkostområder)

Funksjon 3002 Oppmåling.

100 % stilling knytt til oppmåling og inntekter frå gebyr er ført på denne funksjonen.

Funksjon 3451 Leidningsnett vatn.

Det er lagt inn 1,6 mill. kr. årleg til større vedlikehald og bruk av opparbeidd sjølvkostfond med kr. 200.000 i 2019. Dette må m.a. sjåast i samanheng med tiltak for å redusere innlekking på avlaupsnettet, og dette vil gje kostnader på utskifting av ledningsnettet for vatn. Det er ei auke på 1,5 % i prisen for abonnement- og forbruk av vatn frå 2018 til 2019, jf. KS-sak 117/18.

Funksjon 3501 Renseanlegg, 3502 Slambehandling og 3531 Kloakknett.

Tilskott til Frya Renseanlegg er budsjettert med 1,521 mill. kr. i 2019 (2,461 mill. kr. i 2018). Dette er i tråd med vedtak i representantskap for dei interkommunale selskapa 24.10.2018. Reduksjonen i tilskot heng saman med at avtale om at Nord-Fron skal rense avløp sjølv under byggeprosessen (byggetrinn 3) på Frya Renseanlegg. Det gir ei anna kostnadsfordeling enn «normalår», og gir tilsvarande auka kostnader ved Vinstra rensenanlegg som det reduksjonen er i tilskot til Frya RA.

I samband med innlekkingsproblematikk og andre større vedlikehaldsoppgåver er det lagt inn totalt 5,4 mill. kr. til dette i 2019. Vedlikehaldskostnader knytt til innlekking er finansiert gjennom bruk av sjølvkostfond på kloakk/avløp. Det er også ført opp investeringskostnader knytt til reduksjon av innlekking, sjå kap. 3.

Årsavgift på kloakk er uendra frå 2018 til 2019, jf. KS-sak 117/18.

Funksjon 3541 Septik

Kommunens eigne kostnader til saksbehandling og oppfølging av septikarbeid har gått ned som følgje av ny kontrakt om septiktømming. I tillegg blir det ikkje lengre levert slam til

kommunen sitt renseanlegg. Avgifta har vore sett ned dei to siste åra – og den blir sett ytterlegare ned med 15 % frå 2018 til 2019, jf. KS-sak 117/18. Det er lagt til grunn at det i planperioden årleg skal brukast kr. 200.000 av opparbeidd sjølvkostfond knytt til septik.

Avgiftssatsar:

Det vart i KS-sak 117/18 vedteke følgjande endring i avgiftssatsar for kommunaltekniske tenester:

Abonnement- og forbruksavgift på **kloakk** er uendra frå 2018.

Abonnement- og forbruksavgift på **vatn** er auka med 1,5 % frå 2018.

Septikavgifta er redusert med 15 % frå 2018.

Renovasjonsavgifta og **feieavgifta** er uendra frå 2018. Dette er i tråd med vedtak i representantskap for dei interkommunale selskapa 24.10.2018.

Dekningsgrader:

I budsjettet for 2019 er det lagt til grunn slike dekningsgrader for dei kommunaltekniske tenestene:

	Septik	Vatn	Avløp	Oppmåling	Byggesak
Brukerbetaling/ salgsinntekt	-1 034	-8 408	-13 525	-1 176	-1 337
Direkte kostnader	1 111	6 567	14 215	1 206	1 284
Indirekte kostnader	123	521	650		800
Netto kapitalkostnader	-	1 520	2 460		150
Sum kostnader	1 234	8 608	17 325	1 206	2 234
Resultat (inntekt minus kostnad)	200	200	3 800	30	897
Budsjettert dekningsgrad	-83,8 %	-97,7 %	-78,1 %	-97,5 %	-59,8 %
Avsetning fond					
Bruk fond	-200	-200	-3 800		
Resultat etter bruk/avsetning	-	-	-	30	897

Feiing og renovasjon blir rekneskapsført hos MGB og MGR, som utarbeidar dekningsgrad.

Når det gjeld dekningsgradar/sjølvkostberekning, er det først ved rekneskapsavslutning ein vil få dei rette tala for dekningsgrad på dei forskjellige tenestene.

Delansvar 145 Interkommunale selskap

Funksjon 3551 Renovasjon.

Etter endring av vedtekter for Midt-Gudbrandsdal Renovasjonsselskap (MGR), vedteke i KS-sak 66/14, skal inntekt frå årsgebyr overførast direkte til MGR. Nord-Fron subsidierte fram t.o.m. 2016 avgifta gjennom bruk av opparbeidd sjølvkostfond. Avgifta har frå 2017 ikkje vore subsidiert. Det vart i representantskapet for dei interkommunale ordningane 24.10.2018 vedteke uendra avfallsgebyr frå 2018 til 2019.

Berekna overført avfallsgebyr for Nord-Fron i 2019 er 5,839 mill. kr., jf. vedtak i representantskapet.

Nord-Fron fakturerer MGR for interne kostnader relatert til renovasjon (t.d. fakturering).

Funksjon 3381 Feiarvesen og funksjon 3391 Brannvesen

Her er ført opp kommunens tilskott til Midt-Gudbrandsdal Brannvesen (MGB) etter vedtak i representantskap for dei interkommunale selskapa 24.10.2018.

Tilskottet til brannvesen er på 5,94 mill. kr. I tillegg er det budsjettert med eit investeringstilskott på kr. 258.000 knytt til utskifting av brannbil/beredskap.

Når det gjeld feiing er det inntekt frå årsgebyr som blir overført direkte til MGB. Dette er budsjettert med 1,551 mill. kr. i 2019. Det er lagt opp til uendra feieavgift frå 2018 til 2019. Nord-Fron fakturerer MGB for interne kostnader relatert til feiing (t.d. fakturering) med kr. 128.000.

Delansvar 143 Flom 2013

Arbeidet med utbetringar etter flom i 2013 blir ferdigstilt i 2018 og det er ikkje ført opp nye midlar i 2019.

4.5 Areal og næring (AN)

	2018	2019	Endr. i kr.	Endr. i %
Utgift	16 999	16 674	-325	-1,9 %
Inntekt	-5 279	-5 039	240	-4,5 %
Netto	11 720	11 635	-85	-0,7 %

Areal og næring omfatter ansvarsområde 160.

Delansvar 160 Areal og næring

Funksjon 1207 Effektivisering organisasjon.

Det ligg inne ein reduksjon på 0,4 årsverk frå 2019.

Areal og næring sin andel av innsparing knytt til innkjøp, som er likt fordelt på alle verksemdsområda, ligg på også på denne funksjonen.

Funksjon 3001 Byggesaker og Funksjon 3003 Planlegging

Byggesak finansierast delvis gjennom gebyrregulativet. Det er lagt inn ei vidareføring av dagens nivå på områda.

Funksjon 3005 Kart/Geodata

Her ligg kostnader til drift av felles geodata-løsning for midtdalen.

Budsjettet er i tråd med vedtak i representantskap for dei interkommunale selskapa 24.10.2018.

Netto kostnad i driftsbudsjettet for Nord-Fron i 2019 er 1,2 mill. kr. (1,159 mill. kr. i 2018).

I tillegg kjem investeringskostnader ført opp i investeringsrekneskapen (sjå kap. 3).

Funksjon 3249 Campus Vinstra

Til driftskostnader knytt til realisering av prosjekt Campus Vinstra er det lagt inn kr. 300.000 årleg frå 2020. Det blir også vist til KS-sak 24/17.

Funksjon 3251 Næringsrettledning.

I tråd med vedtak i kommunestyret 19.12.17, KS-sak 119/17, er det her ført opp kr. 300.000 årleg til nærings- og utviklingsarbeid.

Her ligg også kostnader til husleie på Vinstra veipark i tråd med KS-sak 22/16.

Funksjon 3257 Tiltaksarbeid.

Det er avsett kr. 50.000 til årleg tilskott til Skåppå Kunnskapspark AS, kr. 5.000 til medlemsavgift i Vinstra Markedsforening, kr. 4.000 for tilskot til drift av juletrelys på Baukholshaugen og kr. 5.000 som støtte til Skåbuguiden. I tråd med FS-sak 100/18 er det lagt inn kr. 40.000 til Checkpoint Skåbu.

Det er lagt inn ein samla reduksjon på kr. 100.000 årleg når det gjeld tiltaksarbeid.

Funksjon 3255 Landbrukskontor, og 3292 Veterinærvakt

Driftsnivået er videreført som tidligere.

Funksjon 3280 Vinstra 2046 og 3112 By- og tettstedsutvikling

Det er lagt inn midlar til prosjektleiar ut 2019. Stillinga er delfinansiert av fylkeskommunen/regionrådet.

Funksjon 3602 Miljøvern.

Det er vidareført midlar til vedlikehald av kommunalt etablerte miljøanlegg på Eidesand og Årvillingen.

Tilskott til løypekjøring er lagt inn med kr. 765.000 årleg.

Kontingent til Miljøfyrtårn, kr. 3 000 og Vassdragsforbundet, kr. 14 500, er lagt ut som egen post for å synleggjera desse.

Funksjon 3862 Furusjøen arrangement.

Tilskott til Furusjøen World series ligg inne med 250.000 i 2019. Dette er i tråd med førre økonomiplan, jf. KS-sak 133/16. I tillegg vart det i FS-sak 98/18 gjort vedtak om å løyve kr. 350.000 til Furusjøen Rundt UEC MTB Marathon European Championships 2019.

4.6 Skolar

Delansvar 230 Sødorp skole, 232 Kvam skole, 233 Barhaug skole, 235 Skåbu Oppvekst (skoledelen) og 236 Vinstra ungdomsskole (V.U.S.).

	2018	2019	Endr. i kr.	Endr. i %
Sødorp (230)				
Utgift	16 177	16 105	-72	-0,4 %
Inntekt	-1 318	-1 330	-12	0,9 %
Netto	14 859	14 775	-84	-0,6 %
Kvam (232)				
Utgift	11 643	10 929	-714	-6,1 %
Inntekt	-1 514	-1 545	-31	2,0 %
Netto	10 129	9 384	-745	-7,4 %
Barhaug (233)				
Utgift	15 075	14 583	-492	-3,3 %
Inntekt	-925	-932	-7	0,8 %
Netto	14 150	13 651	-499	-3,5 %
Skåbu (235)				
Utgift	8 236	7 447	-789	-9,6 %
Inntekt	-420	-407	13	-3,1 %
Netto	7 816	7 040	-779	-9,9 %
VUS (236)*				
Utgift	24 612	24 572	-40	-0,2 %
Inntekt	-878	- 897	-19	2,2 %
Netto	23 734	23 675	-59	-0,2 %
SAMLA				
Utgift	75 743	73 350	-2 393	-3,2 %
Inntekt	-5 055	-5 111	-56	1,1 %
Netto	70 688	68 239	-2 449	-3,5 %

*VUS er eks.voksenopplæring for flyktninger.

Funksjon 2021 Grunnskole.

Elevtalsutvikling for komande planperiode:

	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23
Sødorp	158	160	165	152	149
Kvam	90	86	84	82	82
Barhaug	129	144	140	130	126
Skåbu, 1 - 7	26	24	24	21	23
Skåbu, 8 - 10	4	4	7	12	12
V.U.S.	201	197	179	165	163
Sum	608	615	599	562	555

Det er ein samla nedgang på 53 elevar i planperioden.

Driftsutgifter pr. elev eks. byggkostnader (tal i heile tusen):

	Netto driftsutgifter 2018 (tal i heile tusen)	Elevtal skolestart 2018	Driftsutgifter pr. elev (tal i heile tusen)
Sørdorp	14 775	158	94
Kvam	9 384	90	104
Barhaug	13 651	129	106
Skåbu	7 040	30	235
V.U.S.	23 675	201	118
		608	

Lærarlønn, art 1011 og art 1136 effektivisering

Elevtal, gruppedeling, behov for spesialundervisning, og anna tilrettelegging for enkeltelevar ved skolane har verknad på driftskostnadene.

Ny ressursmodell for fordeling av timeressursen mellom skolane, vedtatt i K-sak 40/12, har vore i bruk frå 2013. Den fekk heilårsvirkning frå 2014. Modellen har i tillegg til ein fast ressurs pr. skole, ein variabel ressurs som blir påverka av endring i elevtal og talet på seniorar med rett til redusert leseplikt.

Kommunen har fått tildelt øyremerka midlar til lærertetthet. Det er tilsett lærarar og budsjettet på Sørdorp, Kvam og Barhaug er styrka gjennom auke av lærerlønn finansiert med øyremerka tilskott.

Det er lagt inn ein reduksjon i rammetimetalet på kr. 340.000 i 2019 samla for alle skolane, og kr. 700.000 vidare i planperioden. Dette tilsvarar om lag 1 årsverk, med halvårsverknad frå 2019. Innsparinga er inntil vidare lagt på art 1136 effektivisering på den enkelte skole. På denne arten ligg også skolene sin andel av innsparing knytt til innkjøp, som er likt fordelt på alle verksemdsområda.

Det vart i samband med budsjettvedtaket i KS-sak 118/18 gjort vedtak om at ungdomstrinnet i Skåbu blir lagt ned frå 1.8.2019. Dette gir reduserte utgifter ved Skåbu Oppvekst og noko auka kostnad på Vinstra ungdomsskole. Endringa er lagt inn på art 1136 på skolane. For Skåbu inneber det innsparing på kr. 670.000 i 2019, og 1,6 mill. kr. årleg vidare i planperioden. Ved Vinstra ungdomsskole er budsjettet auka med kr. 250.000 i 2019, og deretter kr. 500.000 årleg i planperioden, som følgje av endringa.

Fastlønn, art 1010

Her ligg lønnskostnader til assistentar og kontorpersonell.

Assistentressursen til skolane er fast. I heilt spesielle tilfelle, der elevar av medisinske eller anna spesiell grunn må ha følgje av/hjelp av eigen assistent, kan det bli tildelt ekstra assistentressurs ut over dette, etter enkeltvedtak.

Det er lagt inn ein reduksjon knytt til assistentar i skolen tilsvarande 1 årsverk med halvårseffekt frå 2020. Reduksjonen er inntil vidare lagt under **ansvar 120, funksjon 1207**.

Undervisningsmateriell

Ressurs til innbu, læremiddel, undervisningsmateriell og fritt skolemateriell er budsjettet under konto 1105 Undervisningsmateriell.

Det er lagt inn ein *reduksjon* på kr. 400.000 kvar år i planperioden, fordelt på alle skolane.

Svømmeundervisning og kroppsøving

Vinstra ungdomsskole, Barhaug skole og Sødorp Oppvekst har svømmeundervisning på Fron Badeland. Det er lagt inn samla kr. 220.000 til dette for alle år i planperioden. Dette er i tråd med vedtak i representantskapet for interkommunale ordningar 24.10.18.

Utgifter til bruk av Kåja idrettspark, Vinstrahallen og Kvam Trivselsbad er budsjettet på den enkelte skole.

Gratis skolemat

I KS-sak 133/15 vart det vedteke gradvis innføring av gratis skolemat 2-3 dagar pr. veke frå 2017. Vedtaket innebar ei gradvis opptopping slik at det fram t.o.m. 2018 låg inne midlar ved Vinstra ungdomsskole, og ved dei andre skolane låg det inne frå 2019.

I budsjettet er gratis mat ved barneskolane og Skåbu Oppvekst tatt ut. Reduksjonen er samla på om lag kr. 630.000. I tillegg er ramma til Vinstra ungdomsskole redusert med kr. 300.000 årleg, men det inneber likevel ei vidareføring av dagens tilbod.

Funksjon 2026 Felles IKT Grunnskole.

Det ligg inne midlar til leasing av Ipad til alle grunnskoleelevar. Midlane er fordelt til den enkelte skole basert på elevtal, og ført opp på funksjon 2026. Med bakgrunn i redusert elevtal er det lagt inn ei innsparing på på til saman kr. 200.000 i 2022 knytt til leasingkostnadane.

Funksjon 2151 Skolefritidstilbod

Det er budsjettet med ei auke i prisen med 1,5 % i 2019, jf. KS-sak 112/18.

Funksjon 2221 Skyssutgifter.

Til skyss er det budsjettet med 2,3 mill. kr. i 2019 (3,1 mill. kr. i 2018).

Funksjon 2132 Vaksenopplæring for flyktningar.

Vaksenopplæringa for flyktningar er frå 1.1.19 organisert som del av Vinstra ungdomsskole. I samband med dette har skolen fått til ført leiarressurs tilsvarende 20 % stilling.

Talet på lærarar er redusert frå 3 til 2 frå 2020 i samband med at talet på flyktningar har gått vesentleg ned. Vaksenopplæringa i Nord-Fron kommune sel tenester til Sør-Fron kommune. I tillegg til eiga vaksenopplæring kjøper kommunen grunnskoleopplæring frå Ringeby kommune.

4.7 Barnehagar

	2018	2019	Endr. i kr.	Endr. i %
Utgift	26 970	28 292	1 322	4,9 %
Inntekt	-5 295	-5 494	-199	3,8 %
Netto	21 675	22 798	1 123	5,2 %

Fellesområde barnehage er ansvarsområde 250.

Foreldrebetaling

Makssats for foreldrebetaling er i Statsbudsjett høgda frå kr. 2.910 til kr.2.990 fra frå 1. januar 2019, og til kr. 3.040 frå 1. august 2019.

Delansvar 250 Fellesområde barnehage

Funksjon 2011 Barnehage, funksjon 2017 Kvam barnehage, funksjon 2018 Toksebakken barnehage, funksjon 2019 Ruste barnehage.

Dei kommunale barnehagane er, med unntak av Skåbu, frå 2015 organisert som eit eige verksemdsområde: Ansvar 250.

Felleskostnader og lønn til verksemdsleiar er ført opp på funksjon 2011 Barnehage.

Kostnader til den enkelte avdeling er ført under den enkelte funksjon.

Barnehagane sin andel av innsparing knytt til innkjøp, som er likt fordelt på alle verksemdsområda, er lagt ligg på *funksjon 1207 Effektivisering organisasjon*.

Funksjon 2113 Funksjonshemma barn

På funksjonen blir den delen av styrarressursen som omhandlar styrking/støttepedagog ført, samt lønnskostnader til spesialpedagog. I tillegg er det budsjetttert med kostnader tilsvarande om lag 2 årsverk for å følgje opp barn med særskilte utfordringar.

Delansvar 235 Skåbu Oppvekst

Funksjon 2011 Barnehage

Kostnader til drift av barnehagen i Skåbu er ført som ein del av Skåbu Oppvekst, ansvar 235 funksjon 2011.

4.8 Kultur

	2018	2019	Endr.i kr.	Endr.i %
Utgift	40 767	34 501	-6 266	-15,4 %
Inntekt	-18 911	-16 740	2 171	-11,5 %
Netto	21 856	17 761	-4 095	-18,7 %

Kultur omfattar delansvar 270, 272, 273, 274, 275 og 277.

Delansvar 270 Fellesutgifter kultur.

Kommunen har hatt ei ordning med fri leige av kulturbygg for barn og unge. Fri leige vart innført frå 2001, og i perioda 2003 t.o.m. 2006 var det halv leige. Frå 2007 har det vore fri leige att. Ordninga er vidareført i planperioden.

Småjobben er vidareført i planperioden og ligg på funksjon 3851, art 1123.

Tilskott til lag og organisasjonar er redusert med til saman kr. 250.000 årleg i planperioden. I 2019 er det lagt inn kr. 175.000 i tilskott til hoppanlegg i Jordalen, jf. FS-sak 96/18, kr. 70.000 til park i Kvam jf. FS-sak 97/18 og kr. 100.000 til Prosjektrom3, jf. FS-sak 99/18.

Frå 2020 er eit årsverk ført over frå kultur til stab. Dette er m.a. gjort med tanke på samordning av møtesekretariatfunksjonen.

Funksjon 1207 Effektivisering organisasjon.

Det er lagt inn ein forventa reduksjon gjennom omstrukturering/effektivisering på 1 årsverk, tilsvarende kr. 650.000 årleg, frå 2020. Kultur sin andel av innsparing knytt til innkjøp, som er likt fordelt på alle verksemdsområda, ligg på også på denne funksjonen.

I tillegg er det på *ansvar 120*, *funksjon 1207* lagt inn ein forventa reduksjon gjennom samordning bibliotek/servicetorg. Innsparing utgjør kr. 150.000 frå 2020.

Delansvar 272 Kulturbygg.

Alle kommunale bygg/anlegg på kulturområdet er samla under dette ansvaret. Det gjeld Gudbrandsdal krigsminnesamling, Peer Gynt samlinga, Kvam Trivselsbad og Bygdahus, Folkets Hus, Gammelbanken, Vinstrahallen, den kommunale delen av anlegga i Kåja og Fron badeland. Betalingssatsane for kommunale kulturbygg er i hovudsak auka med 1,5 %, jf. KS-sak 114/18.

Funksjon 3752 Krigsminnesamlinga/Gudbrandsdalsmuseum

Nord-Fron kommune har inngått avtale med Gudbrandsdalsmusea A/S om drift av krigsminnesamlinga på Kvam. Gudbrandsdalsmusea A/S har også ansvaret for privatarkiva frå Nord-Fron. I 2019 er det lagt inn kr. 272.000 i støtte til Gudbrandsdalsmusea A/S. I tillegg ligg det inne midlar til drift av Krigsminnesamlinga (bygningen).

Funksjon 3802 Vinstrahallen, 3803 Kvam trivselsbad og bygdahus, 3807 Kåja idrettspark, 3854 Folkets hus

Driftsnivået frå 2018 er vidareført i planperioden.

Funksjon 3806 Fron badeland

Nord-Fron kommune sitt tilskott for 2019 er lagt inn med 1,766 mill. kr. (1,784 mill. kr. i 2018). I tillegg kjem betaling for skolesvømming lagt på ansvar 230, 232 og 236. Budsjettet er i tråd med vedtak av representantskapet for dei interkommunale selskapa den 24.10.2018.

Delansvar 273 Musikk og ungdomsarbeid.

Funksjon 2310 Aktivitetstilbod for barn og unge

Ordning med aktivitetsmidlar for ungdom i Skåbu er vidareført i planperioden med kr. 100.000 årleg. Frå 2017 er det ikkje lengre ungdomsklubb i Skåbu, ungdom i Skåbu har etter dette tilbod om gratis transport (UngdomsEkspressen) til Vinstra ungdomsklubb ein kveld i veka.

Funksjon 2313 Ung i Midtdalen

På funksjonen blir drift av den interkommunale ordninga Ung i Midtdalen (UiM) ført. UiM har leiar i 100 % fast stilling.

I budsjettet er det lagt inn tilskot frå Regionrådet for Midt-Gudbrandsdal og frå Oppland fylkeskommune. Aktivitetsnivået avheng m.a av storleiken på desse tilskota.

Regionrådet har i møte i desember 2018 gjort konkret løyving om aktivitetstilskott til Ung i Midtdalenn for 2019.

Netto driftsutgifter for Nord-Fron kommune for 2019 er budsjettert med kr. 187.000 (kr. 190.000 i 2018). Budsjettet er i tråd med vedtak i representantskapet for dei interkommunale ordningane 24.10.2018.

Funksjon 2314 Kåja Camp

Funksjonen gjeld ungdomsfestivalen som Nord-Fron kommune sitt ungdomsråd årleg arrangerer i Kåja. Det er lagt inn kr. 46.000 i netto utgifter til tiltaket.

Funksjon 2316 MOT-arbeid

Det er lagt inn kr. 180.000 årleg til MOT-arbeid.

Funksjon 3832 Fron kulturskole

Funksjonen gjeld drift av Fron kulturskole, som er eit interkommunalt samarbeid mellom Nord-Fron og Sør-Fron kommunar. Nord-Fron kommune er vertskommune.

Netto driftsutgifter for Nord-Fron kommune for 2019 er budsjettert med 2,358 mill. kr. (2,390 mill. kr. i 2018). Betalingssatsane er auka med 1,5 %.

Budsjettet er i tråd med vedtak i representantskapet for dei interkommunale ordningane 24.10.2018.

Delansvar 274 Flyktningarbeid.

Delansvaret utgår frå 2019 (sjå delansvar 277).

Delansvar 275 Frivilligarbeid.

Driftsnivået frå 2018 er vidareført. F.o.m. 2018 er tilskott til frivillighetssentral innlemma i ordinært rammetilskot.

Delansvar 277 Midt-Gudbrandsdal flyktingetjeneste,

Frå 1.1.19 blir flyktingekontoret innlemma i det nye interkommunale selskapet Midt-Gudbrandsdal flyktingetjeneste, der Sør-Fron er vertskommune.

Nord-Fron sin andel/tilskot er ført opp på dette delansvaret med kr. 1.416.000. Her er også kostnader til introduksjonsstønad ført opp. Integreringstilskot og persontilskot blir inntektsført mot kostnader på delansvaret.

Vaksenopplæringa for flyktingar er frå 1.1.19 organisert som del av Vinstra ungdomsskole.

Kommunen har i dei seinare åra hatt vedtak om å ta i mot 15 flyktingar årleg, men dette vart redusert til 10 i 2018 i tråd med anmodninga frå IMDI (Integrerings- og mangfoldsdirektoratet). I budsjettet er det lagt til grunn mottak av inntil 10 flyktingar årleg dei 4 neste åra. Introduksjonsstønad, integreringstilskot og persontilskot er lagt inn i tråd med dette.

IMDI (Integrerings- og mangfoldsdirektoratet) har rett før nyttår anmoda kommunen om å ta imot 10 flyktingar i 2019, og det vil bli lagt fram sak for kommunestyret som omhandlar dette.

4.9 Forebyggende helsetenester

	2018	2019	Endr. i kr.	Endr. i %
Utgift	54 252	44 853	-9 399	-17,3 %
Inntekt	-9 234	-7 957	1 277	-13,8 %
Netto	45 018	36 896	-8 122	-18,0 %

Forebyggende helsetenester omfattar ansvar 330, 333, 334 og 341.

Frå 1.1.19 blir NAV og barnevern innlemma i interkommunalt samarbeid. Sjå delansvar 341 og kap. 4.10.

Delansvar 330

Her ligg kostnader til fastlegeordning for kommunens innbyggjarar, legevaktteneste, medisinfagleg rådgiving, kommuneoverlege, rettleiing av turnuslegar og yngre legar. Tilsynslege og helsestasjons/skulelegeteneste er frå 2016 ført på det verksemdsområdet dei er tilknytta.

<i>Stillingsprosentar legane har i offentleg teneste:</i>	<i>Prosent</i>
Helsestasjons/skulelegeteneste (ført ansvar 333)	2 x 20 % = 40 %
Tilsynslege Heimetenester (ført ansvar 355)	2 x 20 % = 40 %
Tilsynslege Institusjon (ført ansvar 365)	53,33 %
Kommuneoverlege	40 %
Rettleiar for turnuskandidat	8 %
SUM	181,33 %

I tillegg kjem rettleiaroppgåver for nyutdanna legar (omfang varierar), samt honorar for inntektsbortfall i reisetid i samband med drifting av legekontor i Skåbukontor og honorar for administrativ leing av legevakta.

Funksjon 2403 Turnuskandidat.

På funksjonen er budsjett for lønn og tilskott til turnuskandidat i 100 %, samt lønn til rettleiar i 8 % stilling.

Funksjon 2404 Legevakt (23-08) og legevaktvarsling i Lillehammer interkommunale legevakt (LIKL), funksjon 2561 KAD/Øyeblikkeleg hjelp døgnopphald.

Frå august 2018 kjøper Nord-Fron både legevaktordning og legevaktvarsling frå Lillehammer kommune. Betaling for tenesta er lagt inn i tråd med budsjett frå vertskommunen.

Det blir foreslått å avslutte samarbeidet når det gjeld KAD/øyeblikkeleg hjelp, og budsjettet er difor redusert med kr. 400.000 i 2020 og tatt heilt ut f.o.m. 2021.

Funksjon 2408 Legestilling.

I tråd med KS-sak 36/17 er det lagt inn midlar til to fastlønna leger på denne funksjonen, dette inneber ein netto kostnad på 1 mill. kr. kvart år i planperioden.

Funksjon 2411 Legeteneste.

Hjelpe/kontorpersonell er i hovudsak budsjetttert på denne funksjonen, i tillegg til kontorutstyr/drift av legekontoret. Her er det også ført opp kr. 67.000 til betaling til staten for

behandling i utlandet (gjeld innbyggjarar i Nord-Fron som får behandling ved opphald i utlandet).

Funksjon 2412 Privat legepraksis.

Kommunen har inngått avtale med legane om at dei betaler for husleie, hjelpepersonell m.m. med tilsvarende beløp som dei får utbetalt frå kommunen i basistilskudd («nullsum»), jf. KS-sak 49/12. Inntekter og utgifter er ført på denne funksjonen. I tillegg blir honorar til lege for inntektsbortfall i reisetid i samband med drifting av legekontor i Skåbukontor ført her. Kontoret i Skåbu er betjent to dagar i veka.

Funksjon 2413 Fronsvakta.

Kostnader ved Fronsvakta er ført her. Ny legevaktordning vart vedteke i KS-sak 111/13. Fronsvakta er vidareført på kvardagar fram til kl. 23, laurdag og søndag frå kl. 08 til kl. 23, samt i påska og ved større arrangement frå kl. 23 til kl. 08.

Funksjon 2419 Kommunelege 1

Kommunen har inngått avtale med Øyer om kommuneoverlege. Stillinga utgjør 40% og utgifter til stillinga er budsjettert på denne funksjonen.

Delansvar 333 Barn og familie

Funksjon 2321 Helsestasjon.

Tenesta er vidareført som i gjeldande økonomiplan.

Funksjon 2346 Konsulent for funksjonshemma.

I samband med overføring av tiltak til Tenester for funksjonshemma er kostnader til privat avlastning redusert med kr. 200.000.

Funksjon 2322 Svangerskapsomsorg.

Nord-Fron og Sør-Fron samarbeidar om jordmorteneste. Det er lagt inn refusjon til Sør-Fron med kr. 213.000 for tenesta.

Funksjon 2323 Lege helsestasjon.

To legestillingar på 20 % kvar knytt til helsestasjonen er ført her.

Funksjon 2406 Psykolog.

Kommunen har tilsett psykolog i 100 % stilling. Dette er eit samarbeid med Sør-Fron kommune, og kostnader fordeles med 60% til Nord-Fron og 40% til Sør-Fron. I tillegg kjem statleg tilskot på kr. 300.000 årleg.

Funksjon 2336 Frisklivssentral.

Utgifter til husleie og 100 % stilling knytt til frisklivssentralen er ført opp her.

Funksjon 2414 Fysioterapi

Den kommunale fysioterapitenesta har tilsaman 2,5 årsverk samt turnuskandidat. I tillegg kjem driftstilskott til privat praktiserande fysioterapeutar.

Delansvar 334 Rus og psykisk helse

Funksjon 2416 Psykisk helse

Det er 6,2 årsverk innan psykisk helsevern. Tenesta flytta i 2017 inn i tilpassa lokaler i Nedregate 54.

Delansvar 341 Midt-Gudbrandsdal barneverntjeneste

Nord-Fron går inn i Midt-Gudbrandsdal barneverntjeneste frå 1.1.19. Det er Ringeby som er vertskommune.

Tilskot til selskapet er budsjettert her med 3,569 mill. kr. Dette er i tråd med vedtak i representantskapet for interkommunale ordningar 24.10.18.

Kostnader til barnevernstiltak er også ført opp på dette ansvaret og skal fullt ut refunderes til Ringeby. Midt-Gudbrandsdal barneverntjeneste deltek i Ringsaker interkommunale barnevernvakt (akuttberedskap) frå 1.1.19, jf. KS-sak 62/18.

4.10 NAV Midt-Gudbrandsdal

	2018	2019	Endr. i kr.	Endr. i %
Utgift		28 268		
Inntekt		-18 901		
Netto		9 367		

Delansvar 335 – 339 NAV Midt-Gudbrandsdal

NAV Midt-Gudbrandsdal blir oppretta frå 1.1.19 med Nord-Fron som vertskommune. Tenesta er delt i desse delansvara:

335 NAV Midt-Gudbrandsdal:

Her blir kostnader til kontordrifta ført. Dette blir fordelt etter innbyggertal på dei tre deltakarkommunane.

336 – 338 NAV Personytelser Nord-Fron / Sør-Fron / Ringebu

Her blir utbetaling av kvalifiseringsstønad og økonomisk sosialhjelp ført. Dette blir fullt ut refundert frå den enkelte kommune.

For Nord-Fron er det budsjettert med slike kostnader i 2019:

Kvalifiseringsordningen: kr. 980.000, økonomisk sosialhjelp 3,7 mill. kr. og sosialhjelp flyktninger 1 mill. kr.

339 – NAV andel Nord-Fron

Her blir Nord-Fron sin andel av kontordrifta (ansvar 335) ført. Denne er lagt inn med 4,736 mill. kr. i 2019 i tråd med vedtak i representantskapet for interkommunale ordningar 24.10.18.

4.11 Avdeling for heimetenester

	2018	2019	Endr. i kr.	Endr. i %
Utgift	37 915	39 171	1 256	3,3 %
Inntekt	-2 151	-2 249	-98	4,6 %
Netto	35 764	36 922	1 158	3,2 %

Avdeling for heimetenester omfatter ansvar 355.

Delansvar 355 Heimetenester

Under ansvaret er det budsjettet med utgifter til følgende funksjoner: Tilsynslege, korttidsopphald, heimetenester som heimehjelp, heimesjukepleie inkl heildøgs omsorg (HDO), ambulerende vaktmeister og trygghetsalarm. Det er gjort endringer i disponeringar mellom enkeltartar.

Når det gjeld betalingssatsar blir det vist til KS-sak 113/18.

Funksjon 1207 Effektivisering organisasjon.

Heimetenester sin andel av innsparing knytt til innkjøp, som er likt fordelt på alle verksemdsområda, er ført opp her.

Funksjon 2536 Tilsynslege i institusjon.

To 20% stillingar som tilsynslege knytt til Heimetenester er ført her.

Kostnader til medisiner er ført på fellestenester, ansvar 365 funksjon 2535.

Funksjon 2537 Korttidsopphald.

Antall plasser ved avdeling korttid / rehabilitering vart etter vedtak i KS-sak 79/15 redusert frå 19 til 18 plasser.

Det er lagt inn noko kompensasjon for auka tariff-festa tillegg (kveld, helg) innan pleie og omsorg. Samla auke er kr. 100.000 årleg. I tillegg er det lagt inn auka på kr. 40.000 årleg til lisensutgifter knytt til sjuke-signalanlegget.

Funksjon 2543 Ambulerende vaktmeister og trygghetsalarm.

På funksjonen ligg lønnskostnader til ambulerende vaktmeister.

Funksjon 2550 HDO-plasser.

Her ligg lønnskostnader til 84 % stilling samt 14 % avdelingsleiarressurs knytt til HDO.

Funksjon 2554 Hjemmehjelp og funksjon 2557 Hjemmesykepleie .

Løn- og andre kostnader knytt til heimehjelp, inkl. eigenbetaling er ført på funksjon 2554 – og utgifter knytt til hjemmesjukepleie er ført på funksjon 2557.

4.12 Avdeling for institusjonsomsorg

	2018	2019	Endr. i kr.	Endr. i %
Utgift	57 062	60 317	3 255	5,7 %
Inntekt	-10 578	-10 731	-153	1,4 %
Netto	46 484	49 586	3 102	6,7 %

Avdeling for institusjonsomsorg omfatter ansvar 365.

Delansvar 365 Avdeling for institusjonsomsorg.

Området er fra 1.11.18 organisert i fire avdelingar:

- Langtidsavdeling
- Skjerma avdeling
- Kjøkken
- Avdeling for aktivitet og mestring.

Antall plasser er redusert med 6 plassar til 54 som følgje KS-sak 18/17.

Plassane er fordelt slik:

Avdeling Vest: 18 plassar.

Avdeling Øst: 18 plassar.

Sundtunet: 18 plassar.

Når det gjeld betalingssatsar blir det vist til KS-sak 113/18.

Funksjon 1205 Kantine Kommunehuset

Kostnader til drift av kantina på kommunehuset er ført her. Kantina er organisert under kjøkkenet på Sundheim. Det er lagt inn ei innsparing tilsvarende 1 årsverk, med halvårseffekt fra 2019 knytt til kantinedrifta.

Funksjon 1207 Effektivisering organisasjon.

Institusjon sin andel av innsparing knytt til innkjøp, som er likt fordelt på alle verksemdsområda, er ført opp her.

Funksjon 2531 Institusjon

Fellesutgifter som gjeld alle avdelingane som t.d. driftsavtaler og forsikringer er budsjettert her. Eigenbetaling er også ført opp her. På denne funksjonen er det også lagt inn auka på kr. 120.000 årleg til lisensutgifter knytt til sjuke-signalanlegget.

Funksjon 2532 Kjøkken

Kostnader til drift av kjøkken og kantine ved Sundheim er ført her.

Funksjon 2536 Tilsynslege i institusjon.

Kostnader til 53,33 % stilling som tilsynslege er ført her.

Kostnader til medisiner er ført på Forebyggende helsetenester for eldre, funksjon 2553.

Funksjon 2552 Matombringning

Her er kostnader til produksjon av mat for hjemmeboende med vedtak på matombringning.

Funksjon 2530 Ressurskrevjande brukar, 2564 Avdeling Sundtunet, 2565 Avdeling Nattevaktteneste, 2568 Langtidsavdeling.

Her er det ført opp lønsutgifter knytt til langtidsavdelingene og nattevakttenesten.

Det er lagt inn noko kompensasjon for auka tariff-festa tillegg (kveld, helg) innan pleie og omsorg. Samla auke er kr. 200.000 årleg.

Det er lagt inn ei styrking knytt til ressurskrevjande teneste/skjerma einig. Styrkinga er på 1 mill. kr. i 2019 og 2020. Frå 2021 er den redusert til kr. 500.000 årleg.

Funksjon 2568 Aktivitet og mestring.

Her er utgifter til drift av avdelinga lagt inn, samt utgifter til medisinsk forbruksmateriell og medisiner.

4.13 Tenester for funksjonshemma (TFF)

	2018	2019	Endr. i kr.	Endr. i %
Utgift	41 843	45 703	3 860	9,2 %
Inntekt	-434	-769	-335	77,2 %
Netto	41 409	44 934	3 525	8,5 %

Tenester for funksjonshemma omfattar ansvar 380.

Delansvar 380 Tenester for funksjonshemma (TFF).*Funksjon 1207 Effektivisering organisasjon.*

TFF sin andel av innsparing knytt til innkjøp, som er likt fordelt på alle verksemdsområda, er ført opp her.

Funksjon 2547 Heimetenester (II) og 2029 Heimeteneste 3

Det er lagt inn ei styrking knytt til funksjon 2029 om lag 1,3 mill. kr. årleg. Auken er forventa delvis finansiert (kr. 600.000) gjennom statleg tilskott for ressurskrevjande tenester. Refusjonen er budsjettert på ansvar 807.

Funksjon 2341 Aktivisering funksjonshemma (NOA)

Her ligger utgifter til drift av aktivitetstilbodet for vaksne psykisk utviklingshemma.

Funksjon 2539 Avlastningsbustad

Utgifter til drift av kommunal avlastningsbolig blir ført her.

Funksjon 2541 Heimetenester

Kommunen kjøper plass til ein ressurskrevjande brukar på institusjon i ein annan kommune. Det er lagt inn midlar til vidareføring av dette med om lag 3 mill. kr. årleg.

Det er lagt inn noko kompensasjon for auka tariff-festa tillegg (kveld, helg) innan pleie og omsorg. Samla auke er kr. 100.000 årleg.

Tilskott til ressurskrevjande tenester har vore ført her. Tilskottet er frå 2018 ført opp på ansvar 807.

Funksjon 2567 Barnebustad

I tråd med KS-sak 72/17 er midlar til drift av barnebustad ført opp her alle åra i planperioden.

Funksjon 2712 Jobbsenteret.

Det er lagt opp til ei vidareføring på same nivå som 2018.

Funksjon 2731 Varit tilrettelagt arbeid – VTA..

I tråd med vedtak i KS-sak 118/18 er det lagt inn kr. 385.000 årleg til VTA-plassar, der GIAX er tiltaksbedrift/arrangør.

**5. UTDRAK FRÅ KOMMUNEPLANEN SIN
SAMFUNNSDEL (vedteke i KS-sak 45/17)**

4. Satsingsområder i kommende kommuneplanperiode

For å nå overordna målsetninger i planperioden er det definert noen utvalgte satsingsområder. Dette er satsingsområdene:

- Bo og leve
- Næring
- Hyttepolitikk
- By- og tettstedsutvikling
- Samferdsel og infrastruktur
- Samfunnsikkerhet og beredskap
- Kommuneorganisasjon og økonomi
- Regional utvikling
- Klima
- Digitalisering

4.1 Satsingsområde bo og leve

4.1.1 Nord-Fron kommune skal legge til rette for en befolkningsøkning i planperioden, og skal i 2028 ha 6000 innbyggere.

Slik gjør vi det:

- Legge til rette for attraktive og sentrumsnære arealer for boligbygging i gang- og sykkelavstand fra sentrale funksjoner. Nye boliger skal i størst mulig grad bygges som tilgjengelige boliger, slik at mennesker med funksjonsnedsettelse sikres adkomst og bruk ved egen hjelp. Uteareal skal ha fokus på universell utforming.
- Stimulere eksisterende næringsliv og være en positiv bidragsyter til nyetableringer.
- Opprettholde gode kommunale tjenestetilbud for alle aldersgrupper.

4.1.2 Nord-Fron kommune skal legge til rette for stimulerende og trygge oppvekstvilkår i hjemmet, barnehagen, på skolen og i fritida for barn og ungdom.

Slik gjør vi det:

- Legge til rette for forebyggende tiltak gjennom tverrfaglig samarbeid mellom ulike instanser som har ansvar for barn og unge.
- Legge til rette for gode og utviklende aktiviteter for barn og unge.
- Gjennomføre tiltak mot rusmisbruk, vold og kriminalitet.
- Stimulere til samfunnsengasjement og demokratiske holdninger blant de unge, og ha et aktivt ungdomsråd som arbeider for ungdommen sine interesser.
- Kommunen skal arbeide for et godt oppvekstmiljø hvor barn og unge opplever mestring av læring, og der de får innføring i gode levevaner som gir grunnlag for varig folkehelsegevinst.
- Nord-Fron kommune skal jobbe kontinuerlig med holdningsskapende arbeid i forhold til mobbing i skolen.
- Nord-Fron er en MOT-kommune. Det betyr at vi bruker MOT-filosofien til å støtte ungdommen og til å drive med samfunnsbygging. MOT-satsinga skal styrke ungdoms

bevissthet og mot – til å leve, bry seg og si nei. Hovedmålet med MOT er å unngå mobbing, psykiske vansker, rusmisbruk og arbeide for at alle ungdommer har venner.

4.1.3 Nord-Fron skal være en foregangskommune innen innvandrings- og integreringsarbeid i Norge. Vi skal vise raushet og åpenhet for alle som ønsker å bo og arbeide her. Flyktninger og innvandrere betyr muligheter og ressurser for lokalsamfunnet.

Slik gjør vi det:

- Vellykket integrering er avhengig av at innsatsen settes inn fra dag én.
- De ansatte skal sikres rett og nødvendig kompetanse.
- Samarbeide med frivillighet for å skape naturlig møteplasser for innvandrere og flyktninger.
- Introduksjonsprogrammet skal være individuelt tilpasset, og mer av norskopplæringen skal foregå gjennom deltakelse i arbeid og aktiviteter.
- Samarbeide tett med NAV og karrieresenter for tilrettelagt opplæring og utdanning på bakgrunn av næringslivets behov.
- Det skal legges til rette for og benyttes både private og kommunale boliger ved bosetting av flyktninger.

4.1.4 Nord-Fron kommune skal ha full barnehagedekning, og barnehagene skal være en viktig arena for trivsel, oppvekst, lek, læring og integrering for barn i førskolealder.

Slik gjør vi det:

- Kommunen skal ha et fleksibelt og brukertilpasset barnehagetilbud, der alle barn får utfordringer og opplæring tilpasset sitt nivå og sine behov.
- Samarbeidet med de private barnehagene skal videreutvikles, og det skal legges til rette for god brukermedvirkning både i kommunale og private barnehager.
- Alle barnehagene i Nord-Fron skal ha et godt psykososialt miljø, slik at barna opplever trivsel gjennom vennskap og tilhørighet.
- Barnehagene skal ha kompetent personale, som bruker dokumentasjon og refleksjon som viktige redskap.

4.1.5 Grunnskolen i Nord-Fron skal være en god offentlig skole, og opplæringen har som mål å lære elevene grunnleggende ferdigheter, levendegjøre kulturarven, stimulere til å ta i bruk lokalkulturen og inspirere barn og unge til å være aktive og nyskapende.

Slik gjør vi det:

- Nord-Fron skal satse sterkt på god ledelse av læringsprosesser og det skal være høyt læringstrykk i skolen.
- Skolen skal bidra til tverrfaglig samarbeid mellom alle som jobber med barn- og unge og bygge gode relasjoner mellom skole, kulturaktører og lokalmiljø.
- Entreprenørskap skal stå sentralt i undervisninga med erfaringslæring, kreativitet, tverrfaglighet, samarbeid og verdiskapning som sentrale element.
- Alle barn skal få tilpasset opplæring, og de ansatte i Nord-Fronskolene skal til enhver tid være godt kvalifiserte.

- Skoleanleggene skal være oppdaterte og ha god kvalitet, og uteområdene skal stimulere til fysisk aktivitet.
- Minoritetsspråklige barn skal integreres raskt i skole og lokalsamfunn, og skal så raskt som mulig ta del i ordinær undervisning i den klassen de hører til.

4.1.6 Nord-Fron kommune skal medvirke til å utvikle gode og engasjerte lokalsamfunn med et allsidig og rikt kulturliv.

Slik gjør vi det:

- Videreutvikle kulturskolen til å ha et godt tilbud for flest mulig.
- Stimulere organisasjoner som driver frivillig kulturarbeid gjennom veiledning og tilskuddsordninger.
- Legge til rette for og bidra til, at det utvikles gode anlegg for kultur, idrett og friluftsliv i kommunen.
- Støtte opp om kunst- og kulturaktører og videre satsing på kulturbasert næring.

4.1.7 Gjennom tidlig innsats og forebyggende helsearbeid skal Nord-Fron kommune redusere faren for at innbyggere får behov for ekstraordinær oppfølging av hjelpeapparatet.

Slik gjør vi det:

- Kommunen skal ha et godt utbygd helsetilbud til alle aldersgrupper, som sikrer at brukerne får ivaretatt sine grunnleggende sosiale og fysiske behov.
- Kommunen skal støtte opp under folks egne ressurser og selvstendighet, og skal ha fokus på folkehelse og levevilkår for alle deler av befolkningen.
- Mennesker med nedsatt funksjonsevne skal ha mulighet til å delta i hverdagsliv og samfunnsliv, og leve et aktivt liv i fellesskap med andre.
- Innbyggere skal ha mulighet for et differensierte botilbud og det skal legges til rette for at innbyggerne kan bo lengst mulig i eget hjem.
- For å unngå ensomhet skal kommunen bidra med å opprette gode dagtilbud og sosiale møteplasser.
- Kommunen skal utvikle potensialet og styrke samarbeidet med frivillige lag og organisasjoner.
- Kommunen skal legge til rette for økt bruk av velferdsteknologi som dekker den enkeltes behov gjennom alle livsfaser.
- Kommunen skal gjøre innbyggerne kjent med innholdet i og nivået på kommunale helse- og omsorgstjenester.
- Kommunen skal drive målrettet rekrutteringsarbeid for å sikre fremtidig behov for fagpersonell.
- Kommunen skal vurdere om private aktører kan være et supplement til offentlig drift av helse- og omsorgstjenester som ligger utenfor de lovpålagte oppgavene.
- Folkehelsearbeidet skal bidra til god helse og forebygge sykdom. Det skal være økt innsats på forebyggende helsetjenester, særlig innen psykisk helse, rus, rehabilitering

og tverrfaglige tjenester. Det skal legges til rette for varierte dagtilbud både i og utenfor institusjon.

4.2 Satsingsområde næring

4.2.1 Nord-Fron kommune skal arbeide for økt vekst i næringslivet, som en aktiv støttespiller for både eksisterende næringsliv og nyetablerere.

Slik gjør vi det:

- Nord-Fron kommune skal ha fokus på et framtidsretta og offensivt næringsliv med økt fokus på det grønne skiftet, både innen produksjon, energibruk og transport. Kommunen skal være en viktig pådriver overfor næringslivet, både for å utvikle eksisterende næringsliv i kommunen og stimulere til nyskaping. Tilgang til tilstrekkelig antall lærlingeplasser både i kommunal regi og via privat næringsliv er sentralt. God tilgang på tilrettelagt næringsareal er viktig.
- Kommunen skal være en viktig pådriver overfor landbruket, for å bidra til optimisme og framtidstro, og gjennom det å sikre bosetting og sysselsetting.
- Innvandrere skal integreres i lokalt næringsliv så langt det er mulig, så vel som i lokalsamfunnet for øvrig, for å kunne utnytte den ressursen de er både som mennesker og arbeidstagere.
- Kommunen skal bidra til at landbruksnæringen og reiselivsnæringen sammen kan utvikle gode reiselivsprodukt.

4.3 Satsingsområde hyttepolitikk

4.3.1 Nord-Fron kommune skal være en attraktiv, positiv og offensiv hyttekommune.

Slik gjør vi det:

- Kommunen skal være en pådriver for at både nye og etablerte hytteeiere opplever en gjestfri kommune, der de ønskes velkommen som en naturlig del av lokalsamfunnet.
- Kommunen skal jobbe aktivt for å inkludere hytteinnbyggerne. Gjennom aktiv dialog skal kommunen arbeide for at hytteinnbyggerne blir mer delaktige i lokalmiljøet. Tettere dialog og bedre samhandling mellom kommunene og hytteinnbyggerne kan også gi økt verdiskapning i regionen.
- Kommunen ønsker en bærekraftig hytte- og destinasjonsutvikling, særlig ved utbygging av nye hyttefelt.

4.3.2 Kommunen skal ha god tilgang på egne og attraktive tomter i alle deler av kommunen, og gjennom det opprettholde god sysselsetting innen hytterelaterte næringer.

Slik gjør vi det:

- Kommunen skal gjennom overordna planverk og arealpolitiske føringer sikre god tilgang på egne og attraktive tomter for fritidsbebyggelse, uten at dette skal gå på bekostning av andre viktige verdier i kommunen.
- Det skal tas hensyn til overordna planer, og legges til rette for bevaring av viktige naturverdier, samtidig som vi skal ha areal tilgjengelig for hyttetomter.

- Allerede planavklarte tomtereserver skal hensyntas ved tilrettelegging for eventuelle ytterligere areal, slik at det er et realistisk forhold mellom tilbud og etterspørsel.

4.4 Satsingsområde by- og tettstedsutvikling

4.4.1 I 2046 har Vinstra blitt et viktig midtpunkt mellom Oslo, Trondheim og Nord-Vestlandet. Vinstra har utviklet seg til å bli et naturlig sentrum for handel, næring, utdanning, kultur og administrasjon i Gudbrandsdalen.

Slik gjør vi det:

- Gjennom utviklingen av et klimanøytralt, kompakt og levende sentrum med handel, kultur, tjenester og boliger skal Vinstra by være attraktiv for fastboende, innflyttere og besøkende, både som et sterkt kommunesenter og et naturlig stoppested.
- Naturen, landbruk, næring, handel, kultur og utdanning er bundet sammen i et sosialt levende sentrum som er lett tilgjengelig for gående og syklende, og som har gode parkeringsmuligheter for tilreisende og kommunens egne innbyggere.
- Vinstra skal bli et sted mange i Gudbrandsdalen føler eierskap og tilhørighet til som regionalt senter og sentrum skal bli en naturlig destinasjon og utgangspunkt for mosjon og friluftsliv i nærområdet.
- Det skal skapes et enhetlig sentrum som er tilgjengelig for alle, med felles arenaer, arrangementer, møteplasser, skoler og fritidstilbud som bidrar til å skape en felles identitet, stolthet og selvbevissthet i befolkningen.
- Utbygging av nye boliger skal skje via fortetting av eksisterende boligområder, for å skape et mer klimaeffektivt utbyggingsmønster og gi bedre grunnlag for økt kollektivtilbud. Det skal være økt fokus på utvikling av gode knutepunkter for samferdsel, og på gode gang- og sykkelmuligheter til og fra sentrumsområdene.

4.4.2 Det skal synes at Nord-Fron kommune satser på å gi barn og unge gode oppvekstmiljø.

Slik gjør vi det:

- Nord-Fron kommune ønsker å legge til rette for gode arealer for lek og aktivitet i bybildet, der også øvrige aldersgrupper trives. Lekeplasser med kvalitet skal utvikles til å bli gode møteplasser på tvers av aldersgruppene.

4.4.3 Nord-Fron kommune skal ha et godt vedlikehold kommunalt vegnett, som bygges ut etter behov og i størst mulig grad er trafiksikkert.

Slik gjør vi det:

- Tiltak på kommunale veger skal gjøres ut fra behov hos innbyggere og næringsliv. Vegstandard, trafikkmengde og antall ulykker skal avgjøre hvilke veger som skal prioriteres.
- Kantvegetasjon langs vegene skal holdes på et minimum, og grøfter og stikkrenner skal vedlikeholdes for å ta unna overvann i en 200-årsskala.
- Tiltak knyttet til myke trafikanter skal ha høy prioritet.

4.4.4 Nord-Fron kommune skal drifte offentlig vannforsyning og avløpsnett uten store avbrudd eller alvorlig forurensing.

Slik gjør vi det:

- Nasjonale mål for vann og helse skal legges til grunn i kommunens arbeid, og det skal jobbes kontinuerlig med å opprettholde et godt vedlikehold knyttet til ledningsnett og tekniske installasjoner.
- Det skal stimuleres til økt utbygging av fellesanlegg for drikkevann, også i privat regi.
- Avløpsnettet skal moderniseres for å hindre innlekking av overflatevann.

4.5 Satsingsområde samferdsel og infrastruktur

4.5.1 Nord-Fron kommune skal være en pådriver for økt bruk av kollektivtrafikk, både internt i kommunen og til og fra kommunen.

Slik gjør vi det:

- Kommunen skal jobbe aktivt for å opprettholde Vinstra som fast stoppested for togtrafikken.
- Kommunen skal være en pådriver for å få på plass et bedre kollektivtilbud, både med buss og tog, for de som pendler ut av kommunen eller inn til kommunen. Det skal jobbes aktivt for å bedre kollektivtilbudet med buss for de som reiser internt i kommunen.

4.5.2 Nord-Fron kommune skal jobbe for et godt infrastrukturtilbud i kommunen.

Slik gjør vi det:

- Kommunen skal være en pådriver for at alle deler av kommunen skal få fiber eller raskt bredbånd.

4.6 Satsingsområde samfunnssikkerhet og beredskap

4.6.1 Nord-Fron kommune skal jobbe systematisk med samfunnssikkerhet og beredskap forankret i faglig sterke risiko- og sårbarhetsanalyser for å forebygge uønskede hendelser. Nord-Fron skal være en sikker kommune, og ha god beredskap for krisehåndtering.

Slik gjør vi det:

- Organisasjonen har trent for, og øvd på, scenarier som sikrer at kommunen har tilstrekkelig evne til å håndtere uønskede hendelser og til hurtigst mulig å gjenopprette normaltilstanden.
- I all fysisk planlegging og tilrettelegging skal kommunen legge vekt på å forebygge uhell, ulykker og naturbaserte uønskede hendelser.
- Beredskapsarbeidet skal peke på nødvendige klimatilpasninger som følge av mer ekstremvær, og bruken av digitale verktøy og informasjonsløsninger skal videreutvikles.
- Beredskapsplanene skal til enhver til være oppdaterte, og kommunen skal ha jevnlig møter i beredskapsrådet.

- Ledere og personell skal være kjent med rutiner og ha mottatt trening i forkant, og det gjennomføres regelmessige beredskapsøvelser.
- Kommunen skal ha gode rutiner for å informere befolkningen i forkant av og under spesielt kriser.

4.7 Satsingsområde kommuneorganisasjon og økonomi

4.7.1 Nord-Fron kommune skal framstå som en attraktiv arbeidsgiver, og skal drive organisasjons- og serviceutvikling for å skape en effektiv og publikumsretta kommuneorganisasjon.

Slik gjør vi det:

- Det skal legges vekt på å skape og opprettholde et godt arbeidsmiljø, der det blant annet skal være stor fokus på å forhindre sykefravær i organisasjonen.
- Kommunen skal på grunnlag av kommuneplanen og årlig rullert handlingsplan og budsjett gjøre en mest mulig bevisst prioritering av oppgavene.
- Kommunen skal ha oppdaterte planer for arbeidsgiverpolitikk, sykefraværsoppfølging og arbeidsmiljø, og skal ha fokus på å rekruttere kompetent personell samt sikre oppdatering av kompetanse for å yte gode tjenester overfor innbyggere og publikum.
- Nord-Fron kommune skal ha en bevisst holdning til bruk av nynorsk som kommunens målform.

4.7.2 Kommunen skal ha god økonomistyring og en sunn økonomi som gir økonomisk handlefrihet og sikrer et godt tjenestetilbud over tid.

Slik gjør vi det:

- Kommunen skal i sitt arbeid med å rekruttere ledere i organisasjonen ha fokus på kunnskap om / forståelse for økonomistyring.
- Kommunen skal i kommuneplanens handlingsdel fastsette handlingsregler som bidrar til en sunn økonomi og økonomisk handlefrihet.

Handlingsreglene skal omfatte:

- Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter. Handlingsregelen skal også ha egen vurdering i forhold til resultat korrigert for premieavvik og bruk/avsetning til bundne fond.
- Minimum for størrelse på disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter.
- Maksimal lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter. Handlingsregelen skal også ha egen vurdering i forhold til lånegjeld fratrasket selvkostområder og videre-utlån.

4.8 Satsingsområde regionalutvikling

4.8.1 Vinstra videregående skole og Karrieresenteret skal framstå som en vital og livskraftig utdanningsinstitusjon for Midt-Gudbrandsdalen, og være det naturlige valget innen videregående utdanning i regionen.

Slik gjør vi det:

- Nord-Fron kommune ønsker å støtte opp under Vinstra videregående skole og Karrieresenteret som en viktig kompetansearbeidsplass og utdanningsinstitusjon i regionen.
- Det skal jobbes aktivt for å opprettholde det mangfoldet skolen har av utdanningsmuligheter i dag, samt få på plass nye valgretninger tilpasset framtida. Skolens særskilte studietilbud bør styrkes, og tilbys også til elever utenom Oppland.

4.8.2 Vinstra skal være et sterkt regionalt senter for Midt-Gudbrandsdalen

Slik gjør vi det:

- Nord-Fron kommune skal sammen med de øvrige kommunene i Midt-Gudbrandsdalen ha fokus på å utvikle Vinstra til et sterkt regionalt senter, ikke bare som regionalt handelssenter, men også som et sterkt regionalt utdannings- og arbeidssenter.
- Det skal legges til rette for etablering av kompetansehevingsarbeidsplasser i nær tilknytning til Vinstra videregående skole.

4.8.3 Nord-Fron kommune skal delta aktivt for å realisere regionale satsingsområder i Midt-Gudbrandsdalen.

Slik gjør vi det:

- Nord-Fron kommune skal sammen med andre kommuner og Oppland fylkeskommune arbeide for gode sykkeltraséer gjennom kommunen, både nede i dalen og i fjellområdene.
- Nord-Fron kommune skal, sammen med andre kommuner og landbruksorganisasjonene, arbeide for en rovdyrforvaltning som effektivt sikrer at utmarksressursene kan utnyttes til beite, jakt og friluftsliv. Det skal ikke være ulv i Nord-Fron kommune.
- Kommunen skal jobbe for å videreføre vedtatte satsinger innen arrangement, bærekraftig reiseliv og opplevelsesnæring og ungdom og bolyst.
- Nord-Fron skal sammen med de andre kommunene, regionrådet og fylkeskommunen jobbe for etablering av større offentlige og private arbeidsplasser.
- Kommunen skal, eventuelt sammen med private aktører, ha og tilby kontorer for andre offentlige funksjoner som eventuelt får lokalisering i Nord-Fron.

4.9 Satsingsområde klima

4.9.1 Klima er en av de største utfordringene i vår tid. Både globalt og lokalt er det viktig å arbeide for å redusere utslipp. Paris-avtalen er en viktig internasjonal klimaavtale som forplikter oss til å arbeide for et lavutslippsamfunn. For å nå nasjonale og globale klimamål må vi redusere utslippene lokalt. Da kan vi bare lykkes om vi samarbeider tett med innbyggere, næringsliv og frivillige organisasjoner.

Slik gjør vi det:

- Tilrettelegge for utvikling av smarte lokalsamfunn som kan møte de store utfordringene ved hjelp av ny teknologi, gode løsninger og innbyggerinvolvering.
- Legge til rette for møteplasser og grøntarealer i sentrum.

- Redusere energibruken i offentlige bygg, og øke andelen nullutslippsbygg blant kommunale nybygg.
- Legge til rette for flere gang- og sykkelveger.
- Bruke innkjøp og kontraktstildeling til å fremme energieffektivitet, klima og miljøhensyn i virksomheten.
- Jobbe for å få bedre kollektivtilbud, både internt i kommunen og for pendlere som skal kjøre ut av kommunen.
- Bedre utnyttelse av avfall som kan gi grunnlag for nye næringer og arbeidsplasser.
- Være en foregangskommune ved å legge til rette for og ta i bruk klimavennlige biler.

4.10 Satsingsområde digitalisering

4.10.1 Digitalisering skaper nye, store muligheter for både næringslivet og for det offentlige. Alt som kan digitaliseres, vil digitaliseres. Utviklinga av teknologi, lagringskapasitet og kunstig intelligens gjør at maskiner kan utføre oppgaver som mennesker til nå har vært alene om. Derfor stiller den teknologiske utviklinga store krav til omstilling av både samfunn, næringsliv og offentlig sektor.

Nord-Fron kommune skal bruke nye muligheter og ny teknologi til å skape et bedre samfunn og mer individuelt tilpassede tjenester til innbyggerne.

Slik gjør vi det:

- Legge til rette for digitalisering og kompetanseheving innen IKT for ansatte for å sikre bedre tjenester til innbyggerne
- Stryka IKT satsing i skolen både på læremidler, innhold og lærernes kompetanse
- Arbeide for at alle innbyggere og næringslivet i Nord-Fron får tilgang til høyhastighets internetttilgang
- Legge til rette for at kommunen er offensiv innen teknologiutvikling, kompetansebygging og nyskapning slik at teknologiskiftet kommer fellesskapet til gode i form av nye fremtidige arbeidsplasser og verdiskapning.
- Utnytte velferdsteknologi og e-helse for å gi et bedre helse- og omsorgstilbud

6. KOSTRA – TAL

I tabellane er det sett opp utvalte KOSTRA-tal (konsern-tal) for nokre av tenestoområda som viser utvikling for NFK i 2016 og 2017, nabokommunane Sør-Fron (SFK) og Ringeby (RK), Oppland og landet utanom Oslo for 2017. Tala er til ein viss grad brukt som grunnlagsmateriale i budsjettarbeidet.

Økonomiske nøkkeltal:

Netto resultat i % av brutto driftsinntekter

NFK 2016	NFK 2017	SFK 2017	RK 2017	Oppland 2017	Landet 2017
3,8	2,1	2,0	2,5	2,7	3,7

Fri egenkapital drift i prosent av brutto driftsinntekter

NFK 2016	NFK 2017	SFK 2017	RK 2017	Oppland 2017	Landet 2017
8,1	10,2	7,8	18,1	10,1	10,1

Langsiktig gjeld (ekskl. pensjonsforpliktelse) i % av brutto driftsinntekter

NFK 2016	NFK 2017	SFK 2017	RK 2017	Oppland 2017	Landet 2017
94,4	88,0	55,4	109,9	93,1	101,9

Tekniske tenester:

Gebyr for vannforsyning (ekskl. mva) (gjelder rapporteringsåret+1)

	NFK 2017	SFK 2017	RK 2017	Oppland 2017	Landet 2017
Årsavgift *	4.183	3.355	4.346	3.794	3.453
Tilknytn. høg	30.000				
Tilknytn. låg	15.000				

	NFK 2017	SFK 2017	RK 2017	Oppland 2017	Landet 2017
Tilknytn. én sats		15.000	21.879		

Gebyr for avløp (ekskl. mva) (gjelder rapporteringsåret+1)

	NFK 2017	SFK 2017	RK 2017	Oppland 2017	Landet 2017
Årsavgift *	5.743	3.557	5.659	4.872	3.894
Tilknytn. høg	70.000				
Tilknytn. låg	30.000				

	NFK 2017	SFK 2017	RK 2017	Oppland 2017	Landet 2017
Tilknytn. én sats		15.000	20.664		

*Gebyret er oppgitt eks.mva. for år n+1, dvs. at for år 2016 oppgis gebyret per 1. januar 2017. Dersom stipulert årsgebyr er mest utbredt i kommunen oppgis dette for en standardbolig på 120 m2 bruksareal. Dersom vannmåler er mest utbredt oppgis prisen for 150 m3 avløpsvann.

Skole:**Netto driftsutgifter til grunnskolesektor pr. innb 6-15 år**

NFK 2016	NFK 2017	SFK 2017	RK 2017	Oppland 2017	Landet 2017
130.459	135.197	136.000	122.728	119.657	107.653

Gjennomsnittlig grunnskolepoeng (antall)

NFK 2016	NFK 2017	SFK 2017	RK 2017	Oppland 2017	Landet 2017
37,4	39,6	42,7	40,3	41,4	41,2

Gjennomsnittlig gruppestørrelse 1.-10. årstrinn

NFK 2016	NFK 2017	SFK 2017	RK 2017	Oppland 2017	Landet 2017
11,7	13,7	14,4	11,3	14,9	16,5

Barnehage:**Netto driftsutgifter til barnehage pr. innbygger 1-5 år**

NFK 2016	NFK 2017	SFK 2017	RK 2017	Oppland 2017	Landet 2017
155.242	144.710	146.519	135.612	143.914	140.667

Andel barn 1-5 år med barnehageplass (dekningsgrad)

NFK 2016	NFK 2017	SFK 2017	RK 2017	Oppland 2017	Landet 2017
92,9	89,7	89,9	92,0	91,3	91,8

Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale barnehager pr. korrigert oppholdstime

NFK 2016	NFK 2017	SFK 2017	RK 2017	Oppland 2017	Landet 2017
58	61	62	74	53	51

Nøkkeltallet er basert på regnskapsopplysninger og innsendt årsmelding for barnehagene.

En barnehageplass er regnet om til oppholdstimer pr. uke. Driftsutgifter er korrigert for å gjenspeile ressursinnsatsen knyttet til kommunens egen tjenesteproduksjon, dvs. at bl.a. kjøp av tjenester fra andre er ekskludert. Disse korrigerte driftsutgiftene er deretter fordelt på antall oppholdstimer for å finne nøkkeltallet.

Kultur:**Netto driftsutgifter for kultursektoren pr. innbygger**

NFK 2016	NFK 2017	SFK 2017	RK 2017	Oppland 2017	Landet 2017
3.130	3.377	3.618	2.708	2.245	2.224

Netto driftsutgifter til kultursektoren i prosent av kommunens totale netto drifts.utg.

NFK 2016	NFK 2017	SFK 2017	RK 2017	Oppland 2017	Landet 2017
4,8	5,0	5,3	4,1	3,7	3,9

Sosialtenester og barnevern:

Sosialhjelpsmottakere(antall)

NFK 2016	NFK 2017	SFK 2017	RK 2017
166	187	79	81

Netto driftsutgifter til barnevern pr. innb 0-22 år

NFK 2016	NFK 2017	SFK 2017	RK 2017	Oppland 2017	Landet 2017
4.269	4.177	7.483	5.836	9.202	7.978

Kommunale helse – og omsorgstenester:

Netto driftsutgifter til helse- og omsorgstenester pr. innb

NFK 2016	NFK 2017	SFK 2017	RK 2017	Oppland 2017	Landet 2017
29.885	31.859	33.452	34.701	29.798	25.456

Netto driftsutgifter til kommunehelsetenesta i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter

NFK 2016	NFK 2017	SFK 2017	RK 2017	Oppland 2017	Landet 2017
4,9	5,1	5,2	7,2	5,0	4,6

Netto driftsutgifter til omsorgstjenester i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter

NFK 2016	NFK 2017	SFK 2017	RK 2017	Oppland 2017	Landet 2017
34,0	35,2	36,7	36,2	34,7	31,1

Landbruk:

Netto driftsutgifter til landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling i prosent av totale netto driftsutgifter (prosent)

NFK 2016	NFK 2017	SFK 2017	RK 2017	Oppland 2017	Landet 2017
0,8	0,9	1,1	0,9	0,5	0,2

Klima og energi:

Energiutgifter per m2 kommunalt eide bygg

NFK 2016	NFK 2017	SFK 2017	RK 2017	Oppland 2017	Landet 2017
155	131	95	132	126	110

Energibruk per m2 eid areal (KWh)

NFK 2016	NFK 2017	SFK 2017	RK 2017	Oppland 2017	Landet 2017
195	169	231	177	171	154

Bustad:

Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere (antall)

NFK 2016	NFK 2017	SFK 2017	RK 2017	Oppland 2017	Landet 2017
19	20	20	35	26	21

7. ØKONOMISKE OVERSIKTER

- Budsjettskjema 1A: Driftsbudsjettet
- Budsjettskjema 1B: Driftsbudsjettet
- Budsjettskjema 2A og 2B: Investeringsbudsjettet
- Økonomisk oversikt drift
- Økonomisk oversikt investering

7.1 Budsjettskjema 1A: Driftsbudsjettet

BUDSJETT SKJEMA 1A - DRIFTSBUDSJETTET 2019-2022
--

Kostra-arter	Reknesk. 2017	Budsjett 2018	Økonomiplan			
			2019	2020	2021	2022
Kommunens frie inntekter 1)	-306 017	-314 054	-328 313	-327 413	-327 413	-327 413
Herav skatt på inntekt og formu.	870	-138 572	-143 130	-143 130	-143 130	-143 130
Ordinært rammetilskott	800	-167 445	-185 183	-184 283	-184 283	-184 283
Eigedomsskatt	874,875	-43 150	-36 831	-36 781	-36 731	-36 681
Andre dir. eller indirekte skatter 2)	877	-20 161	-20 520	-20 520	-20 520	-20 520
Andre generelle statstilskott 3)	810*	-835	-691	-691	-691	-691
Sum frie disponible inntekter	-370 163	-372 953	-386 355	-385 405	-385 355	-385 305
Renteinntekter og utbytte 4)	900,905	-10 729	-9 720	-10 405	-10 294	-10 294
Gevinst finansielle instrumenter (o	909	-2 471	-500	-500	-500	-500
Renteutgifter, provisjoner og andre	500	9 876	11 007	11 823	12 127	12 366
Tap finansielle instrumenter (omløl	509					
Avdrag på lån	510	25 526	26 923	28 297	29 403	30 449
Netto finansinntekter/utgifter	22 202	24 388	27 710	29 215	30 736	32 021
Til dekn. av tidl.års underskott	530	0	0	0	0	0
Til ubundne avsetninger	540*	17 630	609	1 213	5 810	5 158
Til bundne avsetninger 5)	550*	1 529	1 563	1 563	1 563	1 563
Bruk.av tidl.års overskott	930	-13 690	0	0	0	0
Bruk av ubundne avsetn.	940*	-316	-5 189	0	0	0
Bruk av bundne avsetn. 5)	950*	-11 157	-900	-900	-900	-900
Netto avsetninger	-6 004	-1 872	-3 917	1 876	6 473	5 821
Overført til investeringsbudsjett	570	7 678	300	300	300	300
Herav til inv. næringsfond II-Kraftfond		0	0	0	0	0
Herav flommidlar		7 421		0	0	0
Herav til finansiering av r/a startlån		257	300	300	300	300
Til fordeling drift	-346 287	-350 149	-362 262	-354 014	-347 846	-347 163
Sum fordelt til drift (skjema 1B)	-339 274	-350 149	-362 262	-354 014	-347 846	-347 163
Merforbruk / mindreforbruk	580/980	-7 013	0	0	0	0

	Reknesk. 2017	Budsjett 2018	Økonomiplan			
			2019	2020	2021	2022
NOTER						
1) Grunnlag for skatteanslag og netto innt.utjamning						
Rammetilskott	160 437	165 548	177 958	177 958	177 958	177 958
Skjønnsmidler /skjønnsmidler flom	1 300	1 000	900	0	0	0
Netto inntektsutjamning	5 708	3 514	6 325	6 325	6 325	6 325
Skatt inkl. naturr.skatt	157 240	162 992	162 130	162 130	162 130	162 130
Sum skatt, netto innt.ut. og rammetilskott	324 685	333 054	347 313	346 413	346 413	346 413
Herav naturressursskatt (se note 2)	18 668	19 000	19 000	19 000	19 000	19 000
Sum skatt og rammetilskott	306 017	314 054	328 313	327 413	327 413	327 413
2) Andre direkte eller indirekte skatter						
Konsesjonsavgifter	1 493	1 350	1 520	1 520	1 520	1 520
Naturressursskatt	18 668	19 000	19 000	19 000	19 000	19 000
Sum andre direkte/indirekte skatter	20 161	20 350	20 520	20 520	20 520	20 520
3) Forventa generelle statstilskott-utval						
Komp.tilskott (art 1810, A810)	835	726	691	691	691	691
Sum andre generelle statstilskott	835	726	691	691	691	691
4) Forventa utbytte frå komm. selskap-utval						
Utbytte frå GE AS / Eidsiva AS	7 104	6 828	7 559	8 183	8 183	8 183
5) Bundne avsetningar og bruk						
Avsetning kraftfond	1 493	1 350	1 520	1 520	1 520	1 520
Avsetning bundne driftsfond skjønnsmidler						
Avsetning rentemidlar	36	39	43	43	43	43
Sum avsetning bundne fond	1 529	1 389	1 563	1 563	1 563	1 563
Bruk kraftfond	900	900	900	900	900	900
Bruk bundne dr.fond skjønnsmidler	10 257	0	0	0	0	0
Sum bruk av bundne fond	11 157	900	900	900	900	900

7.2 Budsjettskjema 1B: Driftsbudsjettet

BUDSJETTSKJEMA 1B - DRIFTSBUDSJETTET 2019 - 2022								
Ansvarsomr. i budsjettet	Delansvar	B-2019	B-2020	B-2021	B-2022	Oppr. B-2018	%-endr. 18-19	R-2017
POLITISK VERKSEMD	111 POLITISK VERKSEMD	5 340	4 158	4 565	4 158	4 725		5 543
	113 KYRKJELLEIG FELLESRÅD	6 121	6 121	6 121	6 121	6 051		5 981
	Sum politisk verksemd	11 461	10 279	10 686	10 279	10 776	6,4 %	11 524
RÅDMANNNSLEIING	115 RÅDMANNNSLEIING	7 610	7 610	7 610	7 610	6 291		8 194
	116 REGIONALT SAMARBEID	690	690	690	690	680		562
	117 FELLESGUTG. OPPVEKST	15 729	15 729	15 729	15 729	14 703		12 674
	118 SAMHANDL.R. / FELLESGLO	358	3	3	3	322		37
	119 FELLESGUTG. KULTUR, TD, AN	0	0	0	0	-500		0
	120 OMSTILLING	-950	-4 200	-7 050	-7 050	0		0
	Sum rådmannnsleiing	23 437	19 832	16 982	16 982	21 496	9,0 %	21 467
STAB	121 STAB	13 699	14 341	13 730	13 730	13 880		13 121
	125 FELLESGUTGIFTER	7 019	7 019	7 019	7 019	6 921		7 828
	126 LÆRLINGAR	1 237	1 237	1 237	1 237	1 176		1 891
	130 STAB PLEIE- OG OMSORG	2 250	2 250	2 250	2 250	2 630		1 760
	Sum stab	24 205	24 847	24 236	24 236	24 607	-1,6 %	24 600
TEKNISK DRIFT	140 TEKNISK DRIFT	16 174	15 111	15 109	15 109	26 430		29 267
	143 FLOM 2013	1	1	1	1	1		2 836
	144 VATN,AVLØP,OPPMÅLING	-5 245	-5 057	-5 071	-5 071	0		0
	145 INTERKOMMUNALE SELSKAP	5 807	5 807	5 807	5 807	0		0
	148 UTLEIGEBYGG	-1 545	-1 545	-1 580	-1 580	0		0
	149 KOMMUNALE BYGG	11 950	11 950	12 061	12 061	0		0
	Sum teknisk drift	27 142	26 267	26 327	26 327	26 431	2,7 %	32 103
AREAL OG NÆRING	160 AREAL OG NÆRING	11 635	10 666	10 666	10 666	11 720	-0,7 %	10 199
SØDORP SKOLE	230 SØDORP SKOLE	14 775	15 041	14 944	14 553	14 859	-0,6 %	14 354
KVAM SKOLE	232 KVAM SKOLE	9 384	9 540	9 861	9 521	10 129	-7,4 %	9 690
BARHAUG SKOLE	233 BARHAUG SKOLE	13 651	14 044	13 509	13 132	14 150	-3,5 %	13 258
SKÅBU OPPVEKST	235 SKÅBU OPPVEKST SKOLE	7 040	6 291	6 416	6 500	7 816		6 874
	235 SKÅBU OPPVEKST B.HAGE	2 152	2 152	2 152	2 152	2 062		1 832
	Sum Skåbu oppvekst	9 192	8 443	8 568	8 652	9 878	-6,9 %	8 706
VINSTRÅ UNGDOMSSKOLE	236 VINSTRÅ UNGDOMSSKOLE	24 736	24 030	22 796	22 256	23 734	4,2 %	22 037

FELLESOMRÅDE BARNEHAGE	250 FELLESOMRÅDE BARNEHAGE	22 798	22 768	22 619	22 558	21 675	5,2 %	21 748
KULTUR	270 FELLESGIFTER KULTUR	7 982	6 925	6 275	6 275	9 004		7 192
	272 KULTURBYGG	4 140	4 140	4 140	4 140	4 318		4 087
	273 MUSIKK OG UNGDOMSARBEID	4 286	4 286	4 286	4 286	4 249		3 621
	274 FLYKTNINGARBEID	0	0	0	0	2 976		3 540
	275 FRIVILLIGARBEID	1 353	1 353	1 353	1 353	1 309		1 190
	277 MIDT-GUDR.FLYKTNINGKONTOR	0	0	0	0	0		0
	<i>Sum Kultur</i>	17 761	16 704	16 054	16 054	21 856	-18,7 %	19 630
FOREBYGGENDE HELSETENESTE	330 LEGEKONTOR	10 221	10 018	9 818	9 818	10 834	0	9 232
	333 BARN OG FAMILIE	12 437	12 437	12 437	12 437	27 331	0	27 914
	334 PSYKISK HELSEVERN	6 716	6 716	6 716	6 716	6 853	0	7 004
	341 MIDT GUDBR.BARNEVERNSTR	7 522	7 522	7 522	7 522	0		0
	<i>Sum Forebyggende helsetenester</i>	36 896	36 693	36 493	36 493	45 018	-18,0 %	44 150
NAV MIDT-GUDBRANDSDAL	335 NAV MIDT-GUDBR. (INTERK. SAMV)	67	67	67	67	0		0
	336 NAV PERSONYTELSER NORD-FR	4 564	4 564	4 564	4 564	0		0
	337 NAV PERSONYTELSER SØR-FR	0	0	0	0	0		0
	338 NAV PERSONYTELSER RINGEBU	0	0	0	0	0		0
	339 NAV ANDEL NORD-FRON	4 736	4 736	4 736	4 736	0		0
	<i>Sum NAV Midt-Gudbrandsdal</i>	9 367	9 367	9 367	9 367	0		0
AVDELING FOR HEIMET.	355 AVDELING FOR HEIMET.	36 922	36 892	36 892	36 952	35 764	3,2 %	32 133
AVDELING FOR INSTITUSJON	365 AVDELING FOR INSTITUSJON	49 586	49 306	48 798	48 798	46 484	6,7 %	46 429
TENESTER FOR FUNKSJONSH.	380 TENESTER FOR FUNKSJONSH.	44 934	43 664	43 550	43 550	41 409	8,5 %	29 430
	<i>Sum politikk, rl, vo</i>	387 882	378 383	372 348	370 376	379 986	2,1 %	361 458
ANDRE UTGIFTER/INNT. EKT.	806 PREMIEAVVIK PENSJON/PENSJON	-4 642	-4 642	-4 642	-4 642	-2 297		-6 627
	807 ANDRE INNT. EKT. UTGIFTER	-12 518	-11 227	-11 260	-9 971	-20 913		-8 524
	808 KONSESJONSKRAFT	-8 460	-8 500	-8 600	-8 600	-6 627		-7 032
	900-999 AVSKRIVINGAR	0	0	0	0	0		0
	<i>Sum andre utgifter/innt. EKT</i>	-25 620	-24 369	-24 502	-23 213	-29 837	-14,1 %	-22 183
	Sum skjema 1b	362 262	354 014	347 846	347 163	350 149		339 275
	Sum fordelt til skjema 1b fra 1a	362 262	354 014	347 846	347 163	350 149		339 274
	Differanse (avrunding / "ørediff")	0	0	0	0	0		1

%vis endring fra år til år er ikke direkte sammenlignbare pga tekniske endringer m.m.

7.3 Budsjettskjema 2A og 2B: Investeringsbudsjettet

BUDSJETTSKJEMA 2 A - INVESTERINGSBUDSJETTET 2019-2022

	R-2017	B-2018	B-2019	B-2020	B-2021	B-2022
Investeringer i anleggsmidler	79 006	46 188	70 500	39 950	35 400	41 550
Utlån og forskutteringer	220	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Kjøp av aksjer og andeler	1 411	1 350	1 550	1 550	1 550	1 550
Avdrag på lån	368	438	500	500	500	500
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0	0	0	0
Avsetninger	71 644	1 950	950	570	570	570
Årets finansierungsbehov	152 649	52 926	76 500	45 570	41 020	47 170
Finansiert slik:						
Bruk av lånemidler	43 980	44 691	58 198	37 750	33 660	34 586
-herav til investeringar	43 760	41 691	55 198	34 750	30 660	31 586
-herav til startlån	220	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Inntekter fra salg av anleggsmidler	4 248	1 200	200	120	120	120
Tilskudd til investeringar	0	0	0	0	0	0
Kompensasjon for merverdiavgift	12 976	3 848	9 960	5 200	4 240	4 684
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	74 139	1 549	6 292	650	1 150	5 930
Andre inntekter	994	0	0	0	0	0
Sum ekstern finansiering	136 337	51 288	74 650	43 720	39 170	45 320
Overført frå driftsbudsjettet	7 678	288	300	300	300	300
-herav til investeringar	7 421	0	0	0	0	0
-herav til startlån	257	288	300	300	300	300
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0	0	0
Bruk av avsetninger	8 635	1 350	1 550	1 550	1 550	1 550
Sum intern finansiering	16 312	1 638	1 850	1 850	1 850	1 850
Sum finansiering	152 649	52 926	76 500	45 570	41 020	47 170
Udekket / udisponert (over/underskott)	0	0	0	0	0	0

BUDSJETTSKJEMA 2 B - INVESTERINGSBUDSJETTET 2019-2022

Til investeringar i anleggsmidler	79 006	46 188	70 500	39 950	35 400	41 550
Disponert slik:						
1. IKT-investeringar	531	1 000	1 100	800	800	800
2. Investeringar teknisk drift	78 401	45 188	69 400	39 150	33 450	39 750
3. Kulturbygg m/tilh. utstyr	74	0	0	0	1 150	1 000
Sum fordelt til rammeområder	79 006	46 188	70 500	39 950	35 400	41 550

7.4 Økonomisk oversikt drift

ØKONOMISK OVERSIKT DRIFTSBUDSJETT 2019-2022						
	Regnskap17	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Driftsinntekter						
Brukerbetalinger	18 893	17 891	18 220	18 220	18 220	18 154
Andre salgs- og leieinntekter	71 154	63 218	81 462	65 306	65 500	65 500
Overføringer med krav til motytelse	69 569	38 582	53 660	51 938	51 586	51 519
Rammetilskudd	167 445	170 462	185 583	184 283	184 283	184 283
Andre statlige overføringer	23 505	22 180	15 650	12 345	10 146	8 857
Andre overføringer	3 827	3 631	3 631	3 631	3 631	3 631
Skatt på inntekt og formue	138 572	143 992	143 130	143 130	143 130	143 130
Eiendomsskatt	43 150	37 823	36 831	36 781	36 731	36 681
Andre direkte og indirekte skatter	20 161	20 350	20 520	20 520	20 520	20 520
Sum driftsinntekter	556 277	518 129	558 687	536 154	533 747	532 275
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	279 419	271 562	279 127	272 732	268 207	266 843
Sosiale utgifter	60 186	73 266	75 116	74 184	73 518	73 195
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	84 374	76 340	75 626	68 552	63 112	62 801
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	65 090	55 295	64 455	63 251	63 951	63 951
Overføringer	41 307	35 845	41 215	41 218	41 311	41 204
Avskrivninger	27 481	23 500	27 466	27 466	27 466	27 466
Fordelte utgifter	-7 944	-7 596	-7 844	-7 844	-7 655	-7 655
Sum driftsutgifter	549 912	528 212	555 161	539 559	529 910	527 805
Brutto driftsresultat	6 365	-10 083	3 526	-3 405	3 837	4 470
Finansinntekter						
Renteinntekter og utbytte	10 826	10 067	9 721	10 406	10 295	10 295
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmi)	2 471	800	500	500	500	500
Mottatte avdrag på utlån	49	35	199	199	199	199
Sum eksterne finansinntekter	13 345	10 902	10 420	11 105	10 994	10 994
Finansutgifter						
Renteutgifter og låneomkostninger	9 876	9 557	11 007	11 823	12 127	12 366
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	25 526	25 697	26 923	28 297	29 403	30 449
Utlån	301	49	199	199	199	199
Sum eksterne finansutgifter	35 703	35 303	38 129	40 319	41 729	43 014
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-22 358	-24 401	-27 709	-29 214	-30 735	-32 020
Motpost avskrivninger	27 481	23 500	27 466	27 466	27 466	27 466
Netto driftsresultat	11 488	-10 984	3 283	-5 153	568	-84
Interne finanstransaksjoner						
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	13 690	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	10 699	7 016	6 191	5 535	5 311	5 311
Bruk av bundne fond	19 016	6 357	5 220	2 720	1 820	1 820
Sum bruk av avsetninger	43 405	13 373	11 411	8 255	7 131	7 131
Overført til investeringsregnskapet	7 678	288	300	300	300	300
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	0	0	0	0	0	0
Avsatt til disposisjonsfond	30 035	686	12 805	1 213	5 810	5 158
Avsatt til bundne fond	10 167	1 415	1 589	1 589	1 589	1 589
Sum avsetninger	47 879	2 389	14 694	3 102	7 699	7 047
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	7 013	0	0	0	0	0
Netto driftsresultat	11 488	-10 984	3 283	-5 153	568	-84
1% av sum driftsinntekter	2,1 %	-2,1 %	0,6 %	-1,0 %	0,1 %	0,0 %
1% av sum driftsinntekter-korrigert for v/a Furusjøen	-1,5 %	-1,6 %	-1,6 %	-0,1 %	0,9 %	0,8 %
Gjeldende økonomiplan (18-21):						
1 % av sum driftsinntekter			0,9 %	0,0 %	1,0 %	
1 % av sum driftsinntekter-korrigert for v/a Furusjøen			-1,5 %	0,9 %	1,9 %	

7.5 Økonomisk oversikt investering

ØKONOMISK OVERSIKT INVESTERINGSBUDSJETT 2019-2022

	R-2017	B-2018	B-2019	B-2020	B-2021	B-2022
Inntekter						
Salg av driftsmidler og fast eiendom	4 248	1 200	200	120	120	120
Andre salgsinntekter	994	0	0	0	0	0
Overføringer med krav til motytelse	73 678	1 399	6 092	450	950	5 730
Kompensasjon for merverdiavgift	12 976	3 848	9 960	5 200	4 240	4 684
Statlige overføringer	0	0	0	0	0	0
Andre overføringer	0	0	0	0	0	0
Renteinntekter og utbytte	0	0	0	0	0	0
Sum inntekter	91 895	6 447	16 252	5 770	5 310	10 534
Utgifter						
Lønnsutgifter	0	0	0	0	0	0
Sosiale utgifter	0	0	0	0	0	0
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produl	64 090	46 188	60 540	34 750	31 160	36 866
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produl	1 940	0	0	0	0	0
Overføringer	12 976	0	9 960	5 200	4 240	4 684
Renteutgifter og omkostninger	0	0	0	0	0	0
Fordelte utgifter	0	0	0	0	0	0
Sum utgifter	79 006	46 188	70 500	39 950	35 400	41 550
Finanstransaksjoner						
Avdrag på lån	368	438	500	500	500	500
Utlån	220	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Kjøp av aksjer og andeler	1 411	1 350	1 550	1 550	1 550	1 550
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0	0	0	0
Avsatt til ubundne investeringsfond	71 432	1 950	950	570	570	570
Avsatt til bundne investeringsfond	212	0	0	0	0	0
Sum finansieringstransaksjoner	73 643	6 738	6 000	5 620	5 620	5 620
Finansieringsbehov	60 753	46 479	60 248	39 800	35 710	36 636
Dekket slik:						
Bruk av lån	43 980	44 691	58 198	37 750	33 660	34 586
Salg av aksjer og andeler	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	461	150	200	200	200	200
Overført fra driftsregnskapet	7 678	288	300	300	300	300
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	7 172	1 350	1 550	1 550	1 550	1 550
Bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	1 463	0	0	0	0	0
Sum finansiering	60 753	46 479	60 248	39 800	35 710	36 636

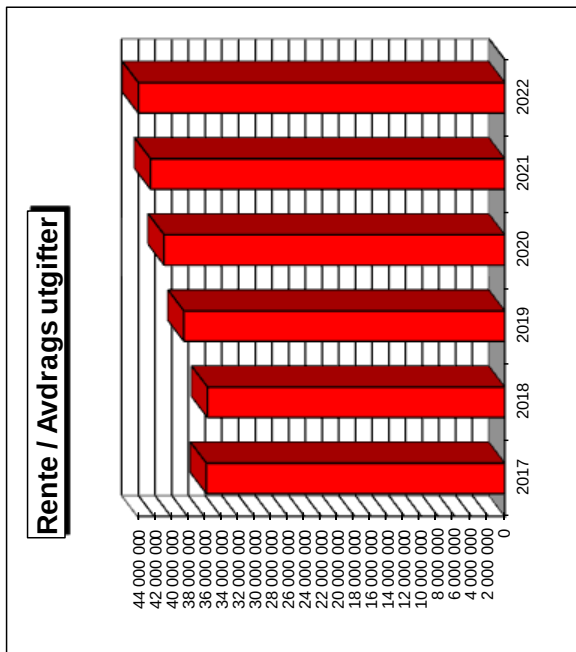
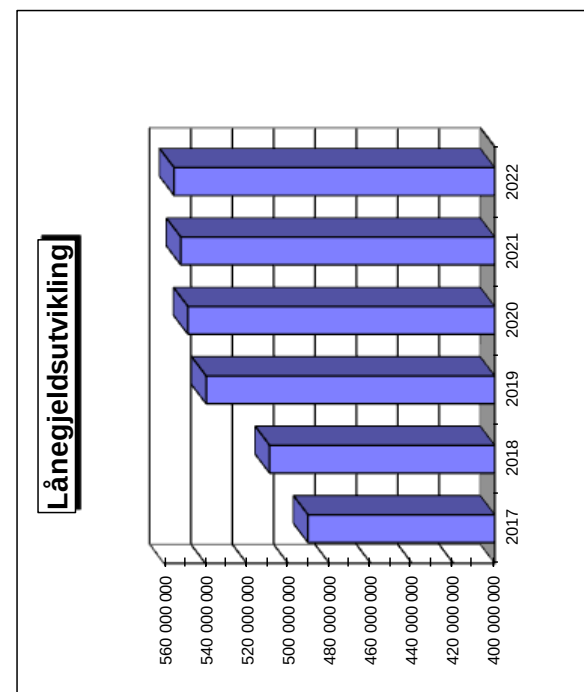
8. DIVERSE ØKONOMISKE RAPPORTAR - VEDLEGG

- Lånegjeldsutvikling 2017 – 2022
- Fondsutvikling 2017 – 2022
- Investeringar brutto pr. prosjekt 2019 - 2022

8.1 Lånegjeldsutvikling 2017 – 2022

ÅR	AVDRAG FASTE	AVDRAG NYE LÅN	SUM AVDRAG	RENTER FASTE	RENTER NYE LÅN	SUM RENTER	SUM R+A	LÅNEOPP INVEST.	LÅNEOPP STARTL.	ENØK LÅN	SUM LÅNEOPPPT.	LÅNEGJELD 31.des	i%*
2017	25 894 699	0	25 894 699	9 852 704	0	9 852 704	35 747 403	0	1 050 000	0	1 050 000	490 353 901	88,1 %
2018	25 803 000	332 000	26 135 000	9 242 000	240 000	9 482 000	35 617 000	41 691 000	3 000 000	0	44 691 000	508 909 901	98,2 %
2019	26 962 000	509 983	27 471 983	10 587 000	382 488	10 969 488	38 441 471	55 198 000	3 000 000	0	58 198 000	539 635 917	96,6 %
2020	26 675 000	2 279 517	28 954 517	10 165 000	1 696 888	11 861 888	40 816 405	34 750 000	3 000 000	0	37 750 000	548 431 401	102,3 %
2021	26 693 000	3 503 767	30 196 767	9 695 000	2 558 088	12 253 088	42 449 854	30 660 000	3 000 000	0	33 660 000	551 894 634	103,4 %
2022	26 710 000	4 633 483	31 343 483	9 246 000	3 317 781	12 563 781	43 907 264	31 586 000	3 000 000	0	34 586 000	555 137 151	104,3 %

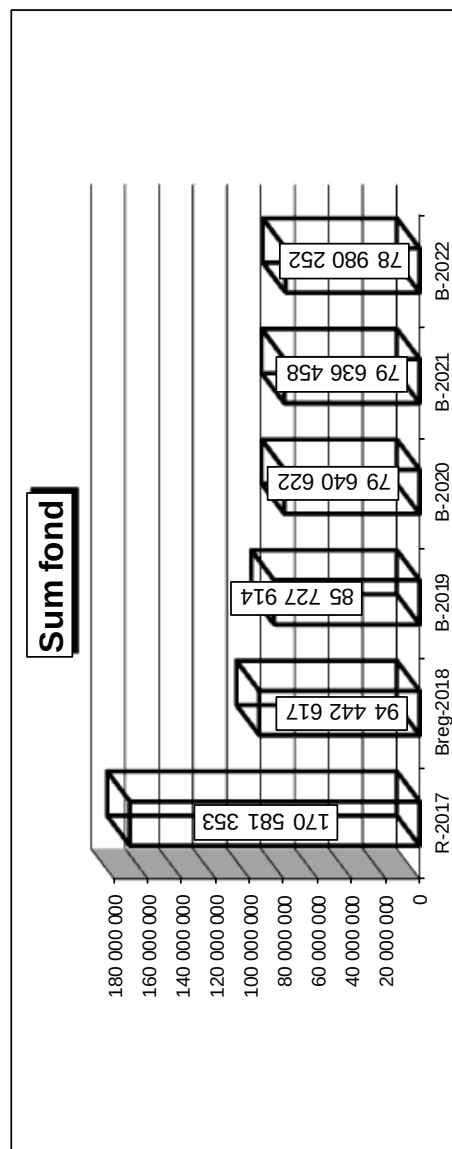
i%*=i% av brutto driftsinntekter

8.2 Fondsutvikling 2017 – 2022

FONDSUTVIKLING 2017-2022

Fond	R-2017	Breg-2018	B-2019	B-2020	B-2021	B-2022
Ubunde investeringsfond	75 359 514	12 063 109	13 133 740	13 835 078	14 543 428	15 258 863
Sum ubunde investeringsfo						
Bunde investeringsfond	2 329 188	2 352 479	2 376 004	2 399 764	2 423 762	2 448 000
Sum bunde investeringsfon						
Disposisjonsfond						
Sum disp.fond	56 142 359	50 650 250	55 390 550	50 050 252	49 477 551	48 247 123
Disp.fond i % av dr.inntekte	10,1 %	9,8 %	9,9 %	9,3 %	9,2 %	9,0 %
Bunde driftsfond	36 750 292	29 376 778	14 827 620	13 355 529	13 191 717	13 026 267
Sum bunde driftsfond						
Sum fond totalt	170 581 353	94 442 617	85 727 914	79 640 622	79 636 458	78 980 252

8.3 Investeringar brutto pr. prosjekt 2019 – 2022

	KS vedtak 20 2019/V:270	KS vedtak 20 2020/V:270	KS vedtak 20 2021/V:270	KS vedtak 20 2022/V:270
Ansvar: 125 FELLESUTGIFTER				
8001 IKT - FELLESUTGIFTER DATASENTER	1.100	800	800	800
Sum ansvar: 125 FELLESUTGIFTER	1.100	800	800	800
Ansvar: 140 TEKNISK DRIFT				
2004 GRUNNKJØP GRUNNERSTATNINGAR	500	500	500	500
2019 LOMOEN INDUSTRIOMRÅDE	300	0	0	0
2050 KJØP AV BIL	350	350	350	350
2070 KJØP AV MASKINER	100	100	100	100
2091 TORG I KVAM	300	0	0	0
2094 BUSTADOMRÅDE-GUNNERSVINGEN	0	0	0	500
3013 KOMMUNALE VEGER, FASTE DEKKER	1.500	1.500	1.500	1.500
3015 GATELYS	1.000	100	100	100
3025 REKKVERK	300	300	300	300
3050 FURUSJØEN V/A	16.000	7.000	0	0
3063 G/S-VEG BYREVEGEN-BRAKJEVEGEN	0	1.000	0	0
3139 VEGOML. PALLANE I RUSTE	0	0	500	0
3196 FLOMSIKRING GIVRA	7.500	5.000	0	0
3208 RASSIKRING	6.600	0	1.000	6.600
3209 VEGLØSNING NORDRE BYRE	0	500	0	0
Sum ansvar: 140 TEKNISK DRIFT	34.450	16.350	4.350	9.950
Ansvar: 144 VATN, AVLØP OG OPPMÅLING (SJØ)				
3007 KLOAKK, MINDRE NYANLEGG	0	1.000	0	0
3021 KVAM RENSEANLEGG	0	0	0	1.000
3022 VINSTRA RENSEANLEGG, UTBETRING	1.500	0	0	0
3029 VANNLEDN. TIL BRATTLIFLATA VASSVER	0	2.000	3.500	6.000
3030 SONEVASSMÅLING	200	0	0	0
3059 VINSTRA VASSVERK, PUMPEKAPASITET	0	0	500	0
3074 SØDORP KLOAKKPUMPESTASJON	0	0	0	1.000
3091 HOVUDVASSLEDNING OVER LÅGEN	0	0	0	1.000
3124 UTVIDING FRYA RENSEANLEGG	1.750	0	0	0
3135 VA-ANLEGG FROSTADJORDET	0	600	0	0
3163 OVERFØRINGSANLEGG TIL FRYA	1.250	0	0	0
3192 KLOAKKLEDNINGER INNLEKKING	5.000	4.000	5.000	4.000
3203 VANNLEDNINGER - OPPGRADERING	1.000	500	500	500
3205 BYRE HØGDEBASSENG	0	0	0	1.000
Sum ansvar: 144 VATN, AVLØP OG OPPMÅLING	10.700	8.100	9.500	14.500
Ansvar: 145 INTERKOMMUNALE SELSKAP				
3148 GEODATA/KART (GIS)	120	0	0	0
Sum ansvar: 145 INTERKOMMUNALE SELSKAP	120	0	0	0
Ansvar: 148 UTLEIGEBYGG				
2005 UTBETRING KOMMUNALE EIGEDOMAR	0	300	300	300
2084 RIVING HØGTUN	0	0	300	0
3217 UTBEDRING KVIKNE KYRKJE	0	0	2.000	0
5059 UTBEDRING SØDORP KIRKE	2.000	0	0	0
Sum ansvar: 148 UTLEIGEBYGG	2.000	300	2.600	300
Ansvar: 149 KOMMUNALE BYGG OG EIGEDOMMA				
2005 UTBETRING KOMMUNALE EIGEDOMAR	380	150	200	200
2039 OMBYGGING KOMMUNEHUSET	15.000	0	2.500	0
2068 LÅSESYSTEM	100	100	100	100
2070 KJØP AV MASKINER	100	100	100	100
2073 KOMMUNEHUS, NØDLYS	0	300	0	0

	KS vedtak 20 2019/V:270	KS vedtak 20 2020/V:270	KS vedtak 20 2021/V:270	KS vedtak 20 2022/V:270
2081 UTBETRING ETTER TILSYN	200	200	200	200
2096 STØTTEMUR / PARKERING K-HUS	1.000	1.000	0	0
3207 FIBERUTBYGGING	800	900	300	300
3218 MILJØFYRTÅRN	250	0	0	0
4010 STØRRE VEDL.HALD SØDORP SKOLE	0	0	200	0
4013 TILBYGG VINSTRAS UNGDOMSSKOLE	500	0	0	0
4025 VEDLIKEHALD KVAM SKOLE	0	0	0	450
4031 RIVING GML.TANNKLINIKK/TOKSEVEGEN	0	800	0	0
4037 UTEANLEGG SØDORP SKOLE	0	0	100	0
4046 BARHAUG SKOLE, OMBYGGING	250	0	0	0
4047 RUSTE BARNEHAGE	250	0	500	0
4061 UNIVERSELL UTFORMING, VUS	1.000	0	0	0
4073 AGGREGAT DATAROM VUS	0	200	0	0
5055 BYUTVIKLING - VINSTRAS	0	10.000	12.000	12.000
6004 STØRRE VEDL.HALD TRYGDEBUSTADE	0	500	500	500
6008 STØRRE VEDLIKEHALD SUNDHEIM	300	150	300	150
6042 PÅKOSTNING TFF	2.000	0	0	0
6044 OMSORGSBUSTADER	0	0	0	1.000
Sum ansvar: 149 KOMMUNALE BYGG OG EIGEDO	22.130	14.400	17.000	15.000
Ansvar: 272 KULTURBYGG				
5066 TAK VINSTRAHALLEN	0	0	0	1.000
5067 UNIVERSELL UTF.VINSTRAHALLEN	0	0	350	0
5068 UNIVERSELL UTF.KVAM TR.BAD	0	0	800	0
Sum ansvar: 272 KULTURBYGG	0	0	1.150	1.000
T O T A L T	70.500	39.950	35.400	41.550

9. KOMMUNESTYRE SITT VEDTAK BUDSJETT 2019 OG ØKONOMIPLAN 2019-2022 (KS-sak 118/18, 11.12.2018).

Nord-Fron kommune

Politisk sak

Budsjett og økonomiplan 2019 - 2022

Utval	Saksnr	Møtedato
Formannskapet	109/18	21.11.2018
Kommunestyret	118/18	11.12.2018

Saksbehandlar	Journalpost
Torild S. Weikle	18/18783

KOM- 118/18 Vedtak:

1.	Budsjett 2019: Kommunestyret vedtar administrasjonssjefen sitt forslag til budsjett 2019 med desse endringane: Vedlegg 2 og 3 viser endringar i høve til administrasjonssjef sitt opphavlege forslag. Netto driftsramme for politisk verksemd, rådmannsleiing, 2 stabar og virksomhetsområda går fram av budsjettskjema 1b som vil bli justert for endringar jf. vedlegg 2. Investeringsramme for dei 3 rammeområda (+ teknisk justering) går fram av budsjettskjema 2b som vil bli justert for endringar jf. vedlegg 3.
1.2	Eigedomsskatt <i>Eigedomsskatt 2019 – 1. avsnitt, heimel:</i> Eigedomsskatten blir utskrive med heimel i eigedomsskattelova §§ 2 og 3. <i>Utskrivingsalternativ:</i> I medhald av § 3 i eigedomsskattelova blir eigedomsskatten i 2019 utskrive i heile kommunen. <i>Skattesats, jf. eigedomsskattelova § 11, 12 og 13:</i> Eigedomsskatten skal vera 7 promille med unntak av bustaddelen i eigedomar med sjølvstendige bustaddelar (herunder fritidseigedomar) som skal ha ein eigedomsskatt på 3,0 promille. 2. avsnitt - Botnfrådrag, jf. eigedomsskattelova § 11 2. ledd:

	For bustaddelen av eigedomar (herunder fritidseigedomar) som ikkje blir nytta til næringsverksemd gjeld eit botnfrådrag på kr. 150.000 av skattetaksten. 3. avsnitt - Skattevedtekter, jf. eigedomsskattelova § 10: Ved taksering og utskriving av eigedomsskatt nytter kommunen vedtekne skattevedtekter. Terminar, jf. eigedomsskattelova § 25: Eigedomsskatten skal skrivast ut i tolv terminar, for tida 20.januar, 20.februar, 20.mars, 20.april, 20.mai, 20. juni, 20.juli, 20.august, 20.september, 20.oktober, 20. november og 20.desember. 4. avsnitt - Andre forhold: I medhald av eigedomsskatteloven § 7 kan enkelte eigedomar fritas. Aktuelle eigedomar går fram av vedlegg 1.						
1.3	Inntektsskatt – kommunalt skattøyre for 2019: For personlege skatteytarar og dødsbu: 11,8 % (11,8 % i 2018). Høgste lovlege sats (etter vedtak i Stortinget) skal elles gjelde for 2019.						
1.4	Formuesskatten for 2019: 0,7 % (0,7 % i 2017). Høgste lovlege sats (etter vedtak i Stortinget) skal elles gjelde for 2019.						
1.5	Avgifter, betalingssatsar, gebyr m.m. blir i h.h.t vedtak i eigne saker.						
1.6	Kommunestyret gjer vedtak om å ta opp følgjande lån for 2019: <table> <tr> <td>Investeringslån (serielån 30 år):</td><td>Inntil kr. 55.198.000</td></tr> <tr> <td>Startlån (formidlingslån, serielån 15 år)</td><td><u>Inntil kr. 3.000.000</u></td></tr> <tr> <td>Sum låneopptak:</td><td><u>Inntil kr. 58.198.000</u></td></tr> </table> Administrasjonssjefen får fullmakt til å fordele låneopptaket i fleire opptak, samt å fordele investeringslån mellom opptak til sjølvkostområder og øvrige områder.	Investeringslån (serielån 30 år):	Inntil kr. 55.198.000	Startlån (formidlingslån, serielån 15 år)	<u>Inntil kr. 3.000.000</u>	Sum låneopptak:	<u>Inntil kr. 58.198.000</u>
Investeringslån (serielån 30 år):	Inntil kr. 55.198.000						
Startlån (formidlingslån, serielån 15 år)	<u>Inntil kr. 3.000.000</u>						
Sum låneopptak:	<u>Inntil kr. 58.198.000</u>						
2.	Økonomiplan 2020-2022: Kommunestyret vedtar administrasjonssjefen sitt forslag til økonomiplan for 2020 – 2022 med desse endringane: Vedlegg 2 og 3 viser endringar i høve til administrasjonssjef sitt forslag. Netto driftsramme for politisk verksemd, rådmannsleiing, stab og virksomhetsområda går fram av budsjettskjema 1b som vil bli justert for						

	endringer jfr. vedlegg 2. Investeringsramme for dei 3 rammeområda (+ teknisk justering) går fram av budsjettsskjema 2b som vil bli justert for endringer jf. vedlegg 3.
3.	Tekst del / verbale vedtak: Sjukefravær Kommunestyret viser til notat av 19.9.2018 «omstilling sjukefravær» og ber administrasjonen jobbe for å redusere sjukefraværet med minimum 2 % i løpet av 2019. Boligbygging Kommunestyret ønsker å stimulere til økt boligbygging. Administrasjonen legger fram en sak for kommunestyret med forslag om et prissystem på tomter som ikke virker konkurransevridende overfor private aktører. Tildelingskontor Kommunestyret viser til tidligere vedtak om tildelingskontor og ber administrasjonen finne rom for en slik ordning innenfor eksisterende rammer. IKT IKT og digitalisering blir en stadig viktigere del av kommunens drift. Det stiller også store krav til kommunens IT løsninger. Innen 1.6.2019 skal det legges fram en sak som skissere hvordan kommunen på best mulig kan sikre en framtidsretta og mest mulig kostnadseffektiv IKT løsning. Byutvikling Vinstra Prosjekt 5055 (Campus Vinstra-TIP) og prosjekt 5060 (Campus Vinstra-helsestasjon) slås sammen til nytt prosjekt "Byutvikling Vinstra": I perioden 2019-2022 settes det av 42 millioner kroner til å følge opp samfunnsdelens prioriteringer på Vinstra og prosjekt Vinstra 2046. Målet er å styrke Vinstra som et attraktivt midtpunkt i Gudbrandsdalen. Midlene skal brukes til å følge opp satsinger som omsorgsleiligheter, møteplasser i sentrum, lekeplass, grøntareal, gang- og sykkelveger, bygging helsestasjon og andre tiltak som kan bidra til å skape et levende og attraktivt sentrum.

ENDRINGAR I HØVE TIL ADM.SJEF SITT FORSLAG

DRIFTSBUDSJETT

Adm.sjef sitt forslag	2019	2020	2021	2022
Netto driftsresultat	7 018	-2 570	1 739	771
Netto driftsresultat i % av driftsinntekter	1,3 %	-0,5 %	0,3 %	0,1 %
Endringar i adm.sjef sitt justerte forslag				
Inntekter				
Bruk av fond:				
Andre inntekter:				
Sum endra inntekter	0	0	0	0
Utgifter				
Andre utgifter:				
Endra elevtal Barhaug skole (A233/F2021/1011)	286	353	0	0
Sum endra utgifter	286	353	0	0
Endra bruk av fond	-286	-353		
Sum endringar	0	0	0	0
Adm.sjef sitt justerte forslag				
Netto driftsresultat	6 732	-2 923	1 739	771
i % av driftsinntekter	1,2 %	-0,5 %	0,3 %	0,1 %
Vedtak i KS 11.12.18 (i høve til adm.sjef justert)	2019	2020	2021	2022
Inntekter				
Eiendomsskatt ikkje auka	1 800	1 800	1 800	1 800
Sum endra inntekter	1 800	1 800	1 800	1 800
Utgifter				
Tilskudd til hoppanlegg Jordalen FS 96/18	175			
Tilskudd til park Kvam FS 97/18	70			
Tilskudd Furusjøen rundt FS 98/18	350			
Tilskudd Prosjektrum3 FS 99/18	100			
Tilskudd Checkpoint Skåbu FS 100/18	40			
Tilskudd Peer Gynt FS 101/18	100	100	100	100
Tilskudd til husleie FS 93/18	100	100		
Videreføre fri halleie		600	600	600
Reduserte kutt tilskudd kultur/idrett, diverse poster.		250	250	250
Byfest (200' årleg)	200	-100	200	-100
Effektivisering (stillingar ut over adm.sjef forslag og digitalisering)	-500	-1 000	-2 000	-2 000
Konsekvens politisk virksomhet/innsparing FS 112/18	475			
Åpen barnehage	150	150	150	150
Sundheimsgjengen/VTA plasser	385	385	385	385
Endra kapitalkostnader	4	-55	-314	-330
Sum endra utgifter	1 649	430	-629	-945
Endra bruk/avsetning fond	-3 449	-2 230	-1 171	-855
Sum endringar	0	0	0	0
Vedtak i KS				
Netto driftsresultat	3 283	-5 153	568	-84
Netto driftsresultat i % av driftsinntekter	0,6 %	-1,0 %	0,1 %	0,0 %

ENDRINGAR I HØVE TIL ADM.SJEF SITT FORSLAG

INVESTERINGSBUDSJETT

Adm.sjef sitt forslag	2019	2020	2021	2022	Sum
Brutto investeringar	70 200	44 950	38 200	34 566	187 916
Vedtak i KS 11.12.18 (i høve til adm.sjef)	2019	2020	2021	2022	Sum
Endringar i adm.sjef sitt forslag					
Investering					0
P2091 Torg i Kvam	300		-300		0
P2099 Lærabustad Gamleveg 19-21			-1 000		-1 000
P3139 Vegomlegging Pallane			500		500
P5055/5060 Byutvikling Vinstra		-5 000	-2 000	7 000	0
					0
					0
Sum endra investering	300	-5 000	-2 800	7 000	-500
Finansiering					
					0
Endra momskomp	60	-1 000	-560	1 400	-100
Endra låneopptak	240	-4 000	-2 240	5 600	-400
					0
					0
Sum endra finansiering	300	-5 000	-2 800	7 000	-500
Sum endringar	0	0	0	0	0
Vedtak i KS					
Brutto investeringar	70 500	39 950	35 400	41 566	187 416